

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

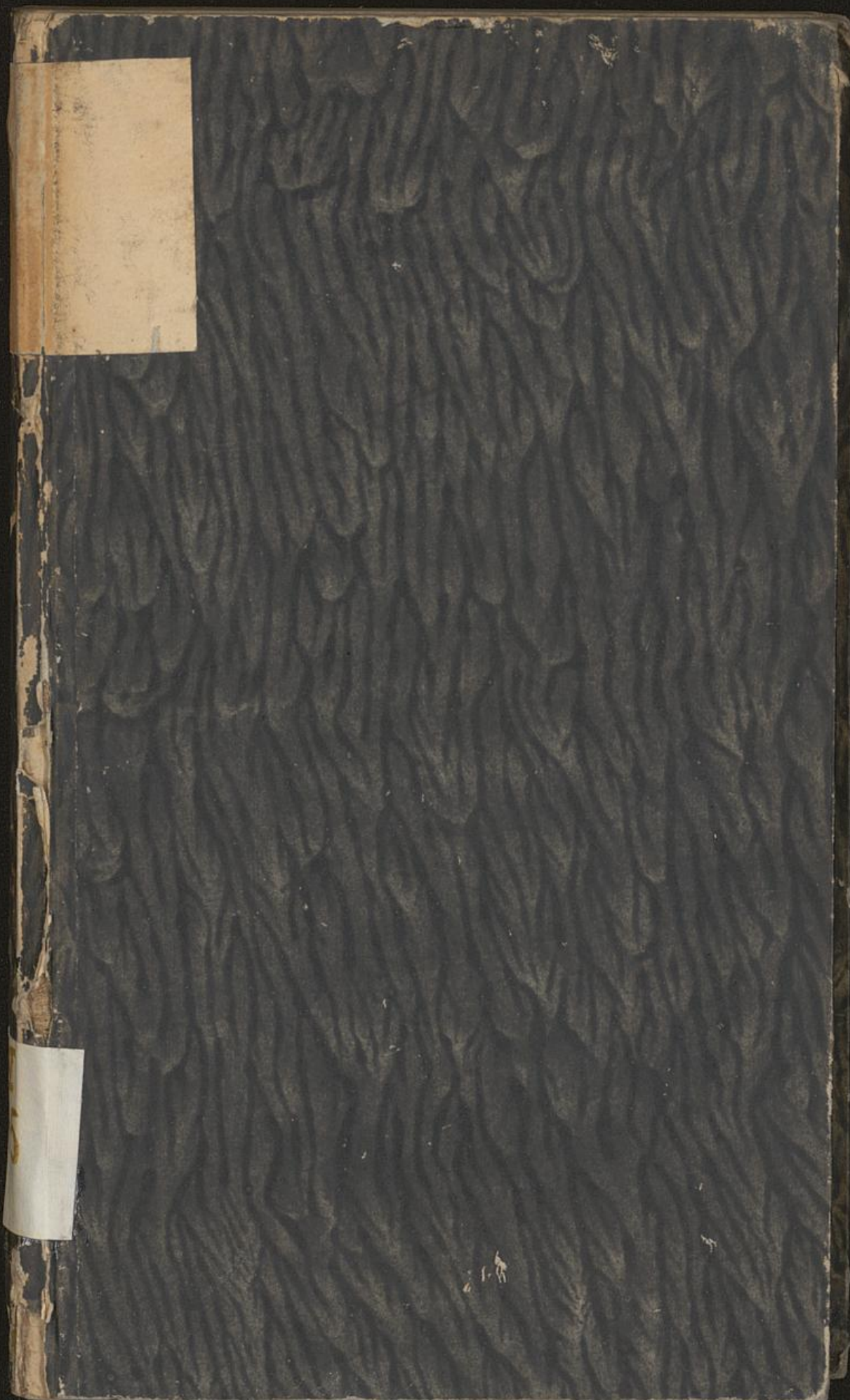
**I. A. Danzii tūrgemān Sive Interpretis Ebræo-Chaldæi
Synopsis**

Danz, Johann Andreas

Ienæ, MDCCXXXVI

VD18 12104973

urn:nbn:de:gbv:45:1-18553

Sprachen IV

645

I. A. DANZII

תורגמן

Sive

INTERPRETIS
EBRÆO-CHALDÆI
SYNOPSIS,

OMNES

Vtriusque Linguae Idiotismos,

pro Scriptura V. T.

rectius intelligenda,

explicans.

30507

EDITIO SEXTA

I E N Æ,

Sumtu IOH. FELICIS BIELCKII,

M DCC XXXVI.

J. A. DAMM

1777

INTERPRETIS
ERRORUM
SYNOPSIS

EX BIBLIOTHECA
OLDENBURGENSI

EDITIONE SECTA

Summa Ioh. Felicius Bielekii
M. DC. XXVII

PER-ILLVSTRI AC EXCELLENTISSIMO

D O M I N O,
DN. IOH. FRIDERICO
LIBERO BARONI BA-
CHOVIO AB ECHT,

TOPARCHÆ IN DOBRITSCH, ROMSCHVTZ,
HECKENDORFF, LAVTERBURG,
BVCHENAV, &c.

SACR. CÆSAR. MAIESTATIS

CONSILIARIO IMPERIALI
AVLICO NEGOTIOSISSIMO,
SERENISSIMI DVCIS SAXO-GOTHANI
SANCTIORVM STATUS CONSILIO-
RVM DIRECTORI SVPREMO,

DOMINO MEO GRATIOSO

VITAM AC FELICITATEM PERENNEM!

PER - ILLVSTRIS AC EXCEL-
LENTISSIME DOMINE!

Sisto TIBI quidem hunc Interpre-
tem, fidum devotissima erga TE
mentis mea internuncium: sed non
sine timidâ quâdam reverentiâ, vehe-
mentique cordis lætamine. Magnos
magna decet. Et, quo quis pluribus
maçtatus est beneficiis, ad grates eò
majores referendas obstringitur arctius.
Eminens TUA dignitas, quâ, post Prin-
cipem, sublimior non datur in patria,
Virtusque prorsus incomparabilis, si li-
terariis, certe non nisi exquisitis, & quæ
vratem ferunt, honorari debebat monu-
mentis. Ipse verò, ut paucis plura com-
prehendam, ipsum TIBI debeo tan-
quam unico qualiscunque mea fortune
Architecto. Proinde ea saltem me oportebat offerre, quæ undique prius approbata, TUO non indigna forent aspectu. Hujusmodi autem nec functionis meæ profert ambitus: nec ingenii mei promittere potest sterilitas. Quapropter aut moriendum foret ingrato: aut gra-
tam

L-
re-
TE
on
be-
ros
us
eò
s.
n-
ia,
li-
ue
u-
n-
n-
ne
r-
a-
u.
ee
o-
er
a-
m

tam mentem indicet, quicquid ad manus fuerit. Non erat irrisui, qui olim, reliquis splendida Regi munera offerentibus, rapam EI devotâ mente exhibuit, rebus tunc aliis destitutus omnibus. Evenit aliquando, ut aqua pugillus maximo oblatu Monarchæ, luculentior, quàm aliorum invidenda munera, amoris obsequii-que agnosceretur index. Ipse Deus supremus Sacrificio delectabatur passim obvio: & in causâ prorsus eâdem præscripsit קרבן עורה ויוד Oblationem, pro diversis offerentium facultatibus, accrescentem decrescentemque. Sit levidense hoc meum munusculum: redolet tamen functionem, in quâ vitæ partem contrivi maximam. Ad hæc aditum parat ad Scripturam sacram, unicum Theologiæ principium, intelligendam peritus. Declarat mentem Regis Regum, insiruitque omnes, Dei ad homines voluntatem vel cognituros sibi, vel annunciaturos aliis, pro consequenda salute æterna. Nec prodit in publicum, absque ullo prius exant- lato tentamine. Duabus jam vicibus typo expressus, Lectorum sustinuit examina; nullo vel Dedicacionis vel Prefatio- nis stipatus munimine. Quo tamen vel

ideò carere nequit diutius: quò sapius
experientia docuit, eos qui legatione
adeuntur, iram è negotio minus gratò
conceptam, cum vereantur in Legatum,
evomuisse in Interpretem. Qui prasi-
dio sat firmò destitutus, haud rarò in-
nocens succubuit. Suscipe itaque PER-
ILLVSTRIS ac EXCELLENTISSIME
DOMINE! hunc ipsum Interpretem
supplicem, eumque blando vultùs intuitu
recreatum, gratioso favoris clypeo prote-
ge. Non eo TIBI offertur animo, ut
debito me eximat, quò TIBI sum ob-
strictus: sed ut testis sit publicus devo-
tissimi mei erga Te obsequii, ac obser-
vantia ad cineres religiosè conservanda.
Ita TE Deus custodiat, humani generis
Delicium! ut ipse, omnesque devoti TIBI
clientes prasiidium in TE, contra insultus
quoscunque semper inveniunt tutissimum.
Vale, ac feliciter age quàm diutissime.
Dabam Fene, pridie Calendarum Maji,
Anno orbis redempti MDCCVIII.

L. B. S.

L. B. S.

Quantum recorder, nemo quidem extitit hactenus, qui sacram Scripturam quantivis aestumans pretii, splendido illo *Legatorum* titulo publice abdicare ausit sacros Verbi Praecones. Ut taceam *Apostolorum* a) graecam appellationem, æqui-

a 2

æqui-

a) Vid. ex multis Matth. X. 2. Luc. VI. 13. Joh. XIII. 16. Rom. I. 1. c. XI. 18.

S.

æquipollentem isti: quam *mittendi* ver-
bis sæpius expressam deprehendimus
in veteri fœdere b). Disertis verbis
Dei Legatus salutatur Haggæus, c) ejus-
que ad populum missio, *Legatio*. Pau-
lus quoque *Legatione* se fungi ait, loco
Christi; Deo per ipsius verba pronun-
ciante d). Neque hoc paucis his pro-
prium. *Quilibet Propheta Legatus dicitur*,
ex sententia Abarbanelis e), diver-
forum Hispaniæ ac Lusitaniæ Regum
Ministri quondam primarii f). Nec
dubitat supremum Numen eodem ho-
noris elogio insignire omnem Sacerdo-
tem, Dei declarantem voluntatem.

Ex

b) Jes. VI. 8. c) XLVIII. 16. c) LXI. 1.
c) Hag. I. 3. d) 2. Corinth. V. 20. e)
כל נביא יקרא מלאך Comment. in Hag.
I. c. f. 278. c. 2. l. 13. conf. *Maim. More*
Nebuchim. Part. II. c. 6. & 42. f) Vid. *Præf.*
מעני השועה in

Ex ore, inquit g), Sacerdotis doctrinam querant, eo quod LEGATUS ille est Domini exercituum.

Præclara omnino ac eximia hic omnia. Sive enim *Legati* munus consideres, sive nudum expendas nomen: ubivis excellunt singula. *Legatus* a legendo: *lectus* fit, non e medio sumtus, sed hinc excerptus: nempe e pluribus *lectus*, unus aliquis curatius *enucleatus*, qui fit τῶν ἀρίστων ἀρίστος, καὶ πρώτων πρῶτος, i. e. *Optimorum optimus*, & *primorum primus* seu *Princeps* h). Atque *lectæ* hujus appellationis, (quæ Ebraice i) ipsis sanctis Dei *Angelis* competit, ac græce k) *senilem* connotat

a 3

pru-

g) Mal. II 7. h) Ut *Plutarchus* loquitur, de Spartanorum *Legatis*, in collatione Syllæ cum *Lysandro*, p. m. 476. B. i) קַלָּלִים ipsum quandoque *Præsidem* notat. k) πρεσβυτης & πρεσβυς, quorum hoc usitate *senem* deno-

I.
e)
ag.
ore
æf.

prudentiam,) prærogativa digito veluti ipsam pulcerrimi muneris demonstrat excellentiam. Hoc Cyrus inter res. maximi momenti ponebat; cuius constituendi ipse curam gereret. l) Bochus ex omni Necessariorum copia eos saltem Legatos delegit, quorum & fides cognita, & ingenia erant validissima m). Ex toto lectissimo Ducum numero, Agamemnon solos Ajacem & Vlysses Legatos admittit n): quos inclytus ille conditor Iliados κλητῆς vocat, q. d. impensius quæsitos, & e quæsitis lectissimos o).
Usque

tat; non semper ætate, sed prudentia. Quo sensu Joseph Genes. XXXVII. 3. בן יוני בנין juxta Targ. Onkelosi, dicitur puer senili prudentia præditus. l) Xenoph. lib. 8. Instit. p. m. 202. m) Sallust. Bel. Jug. c. 103. p. 384. n) Hom. Iliad. l. 9. v. 165. seqq. o) Eustathius ad l. c. f. 744. l. 28. reddit ἐξονομακλήδην ἐπιλέκτες nominatim electos: quos ἀρισίνδην ἐπιλεγμένους, h. e. viritim ex præstantissimis quibusque adlectos, diceret Isocrates, Panegyrico post med. p. m. 71.

Usque eo hoc munus nil nisi eximium loquitur, & excellentissimum quodque.

Enim vero, quam parum eminenti hac dignitate dignos haud pauci ex Clero Christiano se præbeant; deploranda comprobatur experientia. Non commemorabo nunc omnes *Legatorum* dotes; quibus præditi sint, quotquot hoc munus cum laude gerere gestiunt. Solam attingam *ejus lingue notitiam, quæ Principi mittenti est vernacula, quaque mandatum, quod instructionem vocamus, legationis anima, exaratum deprehenditur p)*. “Hac qui destitutus est, adlectionem prorsus videtur ineptus: ac proinde ad id fastigii eventus nihilominus, pronus ruit non modo in damnum Principis, a quo mittitur; sed & sæpe in perniciem tam il-

a 4

lorum,

p) Vid. Paschalii *Legatus*, cap. XXI. p. 128. seqq.

„lorum, ad quos suscipit mandatum
 „perferendum, quam sui ipsius: exposi-
 „tus prius aliorum ludibrio, ac mox ipsi
 „quandoque sententiæ damnatoriæ.

Cum enim *Legatus* sit verborum & sermonis Ejus, a quo mittitur, fidus perlator: non potest non prorsus ineptus judicari ad hæc perferenda recensendaque aliis, qui ipse ea non intelligit. Certe talis non majori jure partes *Legati* sibi sumere mihi videtur, quam dicendi munus *Orator* (ut prisca loquebantur) ἀγλωττος seu *elinguis*, & Antiphanis q) ῥήτωρ ἀφώνος, h. e. *Rhetor mutus*. Quomodo enim Commissa decenter expediet, quæ ipse ignorat omnium maxime? Non crediderim, ullam ætatem in rebus civilibus, hujusmodi *monstrum Legati* verius dixeris, quam *Legatum*, sustinuisse unquam. Quis ausit v. g. Germanorum

Im-

q) In Sappho, cit. Athenæo l. 10. p. m. 451.
 Edit. Casaub. A. C. 1657.

Imperatoris legationes suscipere, ignarus linguæ teutonicæ, si eadem peragenda mandarentur? Et tamen, en stupendam quorundam temeritatem! non verentur in ipsa Supremi Imperatoris adyta irruere, *Legationem* ad homines emendicaturi rectius, quam exoraturi, (legationem inquam, de summa rerum, sc. æterna animarum Salute recuperanda, vel amittenda penitus,) etiam Illi, qui convicti sunt, quod linguam, qua Deus perferenda pronounciari ac conscribi iustitiam vel ignorent penitus, vel non satis calleant: unica fiducia in *Interprete* posita. Facius profecto audacissimum, & confidentia periculose præceptum! Qua fide enim divinam voluntatem de æterna hominum salute, ad alios deferent, quam ignorant ipsi? qua industria aliis enarrabunt, quod ipsi non intelligunt? Non ausim quidem *Impostores* dicere, quos *Pastores* vocat Scriptura. Et frustra e Sacerdotum ordine exemptos, pro custodia

dia gerenda, exercendoque cantu, more Levitarum, foribus templorum *alligandos* judicarem, *Legati* titulo dudum superbientes. Quum hoc vitæ genere donatos *evocabant* quidem leges & consuetudo, non detrudant r). Nihilominus tamen, me etiam silente, fatius foret, Levitarum aut Nethinæorum expedivisse munia; quam *Legatione* Supremi suscepta, Sacerdotali non rite defungi officio. Revera enim *imponunt* illis, ad quos missos se venditant, toties, quoties ordine profecto præpostero, *Interpretis* sui verba garriunt, a mente mittentis diversa. *Imponunt* Mittenti ipsi. cum fidem indecenter perferendis mandatis promissam, servare nesciunt: eumque, quantum in se, suo fine privant. Cyrus ideo curam præparandi nominandique *Legatos* alii committere noluit: quod si tales ii non essent, quales esse conveniret,

r) Vid. Cod. *Menach.* c. XI. §. 7. & passim alibi Rabbinor. illud: מעלין במקדש ואין מורדין

ret, male rebus suis prospectum fore arbitraretur s). Quam parum namque mittentis honori consulant isti Sacrorum Præcones, qui Supremi Numinis linguam ignorant; ex eo manifestum redditur, quod, ut mitissime loquar, *saltem non repugnet*, quo minus *subinde* (horrendum dictu) *in Deum ipsum evomant mendacia*: asserti alicujus autorem ipsum adstruentes, quod nunquam edidit. Quoties quæso! e sacris literis, stylo his usitato plenis clamant buccis: *Ita inquit Dominus*; verbis, quæ DEI venditantur, subjunctis? cum hæc sæpius *esse possint* solius Interpretis, cui fidunt, ac cum mente divina nil quicquam habere commune.

Equidem haud ignoro, *additur* quandoque *Legato* ab ipso Principe *Interpres*. Sed eas adituro gentes, quæ diversa cum *Legato* utuntur lingua. Neque hac fine, ut *Legatum* edoceat, quæ Principis
mens

s) Xenoph. l. c.

mens fit: verum ut a *Legato* edoctus, hujus verba idiomate enunciet illis noto, ad quos mittitur. At qui apud nos *Legati* titulum affectant, ad suos mittuntur Contribules, eadem cum ipsis lingua gaudentes: ex ore *Interpretis* sumunt, quod ipsi enunciant aliis. Atque adeo, dum *Legatos* se venditant, *Interpretis* (quid impedit, quo minus quandoque iniqui, suæque servientis hypothefi?) Ipsi *sunt* balbutientes *Interpretes*: ne dicam mancipia. *Interpres*, ab ore pendeat *Legati*, non *Legatus* ab ore istius. A nemine ille informari cupit, nisi a solo Principe, a quo mittitur: & comites suos, in quorum numero etiam *Interpres*, format omnes. *Legatus* dirigat interpretem. Hic internuncii vices præstet, ejus exsecuturus jussa; non Domini, qui instruat *Legatum*. Turpe itaque ac ridiculum dictum est, *Legatum* se venditare, & tamen ab arbitrio pendere *interpretis*. Haud secus ac si quis Dominum

minum
ex
di
m
ti
ti
tu
tu
ju
D
ha
x
ga
qu
(n
ni
D
ti
qu
ol

minum se diceret ei, cujus per omnia exsequitur mandata, ipsius religiose addictus sententiæ. Nemo talem pro Domino habebit; pro servo omnes. Quoties enim facta verbis sunt contraria, toties ex factis judicamus, verbis neglectis.

Atque adeo non est, cur talis miretur, si forte dubia Cordatis ejus reddatur vocatio: suspicantibus, ipsum æquo jure eodem ornandum elogio, quo olim Demosthenes, Æschini impudentiam hanc exprobraturus, vocabat eum *αὐτοχειροτόνητον πρεσβευτήν a se ipso electum legatum t*). Quidni etenim, persuasus quis, Apostolicum illud ad Timotheum, (*ne cui manus imponantur temere u*), monitum nondum antiquatum esse, aut e Dei Ecclesia proscriptum, censeat, *Legati* munus interpreti potius assignatum, quam ejus sectatori? Cum iste ad id rite obeundum hoc tali longe fit aptior.

Non

t) Demosth. de fal. leg. u) I. Tim. V. 22.

Non adjudicatur illud officii, nisi præstantissimo cuique. Ptolomæum Ægypti Regem Cæsar hortabatur x), ut *Legatos* ad Achillem mitteret, quos e suis necessariis haberet *autoritatis maxime*. Reges ipsi *Legati* potius titulum gerunt, quam *ἀντιπροσώπους*; quatenus *Dei loco*, justitiam in terris administrant hominibus y). Qui a Moabitibus & Midianitis *Legati* ad Bileamum exorandum, mittebantur, non modo *Seniores* dicuntur populi z); sed personæ *Principes* a). Amphitruo

delegit viros Primorum Principes: Eos legat; Telebois, jubet sententiam ut dicant suam b)

Ideo Nestor Sapiens ille Homericus, Phœnicem, Ajacem atque Vlysssem *Legatos*

x) Cæsar de Bell. Civili lib. 3. c. 20. fin. p. m. 157. y) Vid. 2. Chr. XIX. 6. z) Num. XXII. 7. a) l. c. v. 13. 14. 15. b) Plautus Amphitr. Act. I. Sc. I. v. 49. 50.

gatos eligit, persuadendo, expugnandoque Achilli; quod magis idoneos ad id negotii exercitus non haberet c).

Ridet Hieronymus d) *legatum, qui patrono egeat*. Et Demosthenes *lex, inquit e), mortem illi indixit, qui non missus, tamen se fert legatum*. Ac paulo post, idem, *falsum legatum captis damnari*, asserit. Certe securitas communi gentium jure *Legato servanda, ægre ipsum liberabit supplicio*. Non impedit hæc Delegantem, quo minus suo in ministrum utatur jure. Sustinet iste quidem culpam verborum fideliter ab Oratore perlatorum f): nequicquam tamen damnum ferat rei perperam administratæ, nulla in negligentem suscepta animadversione. Ipse *Legatus*

c) Hom. Iliad. l. 9. v. 165. d) cit. Car. Paschal. legati c. 15. circa fin. p. 81. e) de falsa leg. p. 216. f) ad mentem Petri cujusdam, Justiniani Imperatoris ad Theodatum legati, apud Procop. de Bell. Gothic. lib. 1. c. 7. p. m. 325.

tus improbus corruat in malum: verba sunt Regum sapientissimi g). Et Cicero Antonii flagitiis coram Senatu Romano enarratis, subjungit h): Neque vero si quis Dux aut Legatus constitutus a Vobis, nihil recte gerat, eam culpam Vobis sustinendam, Vos, qui misistis, existimabitis. Indignum quippe fuerit, ab iis, qui rebus gerendis praeficiuntur, emolumenta honoresque capi: crimina & culpam Vobis impingi. Jam olim Romanorum Legati municipales ex delictis in legatione commissis, cogebantur Romae pati iudicium; sive ipsi admiserint, sive eorum servi i). Immanis videatur nonnemi k) sententia Theodati, Gothorum Regis, Legatis denunciata l): ab omnibus tamen M. Fabii

g) Prov. XIII. 17. מלאך רשע יפול ברע

h) ap. Dion. Cassium, lib. 45. p. m. 282. i)

Ita Paulus lib. 17. ad Plautium, Dig. lib. V. t. I. l. 24. de Judiciis. k) Paschalis l. c. c. 75.

p. m. 445. l) Ap. Procopium l. c. p. m. 325.

verba Fabii illi ad Gallos *Legati*, postquam
 fecus ac in mandatis habuerant, egis-
 sent, jure censentur a Gallis ad pœnam
 postulati, tanquam violatores juris gen-
 tium m). Et, cum ambitio obstaret,
 quo minus illico n) decernerent Roma-
 ni in tantæ nobilitatis viris, quod ju-
 stum erat; negligentiam hanc, Camil-
 lo judice, Dii tam acerbe vindicarunt,
 ut totam urbem in manus traderent
 offensorum o). Patrum nostrorum
 ævo *Legatus* ex periculofissima licet le-
 gatione redux, in jus tamen vocaba-
 tur; & convictus, quod Principis vo-
 luntatem haud decenter exsecutus es-
 set, mox plectebatur capite p).

b

Neque

m) Liv. lib. 5. c. 36. n) quid enim dein-
 ceptum factum sit, vid. ap. Liv. lib. 6. c. 27. o)
 Liv. lib. 5. c. 51. p) Olear. Itin. Pers. lib.
 6. c. 27.

Neque hoc de solis factis intelligendum. Verborum quoque, secus ac jussum fuerat, delatorum pœnas dare debet *Legatus*. Platonis de hoc sententia dudum approbata est omnibus. *Legatus*, inquit ille q), aut *Præco*, si ea, quæ publice fuerint sibi deman- data, falso nuntiaverit, vel falsam legationem alio quovis modo obierit, ea tacendo, quæ dicenda illi fuerint, vel aliquid a se fictum retulerit, quod minime extiterit; sive aliter in legatione prævaricari compertus fuerit: adversus hunc agatur, æque ac eum, qui *Mercurii Jovisque* legationes & mandata impie & nefarie fuerit transgressus. Qui, si iudicio succubuerit, penes *Judicem* arbitrium esto, ecquonam, pro delicti

q) de legibus lib. XII. statim ab initio tom. 2. Oper. p. 941. Edit. Serr.

delicti merito, plectendus sit supplicio. Præcipue urget prævaricationem in verbis commissam. Si falso, qua sibi commissæ sunt, nunciaverit, ea tacendo, qua dici debuerunt, aut referendo falsa. Tantum abest, Verborum poenas in Legato negligi; ut ista quam maxime in rigorem examinis trahenda veniant. Cujus namque alterius rei, inquit Demosthenes r), quam Verborum ratio a Legato reposcenda est? Neque enim Legatis committuntur triremes, aut loca, aut legiones, aut arces. Nemo hæc Legatis tradit; sed verba & tempora. Quod si verba renunciavit vera & utilia; absolvitur: sin falsa & inutilia; teneatur. Nulla enim in re populus lædi gravius potest, quam audiendis mendaciis.

b 2

ciis.

r) l. c. p. m. 224. A.

ciis. Quorum enim in verbis sita est respublica: quo pacto, si ea vera non sunt, tuto geri potest respublica? Nec a pœna liberat Legatum, si, quod minus ex præscripto peractum fuerit, in *Interpretem* devolvat, vel quenquam alium e comitibus. A præcipuo *legationis* capite actorum reddenda est ratio: non ab illis, qui operam præstiterunt ipsi subsidiariam.

Quomodo ergo Nostri excipientur, qui sine *Interprete* ne hiscere quidem audent, & cæteroquin sæpius vix digni, qui Levitarum rite expediant munia? Judæorum leges, ipsa duce Scriptura s), *morti per manus Cœlorum inferendæ* adjudicant, non solum peregrinum, ex alia, quam Levi tribus prognatum; sed ipsummet Levitam, Janitorum

Can-

s) Num. XVIII. 3.

Cantorumque officio obeundo paratum t): si aufit hic Sacerdotis capeffere munia u). Quam male cefferit *Kora*, quantumvis Levitæ, quod Sacerdotum partes sibi arrogare voluerit; luctuosus & miserrimus ejus sociorumque comprobatur interitus x). Ita prorsus non video, quo prætextu Judicis sententiæ valeant se subducere, quotquot tenuitatis suæ conscii, munus Præconis adepti, in obeunda divina *legatione*, strictè non exsecuti sunt, quod in mandatis habebant. Imo vero eo gravior in hos pronuntiabitur sententia, quo graviore in negotio deliquerunt,

b 3 quove

t) 1. cit. it. 1. Chr. X. 23. seqq. 2. Chr. VII. 6. cap. XXIX. 25. seqq. v. 34. cap. XXXIV. 13. cap. XXXV. 11. seqq. v. 14. seqq. Efr. III. 10. u) Maim. Hilc. *Kele hammikdasch* c. 3. §. 2. 9. 10. 11. Hilc. *Biath. hammikd.* c. 9. §. 1. sqq. e Cod. *Middoth* c. 1. ̄. 1. *Erachin* c. 2. ̄. 6. x) Num. XVI. v. 20. seqq.

quove atrocius. Quid autem gravius, quam causa æternæ hominum salutis? quid atrocius, quam sublesta explicatione credulas hominum animas decipere, ac sæpe secum in sempiternam ruinam dare præcipites? Quid, inquam, atrocius? quam ipso Deo immenso, Deo omnipræsente, ac Eodem omniscio, *Legationis* hujus Principe, inspiciente, in densa sæpius Electorum concione, tot attestantibus sanctis Dei Angelis, & ipsis præsentibus, non erubescere, ea subinde Deo imputare, ejusque verbis, quæ nunquam in mandatis dederat. Quæ, si non hæc summa, est impudentia? haud simplici expianda Iustratione. Serio hæc mecum perpendens, exhorresco totus. *Si quis contra hominem deliquit, litem componet Judex: verum pro eo quis intercedet, qui in Deum ipsum est injurius y)?* Vereor,

y) 1. Sam. II. 25.

reor, ne hujusmodi *non lectus legatus*, advertens aliquando, vel toties crimina falsi a se commissa, vel incerta obtrusa pro certis conscientiae, sive fauciatae moribus agitatus, sive dubie propulsus fluctibus, non inveniatur, qui medellam afferat illis, his tranquillitatem. Usque eo nihil est, quod hac imprimis aetate, qua undiquaque linguarum viget notitia, supinam hanc ignorantiam ulla excuset specie.

Quando fatius foret, deprehenso hujus, requisiti, ad id muneris absolute necessarii defectu, *aut nomen mutare, aut mores*. Et, si illud probrosum; certe hoc nec ignominiam affert, nec difficultatem nullis superabilem viribus. Facilis est ad haec sacra aditus: imprimis illis, qui, ut mature se praepararent, advertunt animum. Quod si tamen aliquis vel propria culpa averfus, vel temporis aut sumptuum penuria exclusus, vel etiam

impia Aliorum, quantumvis in eminenti constitutorum loco, *dissuasione seductus*, neglexerit, hoc, si non *Unicum*, certe *inprimis sibi Necessarium*: meminerit, fatius esse sero sapere, quam prorsus non. Nemo quantumvis senio jam confectus ab hoc arcetur adyto. De Origene testatur *Johannes de Trittenham z)*, quod *jam senex, contra suam ætatem, linguam hebræam didicerit*. Quod si hæc, ob immensa ejus Opuscula, quæ sufficientem spirant linguæ Ebrææ notitiam, (quæque intra tantillum temporis spatium, quod ab ætate decrepita ad mortem usque intercedit, haud potuerunt exarari,) parum approbentur; utpote nata ex Hieronymi verbis a) perperam intel-

Etis

z) De Scriptoribus Ecclesiasticis ubi res *Origenis* literis prosequitur, f. IX. b. Edit. Paris. 1512. a) Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum, sub *Origenes*, tom. I. p. 285. Edit. Erasmi. 1553. sed novæ *Marcianæ* t. IV. part. sec. col. 116.

reticis. Si *Themistocles*, Plutarcho docente g), diem obiit supremum sexaginta quinque annos natus: sequitur, jam grandævum fuisse, quum *Interpreti* diffusus, linguam Persicam didicerit; cum Rege post annum exactum, collocuturus. Idem requirunt res antea præclare ab ipso gestæ. Quod si *Blesillam* Paulæ primogenitam Hieronymus h) meritis extollit laudibus, quia isto difficili ævo *in paucis non mensibus, sed diebus ita Hebrææ linguæ vicerit difficultates ut in discendis canendisque Psalmis cum matre contenderet*: quam laudem alibi i) etiam sororis istius *Eustochio* *Julia* attribuit.

g) in vita Themistoclis p. m. 128. h) Epist. ad Paulam, super istius obitu, quæ in Edit. Eras. est XXV. p. 157. in Marcian. XXII. p. 54. tom. IV. oper. i) Epist. ad Eustochium, de Epitaphio Paulæ matris, quæ est XXVII. c. 12. in Edit. Erasmi & Mariani Victor. sed, ultima Marcianæ LXXXVI. tom. IV. part. 2. col. 686.

do- buit. Indignum profecto foret, virum
 exa- inveniri, eumque Dei *Legatum*, qui
 tur, doctissimo hoc ævo, eandem, annis
 preti licet senilibus, condiscere recusaret.
 cum Non juvenulam fuisse *Paulam*, cum
 utu- animum ei cognoscendæ applicaret,
 lare ex eo patet, quod quinque prius libe-
 ulæ ros sit enixa, & filiam natu minimam
 ritus ferme nubilem habuerit, quum pro-
 ævo positum sibi votum exequeretur. Tur-
 ita pe foret, ab imbelli sexu fortes superari
 t in viros. Multi hac nostra & Patrum æta-
 atre te extitere, qui, licet extremos vitæ
 et- annos his applicuerint literis, uberri-
 tri- mos tamen brevi fenserunt fructus.

Quos ut longe plures perciperent,
 ante aliquot jam annos *Manuductionem*
 vulgavi, duobus saltem constantem pa-
 ragraphis: qui soli, e tricis Grammati-
 cis, sufficere putabantur non docturo
 alios, ad linguam Ebræam utcunque
 cognoscendam. Agmen iidem nunc
 clau-

claudunt Institutionum: occupati in graph
 Conjugationibus a se invicem digno cogn
 scendis, investigandoque themate. Utum
 ut enim Punctorum permutandorumum
 doctrina, scientifice jam proposita, & Philo
 unico innixa fundamento, nequaquam hoc
 intricata sit amplius; sed paucas intrusus.
 hebdomadas expediri possit felicitate qua
 Nemini tamen autor essem, ut ab illi possi
 vel juvenis occupationis faceret initinex,
 um, vel senex eidem immoraretur pe ipsi
 nitus. Nuda Verborum perfectorumur,ur,
 Nominumque formatione, cum suffi ad p
 xis cognita; omne tempus ipsi Scriptu brev
 ræ legendæ, ejusque verbis vertendi hoc
 impendatur unice. Quod ut recte expe com
 diatur, fida quædam Versio adhibenda lecto
 cujus singulæ voces singulis, quoa appl
 fieri potest, accommodentur Ebræi sensu
 Quo vero certus reddatur in sensu dum
 Versione concepto; Dux fidelis, in fami
 culcatis duobus modo memoratis paratun
 gra

atigraphis, eodem ordine, quem liber ad
 ignoscendum electus postulat, omni-
 . Utum vocum non modo, sed & litera-
 rum quandoque, monstret e *B. Glassii*
 ta, & *Philologia*, vel *Buxtorfii* *Syntaxi*, aut
 quahoc ipso *Interprete*, constructiones &
 intrusus. Habet enim suos quæque lin-
 citegua Idiotifimos: qui a nemine ignorari
 ab illi possunt, sive juvenis ille sit, sive se-
 initinex, linguæ affectans notitiam. Hi
 urpe ipsi vero, quia iudicio magis fecernun-
 oruntur, quam memoriæ subsidio, ex usu
 suffi ad pauca Bibliorum capita instituto,
 riptubrevi evadent notissimi. Omnes in
 endihoc *Interprete* conatus sum latino ac-
 expecommodare idiomati, ut, eo intel-
 endalecto, & ubivis locorum convenienter
 quoa applicato, de vero *Mittentis* *Supremi*
 bræisensu nemini *Legatorum* sit desperan-
 ensu dum, modo illo aliquamdiu utatur
 s, infamiliarius. Intimiori semper *Legato-*
paratum inter ac *Interpretem* intercedit
 gra
 ami-

amicitia; quoties hic isti *legationique* ob
 adscribitur coadjutor. Quin sæpe eve- tate
 nit, ut & *Interpres*, (qui, ceu arca- dar
 norum omnium conscius, non nisi e *tera*
 primis eligendus,) ipse quoque *Legati* rum
 nomine cohonestetur ac titulo. Ut *dean*
 arctior inter utrosque coalescat neces- pert
 fitudo; & certiolem lætiorēque *lega- me*
tio fortiatur eventum. Ipse ita futu- circ
 rum, eo majori spe erigor, quo cre- sunt
 briora occurrunt exempla, cum nemi- ex a
 ne melius convenire *Legatis* nostris, min
 quam cum familiari sibi *Interprete*; tiva
 cujus aliquoties experti sunt fidem. um
 Quapropter operam dedi sedulo, ut stro
 fidam meam probarem ubique indu- mag
 striam. Quum itaque longa didicerim qua
 experientia, quod haud minimam inpta
 quacunque lingua intimius percipiendabiur
 difficultatem pariant Particulæ: earum- &ta
 que usus genuinus, summas sæpe diffi- cile
 cultates extricet felicissime; Certeis e
 ob

nique ob suam non contemnendæ sunt exili-
 eve- tatem, nec temere ulla credatur abun-
 arca- dare. *Nulla quippe in sacro codice li-*
 nisi *etæra existit, a qua, juxta pium Prisco-*
Legati rum effatum, *non maximi montes pen-*

Ut *deant.* Eapropter operose nimis hanc
 eces- pertractavi partem: &, ob novam a
 e *lega-* me suppeditatam hypothefin, plura
 futu- circa eam movi, quam ab ullo tentata
 o cre- sunt hætenus. Quod omnia ubivis
 nemi- ex affe fim affecutus, qui primus no-
 stris, minalem significationem, pro copula-
 rete; tiva in universum substitui; temerari-
 dem. um foret, asserere. Viam tamen mon-
 o, ut stro: quam si alii fideliter calcaverint,
 indu- magis de modesta emendatione,
 cerim quam præmatura & nasutulis rece-
 m inpta reprehensione solliciti: non du-
 iendabium, quin progressu temporis cun-
 rum-cta reddantur certissima. Inventis fa-
 diffi- cile est, aliquid superaddere; aut in
 Certis emendare. Ipse, si Deus vitam &
 ob vires

vires concesserit, subinde quædam addam: alia forte, si usus postulat, mutabo in melius. Interea his utere L. B. feliciter: omnemque move lapidem, ut quotidie, in cognoscenda linguæ indole, altius profectus, brevi nec ab hujus, nec ullius *Interpretis ore* pendeas; sed Deum *ablegantem*, suoque Te *instruentem* mandato, in eadem, qua utitur lingua, ipse intelligas, Ejusque mentem cœtui, ad quem *Legatus* mitteris, absque *Interpretis* ope, annunties exactissime. Dabam Jenæ in musæo, prid. Calendarum Maji, Anno ab Orbe redempto M. DCC. VIII.

sign

tro

a)

CAP. I.

DE

NOMINE.

Idem Nomen sub
utroque Genere re-
petitum, denotat rei
significatæ universalitatem .

§. 2. *Pro Adjectivo Neutro Latinorum . substantivè, vel*

A ad-

a) Vid. Jes. 3. 1. Eccl. 2. 8.

adverbialiter *usurato*, com- in
muniter *adhibetur* *fœmini-* vel
num^b; nonnunquam etiam
Masculinum^a.

§. 3. *Adjectivum*, (& sic *post-*
Participium atque Pronomen) *seq-*
cum Substantivo (in eodem esse
Genere, Numero, ac Casu) *que-*
construendum, in statu absolu- *stul-*
to eidem *postponitur*^c. Sed

II. *Adjectivum* (Participium *lia*
& Pronomen) *Substantivo* *qua-*
prepositum, aut *significationem* *run-*
Verbi substantivi includit^d, aut *Sub-*

b) Vid. Gen. 6. 5. c. 50. 20. Psalm. 5. 10
* Dan. 2. 22. a) Vid. Gen. 1. 31. c) Vid.
Gen. 2. 3. c. I. 24. it. c. I. v. 28. 29. it. Gen.
7. 13. c. 6. 4. d) Vid. Gen. 3. 6. c. 5. 1.
c. 6. 9.

om. in Substantivum degenerat e;
 ini. vel insuper

iam III. *Adjectivum Substanti-*
vo præmissum, & in Regimine
 sic *positum*, indicat, Substantivum
 en) sequens in diverso à se Casu
 dem esse efferendum; eo nimirum,
 su) quem Adjectivum latinum po-
 blu. stulat f.

§. 4. Numeralia Cardina-
 lia ut plurimum g, & nonnun-
 ti. vo quam etiam כב h, (* Chaldæo-
 nem rumque demonstrativum כב)
 aut Substantivis suis præponuntur,

in A 2 isto-

5. 10 e) Gen. 17. 14. f) Gen. 49. 12. g)
 Vid. Gen. 5. 14. coll. Efr. 8. 35. h) Vid.
 Gen. 1. Chr. 28. 5. coll. Jes. 2. v. 3. 4. *) Vid.
 5. 1. Dan. 4. 15. Efr. 5. 4. coll. Dan. 2. 18. Efr.
 5. 3.

istorumque Singularia (tam ante Numeratum, quàm numerale majoris speciei aliud), in formâ sæpe constructâⁱ.

§. 5. Numeralia Cardinalia Substantivis cat suis adhærent in genere discrepante^k. Sed

i) Vid. Gen. 5. 6. cap. 22. 2. cap. 32. 33. Deut. 19. 5. 11. Num. 7. 14. it. Gen. 1. 16. Jos. 3. 12. 2. Sam. 10. 6. Gen. 32. 23. Ex. 25. 18. Gen. 4. 19. c. 14. 4. Ez. 23. 2. Lev. 24. 6. it. Gen. 11. 13. c. 18. 6. c. 17. 25. c. 5. 22. it. Gen. 6. 10. Num. 29. 13. Gen. 30. 36. Num. 4. 44. Dan. 10. 2. 3. Ex. 38. 24. 26. it. Gen. 14. 9. c. 46. 22. Jud. 11. 40. 1. Chr. 12. 26. it. Gen. 5. 6. Ex. 26. 3. Gen. 5. 10. 32. c. 6. 15. Ex. 26. 37. Lev. 27. 7. Sed Num. 18. 16. Jud. 20. 15. 2. Sam. 18. 18. Jud. 8. 10. &c. Conf. Raschi ad Lev. 23. v. 8.

k) Vid. Ez. 40. 48. coll. Gen. 6. 10. it. Ez. 25. 12. coll. Gen. 14. 5. it. Ez. 27. 1. coll. Num. 7. 17. &c.

II. Si alia *Adjectiva* (Participia, ac Pronomina) cum Substantivis suis in Genere discrepant, non tam ad formam Substantivi, quàm ejus significationem respiciunt; & sæpe ad aliud tacite alludunt, laudis aut contumeliæ notam constituendo¹: vel

A 3

2, ad

32. 33.
I. 16.
Ex. 25.
Ev. 24.
5. 22.
10. 36.
24. 26.
Chr.
5. 10.
Num.
ud. 8.
v. 8.
it. Ez.
coll.

1) Vid. Job. I. 15. I. Sam. 25. 27. Ez. 33. 26. Amos 4. I. coll. v. 2. 4. Ruth. I. 8. &c. Antigonom Sosius vocabat *Antigonam*, apud Joseph. de Bell. Jud, l. I. c. 13. de Hercule effœminato dictum est Act. I. Hippol. *crinem mitra pressit*. Et Phryges ab effœminatione dicti *Phrygiæ*, apud Virgil. *Aeneid.* IX. v. 617. *O verè Phrygiæ, (neque enim Phryges)*. Quomodo, Homærus *Iliad.* β. v. 235. *Ἀχαιῶδες ἐν ἔτ' Ἀχαιοί.* Et apud eund. *Iliad.* θ. v. 164. Hector ad Diomedem fugientem: **Ἐγὼς, κακὴ γλῆνη, i. e. fa-*

cesse ignava pupa ! Bnduica Britan-
 niæ Regina , cum in concione Neronem
 solo nomine virum appellasset , tandem
 inquit : non nobis in reliquum tempus
 imperet ἢ *Negovis ἢ Δομιτῖα* , i. e. *Neronia* aut
Domitia ; apud Xiphil. epit. I. 6. p. m. 173.
 Marcum Antoninum Philosophum Avi-
 dius Cassius vocasse dicitur *Philosopham*
aniculam , apud Vulc. Gallic. in Avid. Cass.
 c. 1. p. m. 443. *Q. Optimus* vir consularis
 adolescens non adeo bonè audiit. Cura
 igitur Aegilio , homini festivo , sed qui
 mollior fractiorque videbatur , foemineos
 mores exprobraret, *Qui tu Aegilia mea !*
inquiens, quando ad me venies cum tua lana
& colu ? lepidè hoc retorfit Aegilius :
non pol ; quia ad famosas accedere mater ve-
ruit. E contra mulieres , si quæ virili ani-
 mo , quasi in viros evasissent , donatæ
 sunt nominibus masculis. Ut *Melania*
 dicta fuit *Melanius* , *Albina* *Albinus* , ut
 Rosued. notat ad ep. 44. S. Paulini. &
 Franciscus (referente Pisano lib. 3. conf.
 4. Part. 2.) Jacobam matronam Roma-
 nam masculini pectoris , volebat vocari
fratrem Iacobum. Vid. Raynaud. de Pileo
 sect. V. Varro I. 5. de L. L. ex Ennii Me-
 dea II. *Quis tu es mulier ! quei me insueto*
nuncupasti nomine ? Et *Livia* avia dice-

2. ad aliquam vocem convenientis generis ex contextu subaudiendam^m.

§. 6. Numeralia *Cardinalia* (unitatem superantia) *infra Decem*, Numeratum exigunt *Plurale*ⁿ: *supra decem* verò, plerumque^o *Singulare*^p.

§. 7. Numerale Cardinale

A 4 I.

batur Caligulae *Vlyffes stolatus*, apud Sueton: in Vita Calig. c. 23. m) Vid. Gen. 49. 15. c. 2. 15. ubi conf. R. Sal. b. Melech, & Ab. Esra. n) Vid. 1. Reg. 7. 10. 1. & citata ad lit. (k) Gen. 12. 4. dicitur חמש שנה, i. e. *quinque anni*, & *septaaginta annus*. Sed 2. Reg. 8. v. 17. שמונה שנה i. e. *octo annus*, juxta Cethib; pro quo tamen Keri שנים *anni*. o) Ez. 40. 40. Sed p) Exod. 26. 7. עשרתי עשרה יריעות i. e. *undecim cortinae*. 2. Reg. 2. 24. ארבעים ושני ילדים i. e. *quadraginta duo pueri*. &c.

I. sæpe ponitur

1. pro Ordinali ^q; interdum

2. pro Proportionali ^r.

Haud raro etiam

3. commode pro Adverbio ^s.

* Obs. *Chaldae Multiplicativum* seu *Proportionale* formant, *multiplicanti* *præponentes* \aleph (*unum*), cui sæpius \aleph vel \beth præfigitur ^t.

II. *Duplicatum* vero sumitur *distributivè* ^u.

§. 8. Numerale Ordinale ^x,
itemque Nomen Patronymi-
cum ^y, paucaque alia hujus for-
mæ ^z.

q) Vid. Gen. 7. 11. Ez. 1. 1. r) Vid. Ex. 22. v. 3. 6. 8. s) Vid. Prov. 24. 16. t) Vid. Dan. 3. 9. & Onkelosum ad Exod. 22. ad II. cc. u) Vid. Gen. 7. 9. 15. coll. v. 2. & 16. x) Vid. Gen. 22. 15. y) Vid. Dan. 2. 4.

mæ^z, sub terminatione Fœmi-
nina, sæpius adverbiascunt.

§. 9. Substantivis i. diver-
forum Generum præeuntibus,
Adjectivum &c. vel cum pro-
pinqiori convenit^a, vel in Ma-
sculino effertur, ceu digniori^b.
Interdum

2. duobus, vel pluribus sin-
gularibus respondet Adjecti-
vum &c. plurale masculinum^c.

§. 10. Substantivis domi-
nium significantibus, (אָרוֹן atque
A 5 בעל)

z) Vid. Mal. 3. 14. הלכנו קדורנית

i. e. ambulavimus *atràtè*. h. e. humiliter.

a) Vid. Jer. 7. 20. b) Vid. Deut. 28. 32.

c) 1. Reg. 15. 18. הכסף והזהב הנותרים
argentum atque aurum *relictæ*.

לְבַד) quæ sub formâ etiam plurali de unico dicuntur, *Adjectivum* (Pronomen, ac Participium) *coheret sæpius in Singulari* ^d. Sed alia

II

d) *Jes. 19. 4. Ex. 21. 29.* Nequaquam verò huc pertinet לַיהוָה: quod proprie *σέβασμος* denotat, *Numen* suâ natura *adorabile*; non *Dominum*. Unde id in simili constructione, *cum Unitate essentia divina, manifestam infert Personarum pluralitatem*. Nec obstat, quod de Idolis v. g. *Jud. 6. 21.* in simili usurpetur constructione. Fit enim idèd, quod idololatræ *Idola* nefariè in locum Dei, qui quoad essentiam *Unus*, & *trinus* in Personis, substituant; illisque dignitatem, cæteraque *Prærogativa* perperam tribuant, quæ non nisi Deo summo competunt. Est ergò sensus l. c. *Si Baal est ille Deus in essentia unus, & trinus in personis, qualis summus Deus esse debet, litigabit pro se, &c.* De unica verò Persona divina sicubi in plurali usurpatum occurrit, sumitur *partitiva*. Conf. II. & infr. §. 114.

II. *Substantiva pluralia*,
 quæ Dominium non deno-
 tant, *Singularibus juncta*, su-
 muntur distributive^c, vel parti-
 tive f.

§. II. Adjectivum Substan-
 tivo Constructo junctum, sæpe
 id ipsum ante se, post Geniti-
 vum Latinorum, repetit in for-
 mâ absolutâ g.

§. 12. *Comparativus Positi-
 vo* nullam specialem inducit
 for-

e) Vid. Psal. 119. 137. f) Exod. 3. 6.
 אֲנִי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיךָ i. e. Ego sum aliqua
Personarum divinarum Patris tui &c. Illa
 enim intelligitur, quæ v. 2. *Angelus Do-
 mini* vocatur: Patri parum conveniens.
 Gen. 1. 26. c. 27. 29. secundum litteras. g)
 Vid. Psal. 12. 8. secus Ps. 19. 10. Ez. 5. 10.

formam; Sed, hoc in commu-
 ni suâ terminatione relictô, ab-
 teri voci, quâ cum instituitur
 comparatio, & que superatur,
 præponit *in* vel *in*^h. Quod, si
 significationem Positivi latine
 retines, redditur *præ*, *magis*
quàm &c. significatione verò
 Comparativi assumtâ, omit-
 tendum; nomine, cui præpo-
 nitur, in Ablativo prolatô.

§. 13. Interdum Nomen,

Qua-

h) Gen. 49. 12. Jud. 14. 18. Ez. 28. 3. Si
 omnes superentur, quibuscum unus vel plu-
 res comparantur; solâ formâ Comparativus
 obtinet, sensu Superlativus, v. g. Gen. 3. 1.
 1. Reg. 4. 30.

mmu. *Qualitatem*, quâ inter se com-
parantur, *exprimens*, *omitti-*
tuitur ⁱ.

atur, §. 14. *Superlativus* forma-
d, si tur, si

latine 1. alteri comparationis mem-
magis bro, quod sc. vincitur, præfiga-
verò tur ^k; Vel id ipsum efferatur
omitt. in Genitivo, ea voce, quæ Su-
æpo- perlativum Latinorum expri-
mit, in Regimine positâ ^l.

2. Positivo addatur ^m.

men, 3. Positivus continuo gemi-
Qua- netur ⁿ. 4. Sub

3. 3. Si i) Jes. 10. 10. coll. Kimchio. k) Gen.
rel plu- 6. 9. 1. Sam. 21. 8. Psal. 22. 13. Jud. 5. 29.
arativus m) Gen. 1. 21. n) Eccl. 7. 24. Prov. 20. 14.
n. 3. 1 Sed *triplex* vocis repetitio nec quicquam huc
trahi debet, qualis Jes. 6. 3.

4. Substantivum, non constructum cum Substantivo alio rei diversæ, sumatur adjectivè °,

5. Substantivum se ipsum^p, aut Synonymum^q, regat in Genitivo.

6. Aliquod ex Nominibus divinis אלהים אלהים, או יהוה, vel Adjectivo apponatur in Superlativum vertendo, vel Adjectivi vicem suppleat.

§. 15. Elegantiam linguæ dicunt, cum pro Adjectivo usur-

verum unicuique expressioni sua seorsim constat significatio. o) Gen. 3. 6. p) Gen. 9. 25. q) Dan. 11. 2. * Dan. 2. 41. r) Jon. 3. 3. s) Psal. 80. 11. t) Cant. 8. 6. u) Psal. 104. 16.

con- usurpatur Substantivum, præce-
 alio dente Præpositione α^x , $\iota\theta^y$, ac
 ive o , b z ; vel etiam Adverbium^a.

§. 16. Substantivum idem
 Ge- repetitum

I. continuò in eodem Casu
 designat

1. distributionem^b, vel
2. augmentum^c, aut
3. continuationem^d, certi-
 tudinem, emphasin ac vehe-
 men-

x) 1. Chr. 26. 14. Quo referes Gen.
 §. 3. *Et genuit* $\text{וַיֵּלֶד$ in similitudine
 sua, i. e. SIMILEM SIBI, *juxta imagi-*
nem suam. Just. Mart. Apol. 1. §. 32. *οἱ ἐν*
ῥαφαιῖς στέφανοι, *sutiles corona.* y) Jer. 31.
 v. 10. ita *οἱ ἐκ περιτομῆς*, *circumcisi*, Actor.
 10. 45. z) Jes. 1. 5. a) Prov. 3. 25. b))
 Num. 17. 17. c) Gen. 14. 19. d) Deut.
 16. 20.

mentio^erem animi affectum^e.

II. Interposita vero copula, sæpe diversitatem denotat, seu varietatem^f.

§. 17. Sic sententia eadem continuo repetita, distributionem indicat^g.

§. 18. Duorum Substantivorum Synonymorum potissimum, conjunctorum invicem, alterutrum vim Adjectivi exprimit, cum insigniori aliqua emphasi^h.

§. 19. *Casus Obliquos non*

e) Pf. 22. 1. f) Pf. 12. 3. Sed 2. Chr. 19. 5. simul distributionem infert q. d. *oppidatim*. g) Ez. 4. 6. h) Gen. 1. 26. 1. Chr. 22. 5.

indicant per Terminationes ,

sed

I. per *Particulas ab initio prepositas* ; Dativum scil. per

ל^d ; Accusativum per אֶיךָ

(* Chald. יָהּ vel ל), cum verbo activo constructum^c ; Ab-

lativum vero per מִן^f vel כִּי^g ;

atque Genitivum per לְ (*

Chald. יָהּ vel הּ)^h

II. Per *Pronomina*ⁱ utplurimum *Suffixa*^k ; quæ in Genere ac Numero cum præce-

B

den-

d) Gen. 1. 29. * Dan. 2. 7. e) Gen. 4. 11. * Dan. 3. 12. c. 2. 14. f) Gen. 24. 50. g) Ez. 5. 12. h) Cant. 3. 7. * Dan. 2. 14. i) Cant. 3. 2. Gen. 1. 12. * Dan. 2. v. 26. 30. 37. c. 3. 22. k) Gen. 28. 13.

dente Objecto , cuius Casum obliquum determinant, convenientia, ei semper apponuntur voci , quæ causa est Casus obliqui. Nam

2. in quocunque Casu huiusmodi Pronomina reddi debebant, in eodem efferatur præcedens Objectum (Casus Recti); significatione horum Pronominum deinceps omissa, & Præpositionis, si hæc quidem Casum Obliquum causarit, notatione præmissa^k.

III. Per solam Constructionem; ubi Genitivus indicatur

k) Gen. 1. 12. * Dan. 4. 5.

III. Prius ceu Regens assumit Suffixum, cum Recto in Genere & Numero coincidens^p.

Id quod toties contingit, quoties Rectum, seu Genitivus Latinorum, præmittitur Regenti

IV. Post suffixum in priori assumptum, posteriori additur nota Genitivi^r.

§. 21. In Constructione talium plurium Substantivorum, interdum prius non influit in id, quod immediatè sibi subjungitur. Etum est, sed in remotius; ita

p) Jes. 17. 6. Ex. 2. 6. q) Num. 24. 3.
Jes. 3. 12. Jon. 2. 7. Eccl. 2. 14. r) Cant. 3.
v. 7. * Dan. 2. v. 20. 44.

ut immediate appositum vel
seorsim cum subsequenti con-
struatur ^s, vel a subsequentis
regatur Suffixo ^t, juxta §. 19. II.

§. 22. Substantivum Re-
ctum genitivi casus, vel Cau-
sam efficientem ^u denotat, vel
Materialem aut Formalem ^x;
item effectum ^y, subjectum ^z,
objectum ^a, adjunctum ^b, ac
similitudinem ^c.

§. 23. Substantivo con-
struendo absolute, aut cum arti-
culo posito; idem subaudien-

B 3 dum

s) Jes. 19. 11. 2. Sam. 24. 9. t) Gen.
9. 5. u) Jes. 1. 1. x) Gen. 3. 21. y) Jes.
9. 6. z) Jer. 49. 36. a) Joel. 4. 19. b)
Ps. 55. 24. c) Jes. 1. 10.

dum est in forma constructa ^d.

§. 24. *Substantivum* quoque cum alio nonnunquam *construitur*, otiose interveniente *Præpositione* tam *conjuncta* ^e, quam *separata* ^f. Quin &

II. *Cum Infinitivo* ^g *Substantivum* *construitur*, item cum *Pronomine relativo* ^h, ac *Adverbio* in naturam *Nominis* elevando ⁱ; nec non cum *Particula* *significativa*, tam *connexa*, quam *inconnexa* ^k.

§. 25.

d) Jos. 3. 14. Regulæ fundamentum vid. Ex. 38. 21. coll. Raschio. e) 2. Sam. 1. 21. f) Jud. 5. 10. g) Ruth. 1. 1. h) Gen. 40. 3. collata Kimchii de וַיִּשְׁמַע sententia: cui tamen contrariatur 2. Reg. 13. 22. i) 1. Reg. 2. 31. k) Jer. 23. 23.

§. 25. Nomina formæ constructæ Præteritis^l juncta, vel Futuris^m, important defectam Relativi וְשֵׁנִי qui, qua, quod.

§. 26. Substantivorum constructorum invicem sæpe modo priusⁿ modo posterius^o, vim habet Adjectivi. Vbi interveniens pronomen posteriori suffigitur, ut uterque pertineat ad prius^p.

§. 27. Nomina וְשֵׁנִי vir q, וְשֵׁנִי filius^r ac בַּעַל dominus^s (eorum)
B 4 rum

b) Hof. 1. 2. m) 2. Chr. 24. 11. Job. 3. 2.
n) 2. Reg. 19. 23. Gen. 1. 30. o) Gen. 1.
v. 11. 21. p) Ies. 2. 20. q) 1. Sam. 16.
v. 18. r) Ies. 5. 1. e. 23. 10. Zach. 9. 9.
s) Dan. 2. 25. s) Prov. 1. 17. Ex. 24. 14.
1. Reg. 17. 17. Nah. 3. 4. Gen. 14. 13.

rumque Fœminina), constru-
cta cum aliis , constituunt Con-
creta denominativa , ac posses-
siva.

§. 28. Nomen בית *do-*
mus , in statu constructo posi-
tum , pro quovis continente ,
vase , vel loco accipitur^t.

§. 29. Quanquam nomina
1. בית^a , 2. שם^b , 3. יד^c ,
4. דבר^d ,

t) Gen. 39. 20. 2. Sam. 20. 3. Neh. 2. 3.
Unde Rabbinis ביתי ידים ורגלי
domus manuum pedumque , pro chirothecis &
tibialibus. Quæ Scriptura ignorat. a)
* Ch. פנים *os* , præmissis potissimum
Præpositionibus כ , ל , atque על Vid. Lev.
25. 52. cap. 27. 18. coll. Onkel. b) *
Chald. שם *nomen*. Vid. Jer. 33. 9. Jes. 30.
27. coll. Jonath. c) *Manus* , ut. Ies. 20. 2.
pro *ministerio*. Est enim *manus* in homine
actionum plerarumque instrumentum.

4. דְּבַר ^d, 5. פְּנִים ^e, 6. אֹדוֹרָה ^f,
 7. גִּלְגַּל ^g, 8. רֵאשׁ ^h, 9. עֵצִים ⁱ, 10. נֶפֶשׁ ^k,
 B 5 II. רוּחַ ^l,

d) vel foem. דְּבַר ^{דְּבַר} *verbum*, *res*,
causa. Vid. Gen. 43. 18. Eccl. 8. 2.
 * Dan. 2. 30. ut τὸ χεῖμα τῶν νεκρῶν ap. A-
 ristoph. Nub. Act. 1. Sc. 1. v. 2. e) * chald.
 אִפִּי ^{אִפִּי} *facies*, Gen. 1. 20. &c. Ut in homine
 ceterisque animalibus *faciem*, *vultum*
 denotat, nunc *benevolum*, nunc *ira-*
tum: Ita in re quacunq̄ue alia, *transla-*
te, partem ejus anteriorem superiorem-
 que innuit. f) * chald. עֵסַק ^{עֵסַק} *causa*, præ-
 misso עַל, v. g. Gen. 21. 11. Jos. 14. 6. coll.
 Onkel. & Jonath. g) a. v. *devolutio*, *occafio*,
 præfixo ב, ut Gen. 39. 5. *Negocia* strenuæ
 administrantes, crebro se *devolvunt* &
 torquent. h) *Caput*, ut Gen. 40. 19.
 auferet Pharao אֶת־רֵאשׁךָ ^{אֶת־רֵאשׁךָ} *caput tuum*,
 i. e. *teipsum*, de dignitate tua. (Vid. in-
 fra §. 161.) quin suspendet te super ar-
 borem. Capite enim truncatum nemo
 jugulat in patibulo. *Pars* corporis *pal-*
maria ponitur pro toto supposito. i)
 Os, *substantia*, Rabb. גֹּרַף Vid. Gen. 7.
 v. 13. *substantia* vel *essentia* rem a re se-
 cernit. k) *Anima*, Vid. Gen. 9. v. 5. Jer.
 51. 14. Num. 23. 10. Sc. *Anima*, pars homi-
 nis principalis, pro *ipso* ponitur. Sed &

II. רוּחַ^p, 12. מִיִּפְּנֵי^m &c. ad ge-
nium Europæorum accommo-
data,

vitam denotat. Vid. Jud. 12. 3. 1. Sam. 28. v. 21. quæ morte intercudit, Num. 1. c. & Deus jurans introducitur, *quam certe vivo*. Et, ne 1. Sam. 1. 26. in רוּחַ נַפְשִׁי tautologiam statuas, vertendõ *vita vite tue*; reddendum *vita anime tue*, i. e. *quam certe vivit anima tua*. I) *Spiritus*, ut Num. 5. 14. Job, 6. 4. Arabibus pro Pron. reciproco frequens. Vid. Locman. fab. 14. 27. &c. quod probare videtur græc. Ioh. XI. v. 33. coll. v. 38. *Spiritus* in homine & animali quocunque, maximum conferunt conservandæ vitæ: unde nec mirum, si pro *vivente ipso* ponantur. Poterit tamen l. c. & alibi affectum notare, quandoque *iram*, *animam*, certamque *eius facultatem*, propositum, ac *voluntatem*. Vid. Maim. More Nebuch. Part. I. c. 40. m.) Pro varietate suffixi appositi, omnium Personarum Prænomina exprimit, v. g. Gen. 28. 15. Ies. 42. 1. c. 63. 17. c. 51. 14. Ruth. 3. 8. & sæpe penes Targumicos adhibetur pro Ebræorum רוּחַ, de quo in proxime præcedentibus. Ad literam *Verbum* denotat.

data, *sæpe videantur*, nativa sui
 significatione neglecta, *pro Pro-*
nomine poni reciproco, inter-
 dum *abundare* penitus; *Ratio*
 tamen *Tropi*, qui reciprocam
 significationem inducit, ubivis
potius inquirenda est sedulo,
quam permittendum, ut *quic-*
quam temere credatur *otiose po-*
situm.

§. 30. מִקְרָב^g atque קֶרֶב^h (*me-*
dium) non præcise medium æ-
 qualiter ab extremis distans si-
 gnificat; sed extremis saltem op-
 ponitur, *meditullium* quando-
 que

g) Deut. 21. 12. Lev. 16. 29. h) Gen.
 48. 16. Jer. 23. 9.

que ac *viscera* denotans ; & mediante *Prepositione* אֶל vel ב , idem est ac *intra, inter*.

§. 31. Nomina אִישׁ *vir*ⁱ , אִשָּׁה *mulier*^k , אָבִיר *vir*^l , atque אָדָם *homo*^m , sæpe sumuntur

I. *Indefinite* , pro *aliquis, quispiam*. Haud raro

2. *Distributive* , pro *unusquisque, singuli, quilibet*ⁿ.

§. 32. Idem אִישׁ *vir* (atque אִשָּׁה *mulier*) relatum ad præcedens aliquod *Substantivum* , in *oppositione* ad אָח , *frater*^o , אחות

i) Gen. 45. 1. k) 1. Reg. 7. 14. l) Job. 22. 2. m) Lev. 1. 2. n) Gen. 10. v. 5. Jud. 21. 16. Job. 33. 29. o) Gen. 13. 11. Ex. 26. 3.

& אַחֵת *soror*) , רֵעַ *amicus* ^p , עֵמִית
 , פְּרוֹכִים ^q , vel אִישׁ *vir* ^r , ele-
 , גַּנְיָוִיתִי *Ulnus* vel
 , אֲחֵרִי *Alter* ; vocum verò opposita-
 ue rum quælibet *Alius* , vel *Alter*.

§. 33. Eadem Distributiva
 significatio locum invenire pot-
 est in unoquoque Substantivo
 cum seipso , mediante præposi-
 tione aliqua , constructo ; nisi
 quod in iis propria cujuslibet
 significatio semel sit exprimen-
 da ^s.

§. 34. Vox יָמִים *dies* no-
 mini-

1) Gen. 11. v. 3. q) Lev. 19. 11. r)
 10. I. Reg. 20. v. 20. s) Ex. 26. 28. Gen. 25. 23.
 13. Ex. 4. 10. à tempore uno ad alterum.

minibus *Annorum*^t, vel *Mensuram*^u, significantibus addita, infert illis tempus completum: sæpiusque in statu absoluto postponitur, raro in eodem statu præmittitur^x.

§. 35. *Nomen Conjugatum*, aut cognatum, vel *Verbi sui significationem intendit*^y, vel effectum ac objectum actionis innuit^z.

§. 36. *Dualis Terminatio*
 — non semper significationem
 nem

t) v. g. Gen. 41. i. 2. Sam. 13. 23. c. 14. v. 28. Jer. 28. v. 3. ii. u) Gen. 29. 14. x) Vid. Jud. 19. 2. y) Gen. 27. 33. Deut. 7. 4. coll. Kimchio ad Jer. 23. 5. R. Sal. b. Melech. ad Jes. 59. 17. & vid. Eustathius ad Iliad. B. v. 788. z) Gen. 1. ii. c. 27. 3.

nem vocis ea affectæ duplicat^a.

§. 37. *Pluralis* pro singulari positus, magnitudinem rei exprimit, ac excellentiam^b.

§. 38. *Verbalia* (loco Infinitivi usurpata) eleganter regunt Casum verbi sui^c.

CAP. II.

DE

PRONOMINE.

§. 39. *Pronomina* præter usum Europæis communem, quo

a) Eccl. 10. 18. Gen. 4. 24. Conf. Ab-
arb. ad Ex. 12. v. 6. b) Joh. 12. 7. Prov. 1.
v. 20. c) Gen. 29. 20. Deut. 10. 12. Cu-
jus fundamentum habetur Deut. 5. 26.
Vid. c. 7. 8. c. 10. 12. 1. Reg. 8. 42. 2. Sam.
19. 7.

quo vicem repetendorum Nominum sustinent, *Orientalibus*

I. *Tantum Casum obliquum designant Objecti sui*, (sive Nomen id fuerit, sive Pronomen), *vel subiecti*, (modò cum propriâ Casûs nota^d, modò sine eâdem^e,) *vel in Casu recto præmissi^f.*

II.

d) Gen. 6. 13. 2. Reg. 16. 14. 15. e) Job. 33. 20. Ob discrepantiam autem generis, cave huc traxeris Gen. 2. 19. Quin talem ibi verborum ordinem concipe: **וְכָל נֶפֶשׁ חַיָּה שְׁמוֹ הוּא אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם** i. e. *cujuscunque animæ nomen erat illud, quod impositurus erat ipsi Adam.* f) Vid. ad §. 19. II. Quod & in Pronominibus valet, non tantum Relativò **אֲשֶׁר**, v. g. Gen. 1. 11, 12. 29. &c. sed & Personalibus v. g. Gen. 24. 27. Jos. 23. 9. * Dan. 2. 30.

No. II. Sæpe *Demonstrativi* si-
gnificationem habent^g, in pri-
mis, si objecto suo immediate
præfigantur.

III. Quod si tamen obje-
ctum, ad majorem saltem tex-
tus perspicuitatem, superaddi-
tum est; & huic, & Prono-
mini, sua constabit significatio,
si latine inseras vocem expla-
nativam *nempe*, *nimirum*, vel
scilicet^h.

§. 40. *Pronomina*, maxime
separata, sæpe aut

I. *pro Verbo ipso substanti-*
C (20)

g) Dan. 3. 6. 7. 8. 15. 33. c. 4. 30. h)
Ex. 2. 6. c. 7. 11. Jos. 1. 2. Jer. 27. 8. c. 51. 56

וּבְ , ejusdem cum Pronomine personæ ac numeri, ponuntur: aut

2. *significationem Verbi Substantivi includunt* ^b. Quorum hoc semper obtinet, si Substantivis præponantur.

II. אֲנִי tamen atque אַתָּה , cum Pronominibus personalibus primæ ac secundæ personæ constructa, videntur etiam earum personarum verbum substantivum exprimere ⁱ;

h) Lev. 11. v. 44. 45. קָדוֹשׁ אֲנִי
 1. Petr. 1. 16. ἐγὼ ἅγιός εἰμι. Gen 3. 10. 11.
 c. 42. 11. It. Gen. 3. v. 6. 9. c. 42. v. 9. 14.
 Ruth. 3. 9. i) Jes. 41. v. 4. Ps. 44. 5. * Dan.
 2. v. 30. c. 4. 19.

nisi malis significationem reciprocam *ille ipse, idem^k &c.*

§. 41. Quanquam consultius videatur, ut *Pronomina* referas ad propiora : *interdum* tamen ad remotius respiciunt, propioribus præteritis^l. Quin

2. *Objectum* quandoque prorsus abest, e contextu & constructione *supplendum^m*.

C 2

§. 42.

k) Ita Kimchi ad Jon. 1. 8. אַתָּה הוּא i. e. *si tu es ille ipse, propter quem.* 1) Gen. 10. 2. 2. Sam. 20. v. 6. Ebr. 12. 17. m) Gen. 6. 15. הוּרָה & hæc est, subintellige *שיעור mensura*, Vid. Num. 25. 4. Psal. 114. 2. Prov. 25. 27. Quo referunt Jes. 8. 21. בָּהּ in ea, scil. *Judea.* Sed hic commode refertur ad הוּרָה, *si transgressus fuerit eam (legem),*

§. 42. Pronomina *Personalia*, vel

I. in subsecuto Suffixo personæ ejusdem repetitaⁿ; vel

2. Dativi & Genitivi Casus, *sumuntur* quandoque *possessive* o.

§. 43. *Demonstrativi* in eadem sententia repetitio, indicat distributionem^p.

II. Idem demonstrativum
 ¶ *hic*,

I. Interdum indefinite sumi-

n) Ez. 9. 10. * Dan. 2. 29. o) Psalm. 107. 6. Gen. 15. 13. c. 31. 32. 2. Reg. 6. 11. * Dan. 2. 20. p) Jes. 6. 3. * Dan. 5. 6. c. 7. 3.

mitur^q ; nonnunquam relative^r.

2. Cum Præpositione constructum, subintelligit significationem מִמָּקוֹם loci^s; ac

3. (α) Numeralibus præpositum^r; aut

(β) vocibus מַה quid^u, מַה־לָּמָּה quare^x, atque מֵעַתָּה nunc^y subjunctum; commode redditur *nunc, jam, modo, tandem &c.*

§. 44. Quanquam Scriptura, in significatione Pronominis, שָׁמַיְמָה tantum de subjecto

C 3 in-

q) 1. Sam. 17. 12. r) Psal. 104. 8. s) Gen. 37. 17. Deut. 9. 12. t) Num. 14. 22. u) 2. Reg. 1. 5. x) Gen. 18. 13. y) 2. Reg. 5. 22.

intelligente usurpet ^c, **אֲנִי** vero de re quacunque alia ^u.

II. Autores tamen *Profani*, etiam

I. **אֲנִי** (substantia) ad Personas transferunt ^x. Qui &

2. **אֲנִי** verbum, atque **רוּחַ** Spiritus ^y, eodem sensu usurpant quandoque pro Pronominibus reciprocis.

§. 45. Particulæ, quæ Relativo **אֲשֶׁר** (*qui*) præpositæ deprehenduntur, sæpius ^z non regunt

t) Jer. 51. 14. u) Ez. 40. 1. conf. tamen §. 29. x) **אֲנִי** ego ipse, **אֲנִי** tu ipse, **אֲנִי** ille ipse &c. y) Vid. supra §. 29. nr. 9. & 11. 12. z) Contrarium enim v. g. Gen. 31. 32.

gunt Relativum hoc, fed ejus
antecedens **ו** ille, illa^a, vel **מ**
illud^b, aut etiam locus^c, com-
mode subintelligenda.

II. Hoc ipsum **אשר**
(* chald. **אשר**) sæpius abit in na-
turam Particularum ut^d, quod^e,
nam^f, quia, quandoquidem^g, si^h,
quum, quandoⁱ, quo^k, ubi^l, **אם**,
quamvisⁿ, ecce^o, certe, imo, quin-
imo^p.

C 4 §. 46.

- a Genes. 44. 4. b) Ruth. 2. 9. c)
Ruth. 1. 16. d) Gen. 11. 7. Deut. 4. 40.
* Dan. 16. c) Esth. 3. 4. * Efr. 4. 16.
f) Deut. 3. 24. * Dan. 2. 20. g) Deut.
23. 5. * Dan. 2. 47. h) Deut. 11. 27. i)
Gen. 30. 38. * Dan. 2. 23. k) Num. 13.
v. 27. l) Num. 20. 13. m) Eccl. 5. 17.
n) Num. 12. 11. o) 2. Sam. 2. 4. * Dan.
2. 25. p) Eccl. 1. 10. Jes. 49. 3. * Dan. 6. 6.

§. 46. ׀ (chald. ׀) quis ?

I. cum ׀ (non) , universaliter affirmat ^q.

II. absque negatione , interdum

1. universaliter negat r ; vel indicat

2. paucitatem , ac difficultatem ^s :

3. Interdum extenuationem , ac contemptum ^u :

4. Haud raro etiam votum , ac fiduciam ^y.

III. Idem ׀ Substantivo post-

^q) Job. 12. 9. ^r) Ex. 2. 14. ^s) Jes. 33. 1. ^t) 1. Sam. 18. 18. ^u) Jud. 9. 28. ^x) 1. Sam. 23. 15. ^y) Jon. 3. 9.

postpositum ^z, aut notatum cum
 ל^a, effertur in Genitivo.

IV. Coacta fit Oratio,
 nisi מי (& chald. מן) inter-
 dum pro interrogativo Rei
 מן tam pronominaliter ^b,
 quam adverbialiter ^c accepto,
 habeas.

§. 47. מן (*quid?*) interdum
 virtutem habet

1. *Exprobrandi* ^d, vel *expostu-*
landi ^e: modo

2. *exaggerandi* ^f, vel *admi-*
randi ^g:

C 5. 3. con-

z) Gen. 24. 13. a) Gen. 32. 17. b)
 1. Sam. 18. 18. Jon. 1. 8. c) Amos. 7. 2. 5.
 d) Gen. 44. 15. e) Gen. 31. 36. f) Ps.
 8. 2. g) Gen. 28. 16.

3. nonnunquam *extenuan-*
di^h:

4. ratius etiam *insultandi*.

II. Idem *quid?*

I. in primis † demonstrativo
præpositum, sæpius significat
quare^k?

2. Substantivo postpositum
indefinite sumitur, pro *aliquid*,
quoddam^l.

3. Alias convenienter non-
nunquam redditur *quam* vel
quantus, aut *quantopere*^m.

§. 48.

h) Gen. 23. 15. i) Jer. 22. 23. † Nam
ita etiam absque Demonstrativo, v. g.
Mal. 2. 15. Ex. 14. 15. 2. Reg. 6. 33. Gen. 21.
v. 29. Jud. 8. 1. &c. k) Jud. 18. 24. Gen. 3.
13. l) Passim ap. Rabb. m) Eccl. 1 l. v. 2.
Psal. 119. 97.

§. 48. Interrogativum tam Personæ, quam Rei,

I. Relativo אֲשֶׁר (chald. אֲשֵׁר) præpositum, assumit significationem relativam; Personæ quidem *ille*^m, Rei autem *illud*ⁿ.

II. Interrogativa hæc sæpe sumuntur indefinite, absque interrogatione °.

§. 49. ׀ Nominibus, itemque Participiis, ac Pronominibus (Demonstrativis & personæ tertiæ), immediate præfixum, *Articulum denotat tam*
De-

m) Ex. 32. 33. * Dan. 3. 6. n) * Dan. 2. 28. o) Gen. 43. 22. Hof. 14. v. ult. * Efr. 5. 4. Jud. 9. 48.

Definitum ^p, *quam* *Indefinitum* ^q.

* *Observatio*: *Chaldae* nunquam præmittunt voci *Articulum*, sed æquipolentem huic terminationem, in fine adijiciunt, a qua vocatur *Status Emphaticus*.

II. *Adjectivo* cum suo *Substantivo* *absque Ellipsi* *verbi substantivi* constructo, nunc alterutri ^r præfigitur *Articulus*, nunc utrique ^s; *absque* ulla tamen *mutatione Positivi* in *Superlativum*.

III. *Articulus non præfigitur* *Nominibus*.

I. *Pro-*

p) *Gen.* 1. 26. c. 2. 12. q) *Gen.* 42. 27.
r) *Jer.* 2. 21. *Pf.* 104. 18. s) *Gen.* 1. 16. c. 7. 19.

1. Propriis hominum^t,

2. Constructis^u, &

3. Suffixa gerentibus^x; nisi quando rarissime, ad singularem emphasin denotandam, una sola restrictio non videbatur suffecisse.

4. *Pronominibus* autem *primæ ac secundæ personæ*, itemque *Nominibus Verbum substantivum* includentibus, apponitur nunquam.

IV. Si nomini *Constructo*^y, vel *construendo*^z, præfi-

t) Jud. 1. 20. Deut. 3. 1. 3. Neh. 11. 25. Ez. 38. 2. 2. Sam. 24. 16. u) Jer. 25. 26. x) Jos. 7. 11. Rabbinis frequens. y) 2. Reg. 23. 17. z) Jer. 25. 15. Fundamentum re-

figatur Articulus ; idem nomen absque Articulo, constructe repeti debet, prius autem cum Articulo in statu efferatur absoluto.

V. \neg sub forma *Articuli*, Præterito ^a, Futuro ^b, & Præpositioni ^c, junctum ; ac nonnunquam ante Participia & Nomina ^e, vim habet *Relativi* \neg supra traditam.

VI. Sub hac ipsa *Articuli* forma, \neg est

I. in-

gulae suppeditatur. v. g. Gen. 27. 22. Num. 32. 1. a) 1. Chr. 26. 28. 2. Chr. 1. 4. b) Jud. 13. 8. c) 1. Sam. 9. 24. Mal. 1. 11. d) Eccl. 3. 21. Psal. 134. 1. e) Gen. 16. 6. e. 43. 6.

I. interdum *distributivum*
seu *Universale*, quicumque, qui
libet ^f.

2. interdum *Vocativum*, seu
patheticum o! ^g.

§. 50. Suffixa cum Obje-
cto, ad quod referuntur, in eo-
dem Genere ac Numero con-
veniunt; non autem cum voce,
cui affiguntur ^h.

II. Nominibus duobus,
vel pluribus Singularibus (di-
versi etiam Generis) præeun-
tibus, Suffixum plurale re-
spon-

f) Ex. 12. 3. Gen. 1. 16. Num. 23. 14.
coll. v. 1. 2. 30. g) Num. 15. 15. & vid.
Michlal Jobi ad Psal. 9. 7. h) Gen. 1. 25.
c. 2. 24. Ex. 18. 6.

spondet in Genere masculino ⁱ.

III. Suffixa si Genere ^k, vel Numero ^l cum suo Objecto discrepant; sæpius ad sensum objecti respectum habuerunt, non formam. Scil.

1. Pronomen *singulare* Objecto *plurali* respondens, infert huic vim *distributivam*.^m, raro *partitivam*ⁿ; Sed

2. Pronomen *plurale* Objecto

i) Gen. 1. 27. k) c. 2. 15. l) Gen. 15. 11. m) Hof. 8. 14. c. 14. 1. 5. 8. Vid. Deut. 21. 10. Jos. 2. 4. 2. Reg. 3. 3. Jes. 5. 23. Mal 2. 2. Pf. 35. 8. Eccl. 10. 15. n) Deut. 28. v. 48. *servies inimicis tuis*, **אֲשֶׁר יִשְׁלַחְנִי** quorum aliquem (non enim dicitur **יִשְׁלַחְנִי** quos mittet) Dominus adversus te.

jecto (non colectivo) *singula-*
ri respondens, sumitur *distribu-*
tive °. Cæteroquin

IV. Suffixa generaliter

1. Particulis ^r, aut Verbis ^q,
 (itemque Nominibus Nume-
 ralibus ^r) adjecta , *significant*
personaliter, vel relative; in tali
 ordinarie casu, qualem vox, cui
 apponuntur, postulat;

2. Nominibus vero reliquis ^s
apposita, *significant possessive*;
 Vel, ibi personam ipsam expri-
 munt; hic aliquid ad personam
 pertinens. Et quidem

D

V.

o) Hof. 9. 6. p) Gen. 37. 13. q)
 Gen. 3. 11. r) Num. 12. 4. s) ib. v. 7.

V. Suffixa Nomini apposita, modo active vel efficienter explicanda sunt; modo passive seu objective". Ad hæc

VI. *Suffixum* Nomini status absoluti adjicitur; sed *construendo adjectum*, efficit, ut idem nomen in statu constructo repetatur, Suffixo omisso*. Omnis observatis,

VII. Interdum Suffixum tam Verbo (intransitivo potissimum) quam Nomini adjectum, contextu ita urgente, ex-

t) Jes. 38. 5. u) c. 56. 7. Hof. 11. 7. Psal. 74. 12. Gen. 4. v. 23. x) Cant. 1. v. 15.
* Dan. 4. 30. Vid. Jer. 46. 22. Hof. 14. v. 6. 7. 8.

exponi debet tanquam a voce
 ista separatum, inserta una ex
 Particulis כ', ה', ו'. cum',
 כ' contra', א' ad', atque
 א' &c.

CAP. III.

DE

VERBO.

§. 51. *Præteritum* omnes
 Præteritorum species, scil. tam
 Imperfectum^z, & Plusquam-
 perfectum^a, quam Perfectum^b,
 sub se complectitur.

§. 52. *Imperativus* tantum
 D 2 affir-

r) Psal. 109. 3. s) Jud. 1. 15. t) Psal. 5.
 v. 5. u) Psal. 53. 6. x) Neh. 9. 28. y)
 Jer. 44. 21. z) Gen. 35. 5. a) ib. v. 7. b)
 l. c. v. 12.

affirmative usurpatur ^t : Prohibitiones autem per Futurum exprimuntur , præposita particula אל ^u , vel אל ^x ne.

II. Imperativus non semper præceptionem , sed quandoque & permissionem significat ^y.

III. Imperativi prima ^z , ac tertia ^a personæ , per Futurum exprimuntur ; cui , in primis in profanis , sæpe præponitur ^b.

§. 53

t) Exod. 20. 12. u) Gen. 19. 17. x) Exod. 20. 13. y) 1. Reg. 22. 22. z) Gen. 18. 21. a) Gen. 1. 3. b) Berach. c. 2. §. ult. Bav. Kamma c. 9. §. 1. * Dan. 2. v. 20. Sic. 1. Reg. 6. 19. לַתֵּן ^{ut ponat} illuc arcam foederis.

§. 53. *Futurum*, I. in sententiis generalibus, nec non actus continui, etiam Præsens Latinorum exprimit; potissimum quando in eadem oratione tam Præteritum quam Futurum adhibetur ^c.

II. Sæpe quoque vim habet Præsentis Subjunctivi, vel Imperativi ^d.

§. 54. *Participium* exprimit Præsens Latinorum ^e; interdum Imperfectum ^f, vel Futurum, ^g semperque includit significatio-

D 3 nem

c) Psal. 1. v. 1. 2. d) Gen. 1. 24. e) Ex. 2. 14. Vid. Aristot. IV. Metaph. c. 7. f) Gen. 2. 10. g) Gen. 6. 13. 17.

nem Verbi substantivi, quando id nullo modo ^h adjectum fuerit. Sed

II. *Participium* verbo substantivo expresso junctum, in eodem Tempore, genere ac numero efferri potest, quo verbum substantivum latine omittendum, efferri debebatⁱ.

§ 55. *Participium* frequenter degenerat in naturam Nominis, ejusque sequitur constructionem^k.

II. *Speciatim verbi substantivi*

h) Sc. neque per אִתּוֹ vel עִמּוֹ, neque per Pronomen. i) Gen. 1. 6. Deut. 9. 29.
k) Gen. 4. 2.

tivi Participium, Ebræis defectivum, שׂי * chald. אִי, nunc

I. *Nominis* י, *cujus formam* ^m & flexionem exhibet,

D 4 *signi-*

l) *Præpositionem* ac *Articulum* sibi præmittit; & Chald. additur eidem sæpe terminatio Status emphatici אִי; *Affectiones* Nominum, non Verborum; *Ipsa* quoque terminatio י in אִי primo intuitu suspicionem præbere poterat terminationis Syrorum pluralis. Ut taceam, penes Syros eidem sæpissime verbum Substantivum superinduci, & ebraice quoque interdum cum יִן conjungi, v. g. I. Sam. 21. 9. Psalm. 135. 17. Ut adeo, utroque ad Verbum substantivum relato, inanis sine necessitate admittendus sit pleonasmus. m) *Formæ* יָ, שׂוּ &c. non יָו ex Quiescentibus media :: cum (..) suum sæpe in (:) corripit; & יָוִי formam petat ex Hüphal.

significationem exprimit, deno-
tans essentiam, ὑπαρξίωⁿ, exi-
stentiam, existens^o, ens^p, solidi-
tatem^q, &c.

(α) Verbo substantivo Lati-
norum interdum subintellecto:
cujus numerum ac personam
Suffixum indicat, quandoque
additum^r; Tempus vero con-
textus

(β) Quoad constructio-
nem, influit quandoque in vo-
cem

n) Ita LXX. Prov. 8. 21. o) Genes.
39. v. 4. p) Rabbinis dicitur creatio
המצאת ה' מ'אין ה' מ'אין
non ente. Ab. Efr. ad Genes. 1. v. 1. aliis
מ'אין ה' מ'אין i. e. ex non ente, ad ens. Abarb.
ad l. c. meminit ומצאת ה' מ'אין pro-
ductionis entis ex ente &c. q) Prov. 13. 23.
c. 8 21. r) Gen. 24. 42. 49.

cem a se remotam, aliis interpositis^s. Nunc (in oratione affirmativa)

2. *Verbum substantivum* denotat cujuslibet temporis, personæ, ac numeri^t a Contextu suppeditati. Unde &

(β) *cum Infinitivo constructum*^u, infert eidem vim

D S Ge-

s) v. g. 2. Sam. 19. 20. ומה יש לי עוד
 & *quam existentia juris mihi est
 amplius?* t) Prov. 11. 24. 1. Sam. 14. 39.
 ubi in v. præced. pro eo adhibetur היה
 Jer. 31. v. 16. 17. u) Raschi ad Exod. 32. 4.
 יש להרזמו *est transferendum illud:*
 Idem ad finem Exodi יש לשגור *est er-
 randum, vel errari potest &c.* Gloss. Cod.
 Pesachim f. 16. b. ad l. 16. יש לך להבין
 i. e. *etiam invitus debes intel-
 ligere.* Vid. de ejus opposito אין §. III.

Gerundii Latinorum *in dum*,
necessitatem notantis.

§. 56. *Kal* nude ac plane
significationem Verbi abstracti-
vam exhibet: quæ, pro varie-
tate thematum, Transitive est
in aliis^x, in aliis Intransitive y.
Vel

I. *Kal simpliciter deno-*
tat agere vel pati; Adjuncto,
cæteris Conjugationibus ut plu-
rium adhærente, excluso pe-
nitus.

II. Dantur tamen certa
quædam Verba, scil. *FIN^z,*
FIN^z,

x) 1. Sam. 28. 20. y) Lev. 13. v. 5. z) In-
transitive Prov. 29. 20. sed Ex. 5. 13. transitive.

אור^a, רַקַּק^b, חֲלַף^c, הִלֵּם^d, חִפֵּף^e;
 חֲלַשׁ^f, מוֹשׁ יִצַק^g, מוֹשׁ יִצַק^h, מוֹשׁ יִצַקⁱ, נוֹל^k;
 רַמַשׁ^b, צָמַח^a, עָצַב^m, נָקַם^l;
 שׁוּב^c, שָׂרַץ^d, &c. quæ in Kal,
 pro varietate contextus, modo
 active seu transitive sumuntur,
 modo passive seu intransitive.

§. 57. Atque adeo

I. Si quod verbum, ait

I. In Kal prorsus inusita-
 tum

- a) Gen. 44. 3. 1. Sam. 14. 29. b) Jes.
 28. 28. Deut. 9. 21. c) Jeut. 4. 23. Gen.
 2. 14. d) Prov. 23. 3. sed Jud. 5. 22.
 e) Lev. 13. 3. Psal. 105. 29. f) Job. 14. 10.
 sed Ex. 17. 13. g) Lev. 8. 15. Job. 38. 38.
 h) Jos. 1. 8. Zach. 3. 7. i) Gen. 1. 22: c. 6.
 v. 13. k) Jud. 5. 5. Jes. 45. 8. l) 1. Sam.
 24. 13. Ex. 21. 20. m) 1. Reg. 1. 6. 1. Chr.
 4. 10. a) Ex. 10. 5. Ecel. 2. 6. b) Gen.
 1. 26. c. 9. 2. c) Gen. 18. 33. Psal. 14. 7.
 d) Gen. 1. 20. Ex. 1. 7.

tum fuerit : vel

2. Pro varietate classium aut
Conjugationum, varias ac inter
se diversas significationes abstra-
ctiva: obtinet^f :

In quacunque Conjugatione
deprehenditur, perinde ac si
foret in Kal, nude denotat a-
gere

e) Genes. 50. 24. נִשְׁבַּע juravit, in
Niphal : Gen. 50. 16. צִוָּה praecepit, in
Piel : Gen. 3. 11. הִגִּיד indicavit, in Hi-
phil : Jes. 37. 15. וַיִּחַפְּלוּ & preces fu-
dit, ex Hirhpacl. Sed 1. Sam. 2. v. 25.
מִי יִשְׁפֹּט מי quis judicem se constituere
ausit? ex eod. Hithp mutuat significationem
ex פָּלַח judicem egit. ibid. f)
Cujusmodi v. g. הָלַל in Kal vulnerari,
Psal. 109. 22. in Piel profanare, Lev. 19. 12.
in Hiphil incipere Gen. 6. v. 1. Ita
כָּרַח, גָּאֵל, הָלַל, &c.

gere vel pati; Adjuncto Conjugationi isti, cujus formam induit, alioquin adhærente repudiato penitus.

II. Sic quædam Verba in *Piel* atque *Hiphil*, actionem insignificant, actioni, quam in *Kal* denotabant, prorsus contrariam^g: atque adeo eam nude exprimunt, sine Adjuncto formæ suæ alioquin inhærente.

III. In reliquis vero Verbis, ubi per omnes, vel plures

clas-

g) Ut נָחַם in *Kal* peccare, Exod. 32. 31. in *Piel* expiare Psal. 51. 9. יָרַשׁ in *Kal* hereditare, possidere. Deut. 3. 12. in *Hiphil* possessione ejicere Deut. 9. 3. Conf. Raschi ad Exod. 27. 3. & Pocokius Port. Md. App. Miscel. c. 2. a p. 18. ad 24.

lasses eadem servatur abstractiva, seu essentialis significatio, formalem ei adjicit proprium, quod uilibet adhæret, Conjugationis adjunctum. Scil.

§. 58. Niphal ordinarie significat

I. Passionem I. actioni Conjugationis Kal respondentem^h:

(2) rarius mutuam

(^a) ex Pualⁱ, vel

(^b) ex Hopbal^k.

II. In quibusdam reciproce

ac

^h Gen. 3. 5. Job. 14. 3. i) Jes. 48. 11. Ex. 22. 16. ex לָלַח in Piel. k) Ruth. 2. v. 5. 6. e Gen. 34. v. 14. 20.

ac neutraliter ¹.

III. In aliis sæpe impersonaliter ^m. atque

IV. In נִרְבַּר frequentative ⁿ.

V. Participia Paul & Niphthal, quæ quoad significationem passivam conveniunt, in eo quandoque a se invicem differunt, quod

I. Paul eam denotat in Præterito°, Niphthal autem in Præsenti P.
Quod ipsum tamen

2.

1) Gen. 13. 3. m) c. 10. 9. n) Mal. 3. 16. & ita נִפְסָה Rabbinis v. g. Maim. Hile. Avod. sar. c. 2. §. 3. הַנִּפְסָה אַחֲרֶיהָ qui prospicit vel intuetur eam. ibid. אִסּוּר לְהִפְסֹת אַחֲרֶיהָ prohibitum est, eam prospicere &c. o) Jes. 54. 1. p) Ez. 34. 4. Joel. 2. 13.

2. *Participium Niphal* hoc casu optime exprimitur

(α) *per Adjectiva Latinorum potentialia*^q, quibusdam dicta, terminata *in bilis*. Alias haud raro

(β) *per Futurum Participii passivi Latinorum*, necessitatem inferens^r.

§. 59.

q) Gen. 28. 16. נֹרָאָה *venerabilis*, c. 3. v. 6. נְחֻסָּד *desiderabilis* &c. r) Gen. 49. 29. Ego נֶאֱסָף *colligendus sum* ad populum meum. Hof. 10. 7. נִדְמָה *exscindendus est* Samariae Rex. Ita Cod. Sebachim c. 2. §. 1. נתן את הנותנין למטן למערן *dederit quis, tradenda infra, sursum*; & adhuc ter eod. loc. Vid. ib. c. 3. §. 2. & ult. Menach. c. 6. §. 1. Ferta נקמצות *in volam colligenda*: ib. §. 3. הנעשות בכלי *conficienda, vel paranda in vase*.

§. 59. *Piel* 1. Pro Adjuncto formæ suæ proprio, *abstractivæ Verbi significationi superaddit*, & quasi affricat, *intensionem^s ac frequentationem^t*.

2. Sæpe, perinde ut in *Hiphil*, significat *effective^u*, *permissive^v*, aut *declarative^y*.

§. 60. *Pual* 1. ordinarie *passionem* denotat actioni *78 Piel* oppositam^z.

2. Rarissime significationem *passivam* obtinet, derivatam ex *Kal*^a.

§. 61. *Hiphil* partim cum
E Piel

s) Jon. 2. 9. t) Gen. 1. 10. u) Deut. 4.
5. x) Nah. 1. 3. y) Lev. 13. 6. z) Mal.
1. 12. a) Jer. 20. 14.

Piel coincidit; Nimirum

§. 62. *Superaddit abstractivæ Verbi significationi, tanquam Adjunctum, formalem sui notationem determinans ac modificans, efficere^a, jubere^b, incitare^c, permittere^d, declarare^e, vel quocunque modo promovere^f.*

II Si quæ in *Hiphil* usitatam Conjugationis Kal significationem Neutralem retinent, eam intendunt nihilo-
mi-

a) 1. Chr. 8. 13. *הִכְרִיחוּ* fugere fecerunt
ut Justin. Matyr, Apol. 1. c. 35. πολλὰς πεποίηκε βλασφημίας λέγειν. Apol. 2. c. 3.
ἐν δεσμοῖς γενέσθαι πεποίηκε. b) Deut. 4.
v. 10. c) Gen. 2. 19. d) 1. Reg. 16. 11.
e) Prov. 17. 17. f) 1. Sam. 8. 22.

minus^g.

§. 62. Hophal passionem denotat,

I. Actioni Conjugationis Hiphil, pro Verborum qualitate, convenientem^h.

2. Raro ex usu Verbi in Kal, mutuatamⁱ.

§. 63. Hithpael significacionem cujusdam ex præmissis Conjugationibus, reciproce in seipsum convertit^k, aut in se si-

E 2 tam

g) Jes. 1. 18. Job. 14. 8. 9. Amos 4. 3. וְהִשְׁלַחְתֶּם וְהִשְׁלַחְתֶּם & conjicietis vos, i. e. summa cum consternatione & acceleratione proripietis vos in turrim &c. h) Jos. 9. 29. 2. (Sam. 3. 34. i); Gen. 4. 15. 24. וְיִקָּם vindicabitur. k) Ezech. 29. v. 15. וְהִתְנַשַּׁת extolles te ipsum, e Kal, ubi נִשַּׁת

tam declarat ^l, vel simulat ^m.

II. Idem tamen *Hith-pael*

I. In quibusdam neutraliter seu *intransitive significat* ⁿ, sæpe cum intensione, continuatione, ac gradatione aliqua ^o.

2. In aliis vero passivam significationem obtinet ^p; activam rarissime ^q.

Obs. * Quoniam *Chaldaice* cujuslibet
Clasfis

sustulit, elevavit. Jer. 9. 22. יתחלה *lauda-*
bit se, ex הלה in Piel, *laudavit* &c. 1)
Exod. 38. 23. * Esr. 4. 19. m) Prov. 23. 31.
n) Prov. 23. 31. * Dan. 6. 12. o) Gen. 3.
8. coll. Psal. 29. 3. seqq. p) Gen. 22. 18.
coll. c. 12. 3. q) Exod. 10. 2. Vid. Num.
6. v. 19. Michl. Jophi ad Psalm. 8. vers. 2.
בו משתמשו i. e. *usurpant eum*,
Sie bedienen sich desselben.

Clasfis *Passivum reciproce*^q quandoque sumitur, quandoque *neutraliter*; hinc quarta hæc *Ebraorum classis* penitus *ibi exulat*: cujus vicem, quoad formam pariter atque usum, plerumque supplet ipsorum *Ithpaal*.

§. 64. Quæ ex diversis vel Temporibus^r, vel Conjugationibus^s composita occurrunt, significationem aut componunt, aut exaggerant^t.

§. 65. Quæ præter analogiam consuetam

I. Duas priores radicales geminant, significationem au-
E 3
gent.

q) * Jonath. 1. Reg. 12. 19. אֶתְקַף *corroboravit se*, Vid. Dan. 4. 9. &c. r) Jer. 22. 23. ex Præt. & Part. Ita יוֹשְׁבֵי יָם *jam olim habitasti, & adhuc habitas.* s) Thr. 4. 14. t) Psal. 7. 6.

gent^t. Quæ vero

2. duas posteriores duplicant, tam augere^u significacionem, in quibusdam videntur, quam in aliis diminuere^x.

§. 66. Verba *Composita* *Hebræi* non habent. Sed unum idemque *Verbum*, pro *varietate contextus*, modo *Simplicis*, modo *Compositorum* omnium, (pro varietate ut plurimum *Particularum connectentium*)

t) Pſal. 45. 3. Jeſ. 17. 11. Nah. 2. 11. Ez. 17. 5. Pſ. 45. 3. u) Thr. 1. 20. Jud. 5. 6. Jeſ. 23. 12. Pſ. 38. 11. x) Lev. 13. 49. c. 14. 37. Huc referri poteſt Pſal. 88. 17. *יָמָאֵי* ultima radicali, una cum affirmativo, geminata, i. e. *prorſus perdidit me.* y) Quæ aliis ad compositionem præmiſſæ, hic

significationem sustinet^z. Sed

II. עִלָּר^a & יָרַר^b alteru-
trum Compositorum denotant
perpetuo.

§. 67. Verbum, quod *actum*
completum significat, accipien-
dum quandoque inchoative^c;
& contra^d.

II. Verbum quandoque
E 4 de

mediæ ponuntur inter Verbum, & casum ab
eo rectum. z) Sic עָמַר stetit Esth. 7. 7.
constitit vel restitit. c. 9. z. substitit Gen. 30. 9.
adstat Jos. 20. 4. a) ascendit, ut Gen. 19. 28.
quo sensu etiam Jos. 7. 24. b) descendit,
ut Deut. 9. 21. & ita etiam Jud. 11. 37. coll.
Kimch. & Abarb. c) פָּלַק 37. 24. I. Reg.
6. 1. coll. 2. Chr. 3. 2. I. Reg. 1. 1. נָפַח
occubisset, i. e. inciperet occumbere diebus
suis: similitudine a Sole occumbente desumpta.
d) Gen. 38. 23. תָּקַח accipiat, i. e. acceptum
retineat. Conf. §. ult.

de continuatione ^b, confirmatione ^c, vel restauratione ^d rei significatae intelligendum.

§. 68. Verbum quod *actionem*, seu *effectum*, videtur exprimere, sæpe de facultate ^e, debito ^f, voluntate ^g, conatu ^h, per-

b) Lev. 6. 5. Gen. 3. 15. c) Deut. 10. 8. **הִבְרִיתִי** *separavit*, i. e. jam ante separatam confirmavit. Ita Joh. 2. 11. Ex. 7. 22. **פִּינָה** & *obduratum mansit*: dicitur enim in præced. v. 13. 14. *obduratum*. d) Jes. 14. 42. **סָרַף** *fundavit*, i. e. fundatam restauravit. e) Ex. 9. 15. f) Gen. 34. 7. g) Ex. 12. 48. h) Gen. 37. 21. *eripuit* i. e. *conatus est eripere* eum &c. Arist. Hist. Anim. l. 9. c. 40. *fucos*, ait, *aculeatos* vocari, quamvis aculeo careant. Animo namque ferendi, non potestare, nomen hoc meruisse. Conf. Schabb. f. 56. b. l. 21. sqq.

permissioneⁱ, consuetudine^k, ac occasione^l, exponi postulat.

§. 69 Verbum *Potestatis* non raro ad licitum, honestum, jus, consuetudinem^m, item facilitatemⁿ, ac benevolentiam^o, involvit respectum.

§. 70. Verba quæ *fieri, esse, aut agere* significant, sæpe non tam essentiam vel actum, quam ejusdem notificationem, prænunciationem, ac declara-

E 5 tio-

-
- i) Job. 1. 21. *abstulit, i. e. auferri permisit.*
 k) Gen. 29. 26. conf. *Raschi* ad Lev. 15. 4.
 l) 1. Reg. 18. 9. m) Gen. 34. 14. c. 43. 32.
 n) Ruth. 4. 6. o) Ps. 101. 5.

tionem denotant^p : & contra^q

II. Verba, quæ *esse*, vel *facere* significant, sumuntur quandoque *reputative*^r : & contra^s.

§. 71. Verba Affirmativa, quandoque pro contrariis negantibus^t, & negativa pro contrariis affirmantibus^u, ponuntur.

§. 72. Verba notitiæ sæpe de effectu notitiam consequente sunt intelligenda^x.

§. 73.

p) Gen. 27. 37. Jer. 15. 1. q) Jes. 56. 7.
 r) I. Reg. 1. 21. Gen. 42. 30. s) Gen. 50.
 20. Ebr. 4. 1. t) Job. 2. 6. *serva*, i. e.
 ne tollas. Lev. 10. 1. Jes. 48. 3. u) Gen.
 18. 19. x) Gen. 18. 19.

§. 73. Verbum nonnunquam, præter usitatam suam significationem, aliquam ejus qualitatem, adjunctum, aut conditionem simul involvit ¹. Unde quibusdam dicitur *impregnatum*.

§. 74. Verbum activum interdum non effective, sed habitualiter significat ².

§. 75. Actio nonnunquam prædicatur de eo, qui in eam proxime non influit; sed tantummodo procurat, vel approbat, aut non impedit: verum quo-

¹) Deut. 33. 6. Vid. Epicteti Enchir. c. 19.
²) Lev. 11. 3. 26.

quocunque modo aliquid ad
eam confert^a.

§. 76. Duorum Verborum
constructorum invicem,

I. Posterius in Infinitivo
ponitur, tam interveniente lite-
ra ^b, quam sine eadem^c.

II. Quandoque, more
Arabum^d atque Syrorum^e,
verbum posterius effertur in
Futuro^f.

III. *Certa quaedam Verba*
sunt

a) Gen. 40. 22. Jud. 9. 18. Exod. 14. 16.
Job. 1. 21. c. 2. 6. b) 1. Sam. 6. 20. c)
Ex. 18. 23. d) Vid. Erpen. Cent. I. Prov. 3.
e) Matth. 8. 28. f) Job. 32. 22. cap. 19. 3.
1. Sam. 20. 19. c. 2. 3. Jes. 5. 19. c. 52. 1.
Ez. 8. 6. Hof. 1. 6.

sunt, e. gr. יָסַף *addidit*^g, שׁוּב
redire^h, מָהֵר *festinavit*ⁱ, הִיטִיב
benefecit^k, הִשְׁבִּיחַ *matutina-*
vit^l &c.^m, quæ, si in tempore
 finito jungantur Infinitivo, *ad-*
verbiafscunt; Infinitivo illo, in
 tempus, numerum, ac perso-
 nam finiti conjuncti, latine con-
 verso.

2. Alia in eodem Tem-
 pore junguntur, modo copula
 intervenienteⁿ, modo absque
 eadem^o; quorum prius com-
 mo-

g) Gen. 4. 2. h) 1. Reg. 13. 17. i) Ex. 2. 18. k) Jer. 1. 12. l) Psalm. 127. 2. m) Gen. 31. 28. n) Jud. 2. 9. conf. §. 194. II. 2. o) Hof. 5. II. *voluit ivit*, i. e. *voluntarie ivit*: c. 9. 9. *profundarunt corruperunt*, i. e. *profundissime corruperunt*.

mode apud latinos adverbialiter redditur.

§. 77. Radix temporis finiti quæcunque, regere potest ejusdem Radicis Infinitivum, (sive ejusdem, sive diversæ Conjugationis ^p): ita ut

1. Infinitivus Finito præpositus, certitudinem, evidentiam, ac excellentiam exprimat ^q.

2. postpositus vero, continuationem ac frequentationem ^r.

§. 78. Verbum **הִלֵּךְ** (* chald. **𐤇𐤍**) *ivit*, cum alio vel Verbo

p) Gen. 2. 16. q) Ex. 21. 20. r) Gen. 21. 20.

bo vel Nomine, interveniente
copula, constructum, tantum
indicat continuationem actio-
nis vel qualitatis, quam vox
adjecta denotat^s. Interdum
commode redditur *pergere*^t.

Obs. * In Scriptura S. hoc ipsum
וַיֵּלֶךְ præmittitur^u, in Profanis autem
postponitur plerumque alteri, cujus
continuationem indicat^x.

§. 79. Verbum finitum cum No-

s) וַיֵּלֶךְ וַיֵּלֶךְ juxta id, quod
interpretari pergit, passim penes Rabb. t)
Gen. 12. 9. Jon. 1. 11. 1. Sam. 2. 26. Esth. 9.
v. 4. Jud. 4. 27. u) Vid. ad alteram hinc
præced. litteram. x) Maim. Hilc. Tephilla
& 3. §. 1. *legunt & eunt*, i. e. *legere pergunt*,
vel *legunt continuo*. Id. H. Schabb. c. 3. §. 2.
e Cod. Schabb. f. 18. a. l. 14. sqq. Vid. B. art.
ad *Menach. c. 9. §. 3.*

Nominativo præmittendo non tantum in numero ac persona, sed etiam in genere coincidit^q.

II. Activa Verba finita, absolute sine Nominativo posita, aut

I. Subaudiunt ejusdem Verbi Participium : aut

2. Pronomen indefinitum, *quis, aliquis, quispiam, quicumque* &c. inserunt: vel

3. Significationem passivam assumunt; inprimis, quando in præcedentibus nullum Nomen expressum sit, ad quod, Participium illud subaudiendum, pos-

q) Gen. 1. 2. c. 3. 7.

lit referri.

Obs. Sic sæpe Infinitivus activæ vocis passivæ exponi postulat^s.

§. 80. Nomina Domini pluralia, regunt Verbum singulare, ad augendam potentiam ac majestatem^t. Aliud v.

II. Nomen *Plurale cum Verbo singulari constructum, sumitur*

I. *distributive*, quasi unumquodque Singulare sub Plurali

r) Gen. 48. 1. Fundamentum num. 1. est Neh. 2. 3. 2. Reg. 3. 15. Jes. 16. 10. num. 2. vero fundatur in nota Masorethica ad 2. Sam. 16. 23. s) Exod. 9. 9. t) Cujusmodi sunt אָרֹן & פֶּעַר, neutiquam vero אֱלֹהִים. Vid. Exod. 21. 4. 29. & Conf. supra §. 10.

rali isto contentum, construa-
tur cum Verbo seorsim^u. Sæ-
pe etiam

2. *Partitive*^x, ut uni plurium
competat.

§. 81. Nomina Collectiva
Singularia, regunt quandoque
Verbum Plurale^y. Quod

2. dum

u) Gen. 1. 14. *sit luminaria*, i. e. unum-
quodque luminarium: v. 1. *creavit Dii*, i. e.
quælibet persona divina. x) 1. Sam. 16. 4.
& *trepidarunt Seniores* urbis istius, & *dixit*,
sc. aliquis, nomine omnium. Exod. 3. 6. *Ego*
sum Dii, i. e. persona quædam divina, Patris
tui &c. Gen. 1. 26. *Et dixit Dii*, i. e. *ali-*
qua divinarum personarum. Vna enim *per-*
sona divina divinis loquitur. Sirmiense
Concilium Patrem facit loquentem, Socrat.
Hist. Eccl. lib. 2. c. 30. p. m. 123. Et omni-
um ejusdem Societatis locutio simultanea,
confusionis index est. y) Lev. 20. 2. Gen.
33. 13. Exod. 1. 20.

2. dum alia imitantur, quæ collectiva non sunt, denotant Distributionem^z.

§. 82. Duorum Substantivorum constructorum invicem, interdum posterius Verbum regit, cum debebat prius^a.

§. 83. Duobus vel pluribus Singularibus ejusdem vel diver-

F 2 si

z) psal. 119. 103. *dulcia sunt eloquium tuum*, i. e. quodlibet eloquiorum tuorum. Quoad sensum coincidit cum §. 80. II.

a) Job. 15. 20. Hag. 2. 7. Lev. 13. 9. Ex. 15. 4. Gen. 4. 10. Jes. 2. 17. c. 5. 15. c. 16. 8. c. 21. 17. c. 22. 7. c. 25. 3. Job. 21. 21. c. 29. 10. c. 32. 7. c. 33. 3. Eccl. 2. 7. c. 8. 11. Psal. 140. 10. Vid. 1. Sam. 2. 4. Num. 16. 29. c. 18. 13. c. 36. 5. Jos. 22. 12. 2. Sam. 10. 9. 1. Reg. 14. 19. Ez. 32. 13. Thr. 4. 16. * Dan. 3. 19. & juxta puncta, Dan. 4. 33. *Et eminentia imperii confirmata fuit.* Conf. §. de *lv.*

si generis, respondet Verbum plurale masculinum^a.

II. Interdum tamen, Nominibus diversi generis (vel numeri) præeuntibus, Verbum modo digniori^b respondet, modo propinquiori^c. Sed

III. Nominibus diversi Numeri præeuntibus, Verbum modo Singulari respondet^d, modo Plurali^e.

IV. Quando Verbum cum nomine, in Genere aut Numero discrepat; tunc aut

a) Pſal. 49. 11. Jer. 6. 11. b) Prov. 27. 9.
Gen. 37. 10. Num. 18. 1. c) Eſth. 9. 29.
d) Jer. 49. 24. e) Exod. 29. 15.

ad sensum attendunt^f, aut ad aliquod Nomen, ejusdem cum Verbo generis ac numeri commode subintelligendum^g.

§. 84. Haud infrequens est, in eodem membro, eodem manente subjecto, Personarum permutatio^h.

§. 85. Verbum regit casum suum, vel nudeⁱ, vel

I. Interveniente Particula^k: quæ tamen in expositione (v. g. latina) sæpius aut

F 3

I.

f) Gen. 49. 6. 1. Sam. 25. 27. 2. Reg. 3. 26. 1. Reg. 5. 17. Mal. 1. 4. cap. 2. 6. 11.

h) Job. 17. 10. Jer. 49. 11. Mal. 2. 15. i) Gen. 25. 23. coll. Rom. 9. 11. k) Gen. 3. 3. c. 20. 6. c. 12. 17.

I. omittenda est penitus¹ :
aut

2. in aliam, quam Verbum istud in lingua, qua in expositione tua uteris, postulat, convertenda. Perinde ut e contra

II. *Quando Verba nonnulla, v. g. motum ad, vel per locum significantia, nude quandoque regunt sua Nomina, Prepositio latine sæpius est supplenda^m.*

§. 86. Verba dantur nonnulla

1) quia eadem usi jam fuerant in compositione Verbi : ne idem bis exprimant. m)
2. Chr. 34. 30. Jon. 1. 3. Num. 12. 5.

nulla, quæ, pro varietate constructionis, variam obtinent significationemⁿ.

II. Contra Verba pleraque, eadem manente significatione diversissimam habent constructionem^o.

F 4

§. 87.

n) **שׁוּמַע** cum accusativo constructum, nudam *soni perceptionem* denotat: cum **אֲנִי** perceptionem soni *cum attentione*; cum **קִי**, cui **ל** vel **ב** præfixum fuerit, præter perceptionem soni, & attentionem, etiam *assensum* infert & *obsequium*. Vid. Gen. 3. 8. 1. Reg. 12. 15. Genes. 3. 17. Deut. 26. 14. Ita **בְּעַל** cum accusativo est *inire*, vel *uxorem ducere*; cum **ל** *dominari*, & cum **ב** *fastidire*. Vid. Jes. 62. 5. 1. Chr. 4. 22. Jer. 31. 32. coll. Ebr. 8. 9. Conf. Pocok. ad Port. Mos. Miscell. cap. 1. p. 6. 7. o) **קָרָא** in significatione *vocandi*, h. e. *nominandi*, nunc denominando præfigit **ל**, v. g. Genes. 1. 5. cui quandoque **וּשׁ** superadditur, Gen. 2. versu 20.

§. 87. Verbum Substantivum *sum, fio &c.*

I. *posteriori Nominativo latinorum, qui statum ac qualitatem Nominativi præmittendi continet, atque adeo, Prædicatum Propositionis constituit, sæpius præponit ה °, vel כ P: quo ultimo tamen, litera כ per inter exposita, frequentius μερισμὸς exprimitur^q; ה autem*

tem

c. 19. 22. nunc Accusandi notam, v. g. Num. 32. 41. cui rursus **על** quandoque superadditur, præposita Præpositione **כ**, על &c. v. g. 1. Chron. 6. 50. 2. Sam. 18. 18. Deut. 3. 14. o) Gen. 2. 7. Quidam dicunt, *Verbum substantivum cum ה constructum, notare mutationem status, sive in melius, sive in deterius: exempli loco afferentes Gen. 22. 24. c. 17. 4. Deut. 28. 44. p) Prov. 3. 26. q) 2. Sam. 15. 31.*

tem reddi potest *in, loco, vice,*
pro ^r &c.

II. *Cum Infinitivo constru-*
ctum, convertit eum in futurum
Participii passivi; vel Gerundium
latinorum in dum, necessitatem
inferens ^s.

§. 88. Literæ לב, Infinitivis
præfixæ, Gerundia latinorum

F §

ex-

r) Ex. 4. 4. 16. Num. 10. 31. Job. 30. 9.

s) Sive expressum illud sit, ut Jos. 2. 5.

ויהי השער לסגור *quum esset porta clau-*
denda : Gen. 15. 12. ויהי השמש לבוא

cum esset occumbendum soli. Ita Rabb. v. g.

ויהי לומר *fuisse ipsi dicendum.* Sive

subintelligatur, v. g. 2. Chron. 26. v. 18.

לא לך הקטור *non est tibi adolendum.*

Eodem sensu adhibentur אין & יש, v. gr.

עליו אין לחוסיה וממנו *Ecclef. 3. 14.*

אין לגרוע *ad illud nihil est addendum,* &

de eo nihil demendum : conf. Ruth. 4. 4. &

vid. ad §. 55. II. 2. (β).

exprimunt: ^l quidem omnia ^r; ^q autem illud tantum, quod in do definit ^u. Alias

II. Infinitivus (potissimum) a Præpositione ^x vel Nomine Constructo ^y rectus, resolubilis est in Tempus Finitum; si

I. Præpositiones convertas in Conjunctiones, vel Adverbia convenientia ^z.

2. Nomini autem postponas

r) Eccl. 3. 2. Gen. 1. 14. 22. u) Efr. 3. (II. x) Gen. 2. 19. c. 24. 30. Jos. 6. 5. Gen. 4. 13. 1. Sam. 8. 7. Gen. 5. 4. c. 4. 15. Amos 2. 7. Gen. 13. 10. y) Gen. 2. 4. imprimis conf. Exod. 9. 18. cum Deut. 4. 32. z) De quibus cap. IV. pro natura cujuslibet Præpositionis.

nas significationem Pronominis

אשר Et utrinque,

3. *Infinitivo* hujusmodi *in* tempus finitum resoluto, *Accusativus* (nominis^a, vel pronominis^b) qui latine ipsum Infinitivum regit, &, secundum naturalem ordinem constructionis, foret proponendus, *vertitur in Nominativum*: Ea vero, quæ latine a Verbo reguntur, eique postponenda, in eo relinquuntur Casu, quem Verbum postulat^c. Quia

III.

a) Exod. 19. 1. Jes. 6. 1. b) Genes. 25. 26. Num. 1. 1. c) Ordinarie quidem prior Accusativus in Nominativum vertitur, posteriori servato. Sape ta-

III. *Infinitivus* sæpe non sola constructione, sed & significatione, in nomen degenerat^d.

§. 89. Verba primæ ac secundæ personæ, earundem Personarum suffixa non suscipiunt.

CAP.

men prior servatur, posteriori in Nominativum verso: ut Hof. 6. v. 9. **וְכַחֲפֵי אִישׁ זְרוּדִים** i. e. *Sicut præstantur virum turme (latronum) &c.* Quod enim *turme* Verbum regat, & *vir* regatur a Verbo; probat non modo redditiva Oratio, quæ sodalitium commemorat; sed & res ipsa. Vix enim unus aggredietur integras turmas; sed hæ sæpius unum. Accedit Prædicatum plurale **יִרְצְחוּ** *trucidant*, quod cum **אִישׁ** connecti nequit. Vid. Gen. 2. 4. c. 4. 15. c. 29. 19. c. 13. 10. Jes. 5. 24. c. 20. 1. Jer. 24. 1. c. 7. 10. Num. 24. 23. d) Psal. 101. 3. 2. Sam. 7. 5.

CAP. IV.

DE

PARTICVLIS.

§. 90. Adverbium sibi ipsi, aut Synonymo conjunctum, significationis incrementum continuatum^a, exaggerationem^b, vel distributionem^c, indicat.

§. 91. *Particula separata*, si non omnes, certe pleræque
sua

a) Deut. 28. 43. *מעלה מעלה* in sublimitatem sublimitatis, i. e. ad summam paulatim sublimitatem. Vt prius *ל* Locale sit, alterum Paragogicum. b) Gen. 7. 19. Joel. 4. 4. c) Exod. 16. 21. *mane, mane*, i. e. singulis diebus matutinis.

sua natura nomina sunt ^d,

ho-

d) Nominum quippe referunt formam, flexiones, & affectiones alias. Ne urgeam Articulum in **לִבֵּן** Psalm. 9. 1. juxta quosdam additum, cum incertum id fit; deprehenduntur illis additæ indubiæ terminationes Duales Pluralesve, ac Status Nominum constructi, v. gr. **אֲחֵרֵי**, **אֲחֵר**, **חֹצוֹת**, **בִּינוֹת**, **בִּינִים**, **אֲשֶׁרֵי**, **עָלָי** &c. 2. Præfiguntur illis Præpositiones, Nominibus saltem primario, Verborumque Infinitivis nominascensibus inservientes. 3. Regunt, more Nominum §. 20. I. II. explicatorum, Genitivum tam per **ל** significatum, quam articulum: v. g. Gen. 1. v. 7. **מֵעַל לָרְקִיעַ & מִתַּחַת לָרְקִיעַ** pro **מֵעַל הַמַּשְׁכָּן** l. c. v. 9. **מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם** Exod. 40. 36. 4. Concurrerent alias, sensu prorsus inepto, in infinitis locis non modo tres, sed & quatuor Præpositiones. Atque 5. dicendum adeo foret, multa otiose esse posita; id quod haud parum derogat dignitati Scripturæ, & quibusvis recte sentientibus contrariatur. 6. Arabes quoque suas formant particulas e

horumque exinde sæpius imitantur constructionem. Proinde

I. Ita dicta *Particula* quælibet, imprimis *cum prepositione constructa*, aut *Præpositio sine Subiuncto posita*, *Nominis usum* (constructione *mini-*

Nominibus : quæ, quoties Præpositiones exprimunt, formam insuper assumunt Regiminis. Vid. Priscianum ad II. lit. (h). cit. e) Gen. 17. 18. *multiplicabo te* **וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** *intensione intensionis*, i. e. intensissime, coll. §. 19. I. §. 14. 5. §. 18. Deut. 6. 5. **וּבְכָל לֵבָבְךָ** & *omni intensione tua*, i. e. omnibus nervis membrisque corporis tui, *extensioni* obnoxiiis, quacunque tui parte extendi potes. Quæ est corpus, sedes *roboris*. Unde Lucas c. 16. 27. **καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου**. Ex **מִכָּל** *extendit*, ut **מִכָּל** Jer. 30. 16. pro **מִכָּל**, Job. 40. 21. 22.

nimum induit. Uti alias

II. Quodcunque Nomen, inprimis qualitatem denotans vel actionem, Verbo additum, sæpe Particularum significationem sustinet; præcipue si præponatur ei una ex præpositionibus ב^f, ל^g, atque מן^h.

Obs.

צֵלִים umbra, arbores opaca, ex צֵלִים
it. צֵאן juxta quosdam, ex צֵאן frigere.
Syrorum: אֵנָה gemellus, ex אֵנָה
&c. Ita Ex. 25. 27. לְעֵמֶת הַמִּסְבֵּרֶת ad
conjunctionem oppositam, seu juncturam
vel combinationem taniæ istius, sunt annu-
li isti: item Ez. 42. v. 7. &c. f) Eccl. 4.
v. 12. g) Hof. 2. v. 20. h) Gen. 6. v. 14.
בְּבֵית וּמְחוּץ versus domum, & ver-
sus forum, vel ab interiori & exteriori,
i. e. intus & extus. Priscianus lib. IX. c. 1.
p. m. 169. med. Quodsi (Adverb. Præpos.
Conjunct.) non essent Partes (Orationis),
nunquam loco earum Nomina ponerentur.

Obs. Etiam Græcorum Adverbia, Anticulo vel Præpositioni quocunque modo expressæ, juncta, induunt naturam Nominumⁱ.

§. 92. Adverbia Negandi, Nominibus כָּל (omne^k), אִישׁ (vir^l), דָּבָר (res^m), item אֶחָד (unusⁿ), atque אִתּוֹ (ho- mo^o), sive præposita sive post-
G
posi-

Invenimus autem loco Adverbii nomen, una, multum, falso, quam. Et Pronomen similiter, eo, illo. Et loco Conjunctionis tam nomen, quam pronomen, quare, ideo. Et Adverbium loco Nominis, ut mane novum, & sponte sua, & euge tuum, & belle, & cras alterum. i) Luc. 16. 22. ἀπὸ μακρόθεν a longinquo: Act. 8. 6. ἀπὸ τῆς τῶν, a tempore præsentis: 1. Petr. 1. 14. μὴ συχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐπιθυμίαις, ne configuremini prioribus desideriiis &c. k) Psal. 49. 18. 2. Sam. 12. 3. Hab. 2. 19. Dan. 11. 37. l) Num. 31. 49. Genes. 23. 6. 2. Reg. 7. 5. 1. Sam. 21. 2. m) Jos. 8. 35. 1. Sam. 22. 15. Jer. 38. 5. n) 2. Sam. 13. 30. Psal. 106. 11. o) Eccl. 9. 15.

posita, *Universaliter negant.*

§. 93. Adverbia quædam *Negandi*, Nominibus aut Verbis præposita, interdum vim habent privandi p; ac

2. sæpe vehementer affirmant contrarium q.

§. 94. וְאֵין & constructe וְאֵין^r,

I. *Negandi particula*, non^s, neque, absque^t &c. Verbo sub

p) Hof. 13. 13. *non sapiens* i. e. *insipiens*.
 Jes. 5. 14. *absque modo*, i. e. *immodice*. Prov.
 12. 28. *non mors*, i. e. *immortalis*. q) Psal.
 43. 1. *non benigna*, i. e. *crudeli*. Jes. 53. 2. *non
 forma*, i. e. *summa deformitas*. cap. 42. 3. *non
 confringet, non extinguet*, i. e. *consolidabit, &
 refocillabit* affuso oleo. r) Formæ בית
domus, unde בית. s) Gen. 30. 1. Exod.
 17. 7. c. 5. 16. Prov. 5. 17. t) Exod. 21. 11.
 Hof. 3. 4.

substantivo nequaquam semper
incluso". Unde &

2. Verbis non minus præ-
figitur, quam Participio, atque
Nomini, Pronominique^x; li-

G 2 cet

u) Quippe quod expresse quandoque
additur: v. g. Jes. 5. 9. Psalm. 135. 17.
conf. 1. Sam. 21. 9. Psal. 135. 17. Inter-
dum e membro præcedenti repeti debet,
v. g. Jud. 4. 20. Vel tale quid repetendum,
quo cum Verbum substantivum non consistit,
v. g. 2. Sam. 17. 6. Exod. 32. 32. Imo di-
serte Futuro jungitur, v. g. Prov. 11. v. 14.
c. 26. 20. Jes. 39. 5. In quibus omnibus ver-
bum substantivum locum non invenit. Qua-
re sæpe etiam simpliciter alternat pro לָא,
v. g. pro לָא אִישׁ Jes. 31. v. 8. &c. dicitur
לָא אִין אִישׁ Jud. 19. 15. &c. pro לָא אִין אִישׁ
Eccl. 9. 15. habetur לָא אִין אִישׁ cap. 8. 8.
Pro לָא דָּבַר 1. Reg. 18. 21. Jos. 11. 15. est
לָא אִין דָּבַר Ex. 5. 11. ac pro לָא אִין אִישׁ
14. 4. occurrit לָא אִין אִישׁ Dan. 10. 21. &c.
x) Prov. 11. 14. c. 26, 20. Jes. 38. 5. Jer. 38.

cet illud quandoque e contextu saltem sit repetendum^y.

II. Sua natura *Nomen constituit*,

I. *Cum quacunque voce sibi postposita, formam assumens Regiminis^z: Verbo substantivo, non secus ac in aliis, subinde saltem, per Suffixum^a, aut Participium^b expresso, vel etiam e solo contextu, subin-*

v. 5. Psalm. 73. 2. Job. 35. 15. Psalm. 32. 9.
 Psal. 40. 6. Ruth. 4. 4. y) 2. Reg. 2. 10.
 Gen. 30. 1. z) v. g. *אין לו* Exod. 22. 2.
אין זולתך Ruth. 4. v. 4. *אין תבין* Psalm.
 32. 9. — *אין בכל* Gen. 47. 13. a)
 Deut. 1. 42. Ex. 28. 19. Gen. 31. 5. Zach. 8.
 10. Mal. 2. 9. Thr. 5. 7. b) 1. Sam. 26. 12.
 Jef. 22. 22. coll. §. 74.

ntex- telledo^c. Nam

con- 2. *premissa* inprimis *Præpo-*
sitione^d, idem est ac *non-ens*^e,
defectus^f, *negatio*^g, *carentia*^h,
sibi nullitas, nihilⁱ, nullus vel nemo^k.

mens Interdum tamen

anti- III. *Infinitivo præfixum*,
sub- haud secus ac reliqua Verba
m^a, substantiva **הַיְרֵה**^l atque **שׂ**^m.

vel G. 3 con-

ubin-

tel.

c) Lev. 11. 10. 1. Sam. 1. 2. d) Cujus-
modi v. g. **לֹאִין** Jes. 40. 23. **כִּיִּין** I. c. v. 10.

כִּיִּין I. c. v. 24. **כִּיִּין** Ez. 38. 11. Prov. 5. 23.

e) Creationem describit. R. Sal. b. Melech.
ad Gen. 1. 1. **הַחֲדָשׁ דְּבַר וּצְאִתּוֹ כִּיִּין**

לִישׁ innovationem rei, ejusque productio-
nem *e non ente* ad Ens. f) Prov. 11. 14.

g) 2. Chron. 20. 25. h) Prov. 26. 20. i)

2. Chr. 36. 16. k) Prov. 30. 27. Exod. 8. 6.

l) De quo Vid. §. 87. II. m) Vid. §. 55.
II. 2. (β)

32. 9.

2. 10.

22. 2.

Pfalm.

a)

ach. 8.

26. 12.

confert illi vim Gerundii Latino-
rum in dumⁿ, necessitatem in-
ferentis. Et

2. Si formæ status Absolu-
ti אִין præponatur מ, plerum-
que ° significationem sumit ex
conjugato אִין^p (unde אִינָה),
fit.

n) Eccl. 3. 14. אִין לְחוּסִיף וּמִמֶּנּוּ עלין
ei nihil est addendum, deque
eo nihil detrahendum. Ruth. 4. 4. Psalm.
32. 9. Et sæpe penes Rabbinos, v. g.
Ralchi ad Exod. 28. 38. וְאִין לְדוֹרֵם neque
est dicendum &c. o) Vtrumque enim
formam petit e Quiescentibus media, &
Dagesch in אִינָה est Euphonicum, ut in
אֱלֹהִים, שְׁמֹרֶה, לְמֹרֶה &c. Non
enim est perpetuum, v. g. Jer. 41. 24. Vos
estis אִינָה præ nihilo, minus nihilo.
Jer. 30. 7. אִינָה כְּמֹהוּ ob nullitatem ipsi
similem, i. e. eo quod alius ipsi similis non
est. p) Vid. §. 113. pag. 127.

fitque interrogativum de loco, unde, vel ex quo loco^q?

§. 95. אֵל I. ordinarie, Futuris junctum, denotat *ne, non*^r; estque

I. Prohibentis^s, dehortantis^t, deprecantis^u, ac imprecantis^x;

2. Negantis non nisi rarissime^y.

II. Alias præcipue *cum Prepositione constructum, idem est*

G 4 ac

q) Jud. 17. 9. אֵלֶיךָ Unde venis, c. 19. 17.

t) Occurrit enim 2. Sam. 2. 24. אֵלֶיךָ בְּנֵי אֵלֶיךָ non quod Abarbanel reddit אֵלֶיךָ בְּנֵי אֵלֶיךָ non estis filii mei it. Prov. 31. 4. & alibi. Nisi tamen in his Verbum sit subintelligendum.

s) Gen. 22. 12. t) Gen. 19. 7. u) Psal. 51.

13. x) Job. 3. 6. y) 2. Reg. 6. 27.

ac nihil z &c.

§. 96. ^{N^h} (non), I. omnibus Temporibus, extra Imperativum, jungitur:

2. *Futuris prepositum*, sæpe est prohibentis^a, dehortantis^b, ac consequentis^c.

3. Subinde, inprimis *Præpositionibus annexum*, commode retinet notationem Nominum nihil, nullitas, defectus, carentia^d.

Obs. Si Verbum subjungitur Negationi

z) Job. 24. 25. 1. Sam. 1. 21. cap. 13. 16. 1. Sam. 27. 10. a) Lev. 19. 4. b) Prov. 22. 24. c) Jes. 41. 7. d) Job. 6. 21. Jes. 23. 13. Job. 15. 32. c. 30. 28. Amos 6. 13. 2. Chr. 15. 5. Vid. Prov. 13. 23. Ez. 22. 29. Deut. 32. 21. Jer. 5. 7. Job. 26. 2.

tionem, Præpositio huic præfixa influere videtur in Relativum supplendum ^e.

§. 97. Similiter *Negativa* בל, בלי ac בלתי non, ne, nequam, neutiquam,

1. Sumuntur quandoque pro *Exceptivis*, absque, nisi, præter &c. Sed

2. Imprimis ^f, cum *Præpositionibus constructa*, Nominum naturam retinent, & idem notant ac *abolitio, consumptio, de-*

G 5 fe-

e) Et consequenter, Adv. negandi significatio servatur, v. g. Jer. 2. 11. *mutavit gloriam suam בלא יועיל cum eo, quod non prodest, quasi sit בלא אשר.* f) Job. 30. 8. filii בלי שם defectus, vel nullitatis nominis, i. e. ignobiles. Ita & Jes. 38. 17. c. 10. 3. 4. c. 14. 6. Ps. 19. 4. 1. Sam. 20. 26. Hof. 7. 8.

fectus ^s &c.

§. 98. Adverbium *Negandi* interdum non omnimode denegat. Hinc ad sensum evidentiore[m] constituendum,

I. Interdum *tam* ^h, *solum* ⁱ, *æque* ^k, vel *nisi* ^l &c. addas:

3. Nonnunquam adverbium negandi ipsum, per *Vix* ^m effe-

g) Cum ^γ Jes. 5. 14. Job. 41. 25. Jer. 7. 8. &c. cum ^δ Job. 31. 19. 2. Reg. 1. 16. Exod. 14. 11. Num. 14. 16. Thr. 1. 4. Ez. 34. 5. c. 16. 28. cum ^ϛ Psal. 72. 7. Job. 14. 12. Mal. 3. 10. cum ^ζ Deut. 4. 42. &c. h) Exod. 16. 8. ita 1. Petr. 1. 12. *ἐκ ἑαυτοῖς, ἡμῶν δὲ διηκόνων αὐτά* i. e. non *tam* sibi ipsis, quam nobis inserviebant ista. Nam & homines V. T. per Christum salvati sunt. Vid. Actor. 4. 12. cap. 15. 11. i) Genes. 32. 29. k) Hof. 6. 6. l) Job. 14. 16. coll. Ab. Esra, & R. Sal. b. Melech. m) 2. Reg. 20. 4. Ex. 12. 30. 1. Sam. 21. 1. Jes. 33. 23.

efferas.

§. 99. *Usque ad*, & *donec*,
 ita tempus interjectum statu-
 unt, ut interim consequens non
 semper negent, aut excludantⁿ.
 Unde a quibusdam effertur:
Usque ad & donec, quandoque
 denotant perpetuitatem. Sed
 contra

3. 100. *τιν* *Amplius*, *porro*,
iterum, *denuo* &c.

I. Non semper perpetuita-
 tem^o denotat: sed

2.

n) Psalm. 110. 1. Gen. 28. 15. Jes. 42. 4.
 1. Sam. 15. 35. 2. Sam. 6. 18. Deut. 34. 6.
 Jes. 22. 14. Job. 27. 5. 1. Chr. 28. 20. Conf.
Chrysof. tom. 1. in Gen. Hom. 26. p. 316.
 B. *Ambrosius* lib. de Noa & arca c. 17. p. m.
 157. o) Ut Psal. 84. 5. Deut. 31. 2.

2. Quandoque aliquem solummodo temporis tractum, ut non incommode diu.^p reddas, vel aliquamdiu.^q

3. Subinde, imprimis.^r cum Præpositione constructum, significationem nominalem retinet, & idem est ac tempus, prorogatio, protractio, continuatio, duratio; it. tempus protractum, continuatum.^t &c.

§. 101.

p) Ruth. 1. 14. q) 1. Sam. 7. 13. r) Sine Præpositione, v. g. 2. Chr. 10. 5. Jer. 51. 33. Jes. 10. 25. c. 27. 17. Psalm. 37. 10. Hos. 1. 4. Zach. 8. 20. s) Unde penes Rabb. ש כל עור quamdiu, q. d. per omnem durationem, qua &c. Vid. Abarb. in Daniel. f. 18. c. 3. l. 10. t) v. g. cum כ Jer. 25. 9. Gen. 40. 13. Jer. 28. 3. Jos. 1. 11. Jes. 7. 8. Deut. 31. 27. cum ו v. g. Genes. 48. 15.

§. 101. *IN* Tunc ^u, nam ^x,
sed ^y, &c.

I. Futuris junctum, sæpe
convertit ea in Præteritum, vel
Imperfectum ^u, ^x ^y.

2. Idem *IN* (* Chald. אִין)
interdum simpliciter copulat ^a,
vel illative ^b sumitur.

2. Cum Præpositionibus con-
structum, retinet significatio-
nem

Num. 22. 30. Quo refer. Genes. 7. v. 4.
לְיָמֵי עוֹר per Hypallagen §. 154. pro
לְעוֹר יָמֵי שִׁבְעָה post prorogatio-
nem dierum septem. u) Deut. 4. 41. x)
Jud. 5. 13. y) Psal. 126. 2. z) Non enim
est perpetuum. Futuri significatio subinde
retinetur, v. g. Exod. 12. 44. vid. vers. 48.
Psal. 2. 5. Psal. 96. 12. Zeph. 3. 9. Jes. 41. 1.
Mich. 3. 4. Prov. 20. 14. Vid. Kimchi ad
Jof. 8. 30. a) Jes. 41. 1. b) Jer. 22. 15.
* Dan. 6. 12.

nem Nominalern TEMPORIS
 ISTIVS ^c, sc. præteriti seu pri-
 stini ^d, (quamvis non semper
 cum exclusione præsentis); nec
 tamen inconcinne *conjunctim* ^e
 subinde *redditur* OLIM ^f, vel
 TVNC ^g.

§. 102. *טָרַם* *tempus immi-*
nens

c) v. g. *cum* *מ* vel *מן* Ruth. 2. v. 7.
 * Efr. 5. 16. Vid. Jes. 48. 7. c. 14. 8. c. 16.
 13. 14. 2. Sam. 15. 34. Hof. 2. 9. it. Exod. 5.
 23. Jer. 44. 18. Psal. 93. 2. Psal. 76. 8. *cum*
Præp. *ב*, v. g. * Dan. 6. v. 13. & passim.
 d) Quoties sc. voci *עֵתָה* *tempus præsens*
 inferenti opponitur, ut locc. cit. supr.
 Quod tamen etiam *tempori futuro* compe-
 tat, ea probant loca, in quibus non
 convertit Futurum. v. g. Zeph. 3. 9. Vid.
 supra ad lit (z). e) Cum Præpositio-
 ne, vi §. 91. II. f) Jes. 48. 5. g) Jes.
 16. 13.

mens seu *futurum* denotat, cum
exclusionem præsentis;

1. Nunc *nondum*^h verti potest,
alibi forte *antequam*ⁱ.

2. Cum *prepositione* præci-
pue^k *constructum*,

(α) *nominalem* significatio-
nem quandoque *retinet*^l; Sed

(β) *sæpius* in Oratione affir-
mativa redditur *antequam*^m, &
in negativa *postea*ⁿ.

3. In Nominali significatio-
ne *Præterito* *unctum*, *conver-*
tit

h) Exod. 10. 7. i) Jos. 3. 1. conf. *Raschi*
ad Gen. 2. 5. & *Ab. Efr.* l. c. k) Sine Præ-
positione vid. ad num. 1. l) Jer. 1. 5.
Zeph. 2. 2. Hag. 2. 15. m) 2. Reg. 2. 9.
n) Zeph. 2. 2. conf. *Abarb.* ad Exod, f. 145.
c. 2. l. II.

tit id in futurum^o : sed, in si-
gnificatione Adverbii, *Futuro*
junctum, sæpe^p convertit id in
Perfectorum aliquod^a.

§. 103. עַתָּה *nunc*^r, *omni-*
no^s, itaque, *propterea*^t &c.

I. Subinde *cum aliqua latitu-*
dine sumitur, pro *mox*, *illico*^u,
brevi^x, *tandem*^y.

o) Gen. 24. 15. coll. v. 45. Psalm. 90. 2.
p) Prov. 18. 13. q) Subinde enim retine-
tur Futurum, v. g. Job. 10. 21. r) ex עַתָּה
tempus, opportunitas, cum הַ locali, de quo
infra §. 148 .2. Ut Jos. 14. 11. s) 1. Sam.
25. 7. t) Gen. 19. 9. Ex. 18. 19. 2. Reg. 4.
26. Ez. 26. 18. Hos. 4. 16. Ut וְעַתָּה Rom. 3.
21. &c. & Talmudistarum הַשָּׂחָה v. g. Cod.
Berach. f. 7. a. l. 17. f. 3. b. l. 31. f. 13. b.
l. 41. 42. n) Psal. 12. 6. x) Jes. 43. 19. y)
1. Reg. 12. 26.

2. Cum Præpositionibus ^ד ^א

atque ^ו ^א constructum, retinere potest sensum nominalem temporis presentis; nisi quod cum ^ו æquipollenter reddere liceat hucusque ^ב.

§. 104. Adverbia demonstrandi & excitandi ^{הנה} atque ^{הנה}.
En, ecce, adhibentur

I. non tantum

1. in rerum presentium demonstratione ^ע.

2. officii admonitione ^ד; aut

3. promptitudinis obsequendi declaratione ^ע. Sed &

H

II.

2) Jes. 9. 6. a) Gen. 32. 5. b) 2. Sam. 29. 8. c) Genes. 27. 7. d) Psalm. 134. 1. e) Psalm. 40. 8.

II. In rei mirandæ, gravis, *tiva*
vel insolitæ prædictione ^e; ac *tio*

2. Generatim in certitudinis *fed*
asseveratione ^f. *que*

III. pro Adverbio Demon- *op*
strandi, usurpatur quandoque *do*
Imperativus *ראה* *vide* ^g. *Na*

IV. Ipsum *הן* autem & *היא*, *ber*
I. nonnunquam *interrogant* ^h; *tar*
vel *luc*

2. pro Conditionali *si* ⁱ, *su-*
muntur.

§. 105. Particulæ *Dubita-*
tiva *Et*
vu

e) Jer. 31. 31. f) Ex. 1. 9. g) Deut.
1. v. 8. obstat enim pronomen plur. ante
vos, ne usum Verbi retineas; vertendi
alioquin in *ראה* *videte*. h) Jer. 2. v. 10.
i) Exod. 8. v. 22.

travis *tiva*, in Suasionibus & Exhorta-
 ; ac tionibus, non sunt dubitantis ;
 udinis sed spem facientis, animantis-
 mon- que ad fiduciam consequendi
 loque optata : licet non exigua quan-
 doque difficultas sit conjuncta.
 Nam

I. *אולי* fortasse plerumque
 bene sperantis ^f est : 2. dubi-
 tantis ^g, seu metuentis ^h, aut il-
 ludentis ⁱ rarius. Verum

II. *ואולי* forte ^k, ne forte ^l,

I. Futuris perpetuo ^m jun-
 ctum, sæpe non est dubitati-
 vum; Sed

H 2

2.

) Deut.
 r. ante
 vertendi
 v. 10.

f) Gen. 16. 2. g) 1. Reg. 18. 5. h) Job.
 1. 5. conf. Gen. 24. 5. c. 27. 12. i) 1. Reg.
 18. 27. k) Gen. 26. 7. l) Gen. 19. 19.
 m) Extra 2. Sam. 20. 6. 2. Reg. 2. 16.

2. Est simpliciter prohibitivum ⁿ, dissuasorium ^o, vel negativum ^p, per *ne*, ac *non* reddendum.

3. Quandoque est consecutivum ^q, pro *alioquin*, ut *non*.

§. 106. פתע ^r atque פתאם ^s
repente, nec non רגע ^t *subito*,

1. Adverbialiter sumpta, subintelligunt Præpositionem, quoties expressa non est ^u.

2. Nominalem tamen significat.

n) Exod. 34. 15. o) Jes. 36. 18. coll. 2. Reg. 18. 29. p) Prov. 5. 6. q) Gen. 3. 3. Lev. 10. 7. r) Prov. 6. 15. coll. §. 91. II. s) Jos. 10. 9. t) Jes. 47. 11. u) Haud raro expresse additur, v. g. כ Num. 35. 22. 2. Chr. 29. 36. it. ל, v. g. Jes. 30. 13.

ificationem, illud *repentis*, *repentini*, *accelerationis*^x; hoc *momenti*^y &c. retinent sæpius.

§. 107. *לְבַד* in solitudine h. e. *solum*^z, *seorsim*^a &c.

I. Cum Suffixis,

I. Plerumque fit Adjectivum *solus*, Suffixo latine abundante^b:

2. Rarius, circumstantia quasi pro ipsa substantia posita, denotare dicitur *ipsummet*^c.

H 3

II.

x) Prov. 3. 25. Job. 22. 10. y) Ex. 33. 5. & passim. z) Jes. 26. 13. Eccl. 7. 29. a) Zach. 12. 12. Vid. §. 91. II. b) Vid. §. 15. Num. 11. 14. Non tamen huc quadrat Ps. 51. 6. c) Prov. 9. 12.

II. Particula ׀, ׀, vel sibi^d,
vel voci sequenti^e præposita,
significat *excepto, præter &c.*

§. 108. מַעַר^f *Eminentia,*
superius vel supremum rei, su-
perfcies, sublime, altitudo, vi-
cinitas &c.

I. Nunquam occurrit sine
Præpositione^g. Sed

2. Præpositionis loco, sæ-
pe

d) Genes. 26. 1. מַלְבָּר הָרֵעֵב *præter*
famem istam primam. ad lit. ne (scil. sit,
coll. §. 177.) *in solitudine* famis istius, h. e. ne
sit famis ista sola. e) Exod. 12. 37. Jud. 8.
26. f) Ad formam מַעַר, rad. עָלָה:
nam ׀, ob tonum penult. præformativum
est, non præfixum. Vid. Institut. §. 16. II. Obs. 7.
g) v. g. Gen. 22. 9. Lev. 11. 21.

pe suffigit sibi η locale ⁿ; quod
 sita, tamen alia Præpositione præfi-
 xa, abit in Paragogen ⁱ.

3. Usurpatur de tempore ^k
 non minus, quam loco ^l, & qua-
 litate ^m; pro *deinceps*, *super* vel
sursum, *altius*.

§. 109. η declinatio, in-
 clinatio (ad inferius, seu de-
 pressius),

I. Ob η locale, Adverbii
 sensum induit ^o, aut Adjectivi ^p:
 quod tamen, Præpositione præ-
 posita, abit in Paragogen ^q.

H 4

2.

h) Deut. 28. 43. i) Prov. 15. 24. Eccl.
 3. 21. k) 1. Sam. 16. 13. 1. Chron. 23. 27.
 Hag. 2. 15. m) 2. Chr. 1. 1. o) Deut. 28.
 43. p) Prov. 15. 24. q) 1. Chr. 27. 23.

2. De loco^r usurpatur, tem-
pore^s, ac qualitate^t; pro infra,
inferne, deorsum.

§. 110. בִּין^u I. In Oratione
comparativa usurpatum, sem-
per

t) 2. Reg. 19. 30. s) Vid. lit. (q). t)
Efr. 9. 14. u) Pro varietate significationis
diversæ est originis. Membro I. expressa,
vocem componunt ex præfixo, & suffixo
וּ pro בִּין, quasi בִּין diceres, juxta illa; ה, ob
(:) præmissum, pereunte. Ut מִן jux-
ta Eusebium, Præpar. Evang. lib. X. c. 5. ac
Hieron. Epist. 155. ad Paulam Urbicam, pro
מִן, coll. Instit. §. 25. II. Obs. 3. β.
quia veniunt ἐξ αὐτῶν, ex illis. Hoc sen-
su occurrit Ezech. 18. 14. בִּין, & penes
Samaritanos אִיִּין Exod. 12. v. 11. cum
duplici Præfixo, ut לִבֵּן &c. Quæ au-
tem membro II. occurrunt, originem debent
themati בִּין aptari, verificari &c. formæ
בִּין, בִּין &c.

tem- per explicat ἀπόδῶσι^x, notat-
infra, que

I. Similitudinem, tale^y; &
atione amplius sic, ita^z, similiter^a &c.

sem- 2. Interdum significationem
per intendendi: tanto vel eo magis^b.
Et contra, juxta non neminem^c,

3. Inprimis negatione præ-
miffa, diminutionem, quasi fa-
cto talitro tantillum, minimum^d
dixeris. Sæpius

H 5 4.

x) Cujus πρότασις exprimit כ, כֵּן, אוֹשֶׁר, vel ו, aut כִּמוֹ. y) Neh. 8. 17. z) Jos. 2. 21. Psal. 127. 4. a) Esth. 4. 16. b) Exod. 1. 12. c) Jes. 51. 6. secundum Forster. & B. Glass. sed præfero nr. 1. similiter. d) Prov. 15. 7. Jer. 8. 6. 6. 23. 10. c. 48. 30. Jes. 16. 6. Quæ ta-

4. Denotat pronomen *hoc*,
hac^c; &, quæ, Præpositione
accedente, sensum exinde pe-
tunt, Particulas^f.

II. *Extra comparationem*,
vel

I. *Retinet usum Nominis*, &
idem est ac *veritas*, *certitudo*,
aptitudo, *rectum*, *firmum*^g &c.
Et hinc amplius

2.

men malle referre ad II. originis
כֹּחַ, coll. §. 93. ut *incertitudinem* notent,
prava, *iniqua*, *falsa*, ἀσύστατα. e) Præ-
fixo כַּ quasi *abundante*: ut I. Sam. 23. 17.
cujus tamen significatio retinetur, v. g.
I. Sam. 1. 7. כֹּחַ חֲבֵיטָנָה *hoc modo* exacer-
bat eam. f) Genes. 2. 24. Jud. 10. 13.
c. 8. 7. Lev. 14. 36. Gen. 15. 14. 2. Sam. 3. 28.
c. 15. 1. 2. Chr. 32. 26. Neh. 2. 16. g) Jesh.
33. 23. c. 10. 7.

2. Particulas *exprimit* asse-
verandi, & confirmandi, *Cer-*
te, profecto, recte; sive Præ-
positio ei sit præposita^h, sive
minusⁱ.

3. III. Adverbia *Loci*, &
quidem *propinqui*, הַלֵּם^k, הֵנָּה^l
atque הֵּן^m, nec non quando-
que הֵּןⁿ, *hic, huc*,

I. In eadem sententia *re-*
petita, sumuntur distributive,
& de *remoto* non minus, quam
pro-

h) Genes. 4. 16. לֵכֶן in rei veritate,
i. e. *profecto*. Ita Ecclesi. 8. 10. Genes. 28. 16.
i) 1. Sam. 9. 13. Exod. 10. 29. k) Genes.
16. 13. Exod. 3. 5. l) Genes. 21. 23. c. 45. 8.
m) Genes. 22. 5. 1. Sam. 16. 11. 11. n) Genes.
31. 37.

propinquo : *binc* , *inde* ^o ; *buc* ,
illuc ^p.

2. Cum Præpositione ער
constructa , induunt significa-
tionem *temporis* ^q vel *loci* ^r :
quam tamen Adverbia *buc us-*
que & *buc* ^s commode expri-
munt.

§. II2. ער itidem I. *Loci* est,
sed *remoti* ^t : *ibi* , *illuc* , *eo* ^u &c.

2.

o) Dan. 12. 5. 1. Reg. 20. 40. Ez. 40. 10.
Num. 12. 31. p) 2. Reg. 4. 35. c. 2. 8. Ex.
2. 12. q) Gen. 15. 16. ubi conf. R. Sal. b.
Melech. r) 2. Sam. 20. 16. cap. 7. 18. s)
Gen. 15. 16. nondum - - *buc usque* : 2. Sam.
20. 16. accede *buc*. c. 7. 18. *eo usque* : Ita
Job. 38. 11. *buc usque* : Gen. 22. 5. *illuc* :
Ex. 7. 16. *buc usque*. t) Vid. Abendana [ad
Genes. 1. 1. vocem ער. Genes. 2. 12.
Deut. 1. 37. Jes. 57. 7.

2. *Cum Præpositione* (vel quocunque modo ^x expressa ^y, vel subintellecta ^z) *constructum vicem sustinet Pronominis demonstrativi & relativi: is, ille, ipse, qui &c. locum* ^a, *tempus* ^b, *rem* ^c, *aut personam* ^d, *prius dicta* ^e, *reducentis in memoriam.*

3.

x) Ejus loco ut plurimum adhibetur ה locale. Vid. *Elias* ad R. Dav. Kimchi Rad. N. y) Hof. 2. 17. Gen. 23. 14. z) Amos 7. 12. 2. Sam. 21. 12. coll. Masora. a) Deut. 10. 5. Gen. 11. 8. Job. 39. 29. Jud. 19. 18. Deut. 12. 11. b) Eccl. 3. 17. c) 1. Reg. 17. 13. Ez. 5. 3. *exinde* vel *de illis*, scil. pilis, coll. v. 1. Lev. 2. 2. *de illa*, scil. simila. Raschi tamen e Cod. Menach. c. 1. ad th. 2. f. 8. b. l. 17. ad *locum* refert. d) Genes. 10. 14. c. 49. 24. 1. Sam. 10. 11. 12. e) Conf. tamen Kimchi rad. םש.

3. Cum præmissio וְאֵת constructum, vicem subit Pronominis, quod casum obliquum præmissi relativi determinat^f; subintellecta aliqua Præpositionum ב , ל , אֶת atque עַל ^g &c. quoties ipsi וְאֵת nulla prorsus^h fuerit addita.

4. Utrobique tamen Adverbialiter reddere poteris: cum וְאֵת quidem constructum, inde, exinde, ibi, undeⁱ; alias vero, præter notiones num.

I.

f) vi §. 19. II. §. 39. I. v. g. Gen. 3. 23. Num. 35. 25. Exod. 29. 42. g) Gen. 13. 3. Jer. 19. 14. h) nec אֶת locale, vicem sustinens Præpositionis. i) præter num. 2. & 3. adducta, vid. I. Reg. 9. 28. Jes. 65. 20. Jud. 19. 18. Deut. 9. 28.

I. indicatas ^k, ubi, quo, quorsum
vel tunc ^m.

§. 113. De loco interrogant

I. ⁿ *איה* ubi ⁿ? quod sæpe con-
notat

I. *Desiderium interrogantis* o:
modo

2. *Insultationem*, maxime
negantis ^p.

II. ^q *אי* quis locus ^q? quod

I. *Prepositionis vice*, sæpi-
us ^r usurpat ⁿ locale; quasi
quo loco, vel ad quem locum?

di.

k) Vid. ad lit. (u). 1) Vid. ad lit. (z)
it. Gen. 20. 13. 2. Reg. 23. 8. 1. Reg. 18. 20.
m) Vid. ad lit. b. n) Gen. 19. 5. o) Job.
17. 15. p) Mal. 2. 17. q) 1. Sam. 10. 14.
r) Quandoque aliæ, v. g. *איה*, 2. Reg.
5. 25.

dixeris, i. est, quo, quorsum, ubi^s?

2. Cum עַם constructum, fit etiam interrogativum de tempore, quasi quodnam tempus? dixeris, h. e. quando, quamdiu, quousque^t?

3. In eadem sententia repetitum, sine interrogatione diversitatem denotat, seu distributionem in loca, remota pariter ac propinqua^u.

§. 114. הֲלֵא annon, nonne?

I. Est interrogantis, ex indigna-

s) Vid. Elias ad Kimchi rad. יִשְׂרָאֵל , & conf. Zach. 2. 6. Ruth. 2. 19 t) Job. 8. 2. c. 18. 2. Ex. 16. 28. u) 1. Reg. 2. 36. coll. v. 42. & 2. Reg. 5. 25.

dignatione ^x, vel admiratione
de rei existentia ^y. Sed utplu-
rimum

2. Rei, de qua quæri videtur,
indicat certitudinem ^z.

§. 115. [Ⓜ] Interrogativum
ubi ^a, vel quomodo ^b?

I. Suffixo [Ⓜ], & hinc de-
scendentibus [Ⓜ] atque [Ⓜ]
ita, sic &c. præpositum, fit in-
terrogativum Qualitatis, quomo-
do? ac

2. Nonnunquam vim ha-
bet negandi ^c: sæpe admiran-
di,

x) Pfal. 94. 9. 10. y) I. Reg. I. v. 11.
Zach. 4. 5. 13. z) Gen. 4. 7. Job. 7. v. 1.
a) Gen. 4. 9. b) Jer. 5. 7. c) 2. Sam. I. 5.
Deut. 18. 21. d) Exod. 12. 11. Num. 8. 26.
Esth. 8. 6. e) Gen. 44. 34.

di^f, nec non *deplorandi*^g, atque *expostulandi*^h.

II. *Explanativo* פֶּהⁱ, vel פֶּה^k *fit, ita &c.* (Quod

1. Cum præpositionibus constructum, modum^l, locum^m, ac tempusⁿ denotat);

2. *Additum, interrogativa* constituit, tam *Qualitatis, quomodo*^o? quam *loci, Ubi*^p?

III. *Locali* פֶּה^q *hic, huc* &c. *junctum*, interrogat de lo-

f) Jes. 14. 12. g) Jer. 9. 18. h) Jud. 16. 15. Cant. 5. 3. i) Gen. 15. 5. k) Dan. 7. 18. l) 1. Reg. 22. 20. m) Gen. 22. 5. (n. Exod. 7. 16. o) 2. Reg. 6. 15. p) 1. c. v. 13. Cant. 1. 7. r) Num. 22. 8. 1. Sam. 6. 11 quasi contractum sit ex פֶּהָ, pro quo dicitur פֶּהָ *angulus*.

loco, *ubinam*?

IV. Demonstrativo **וְהִ** apposi-
tum,

I. exprimit Latinorum *nam*,
interrogativo additum^t. Quod
si vero

2. Interferatur **וְהִ**, fit interro-
gativum de loco, *Undenam*?

§. 116. **מַה** *quid?* coalescens

I. cum **וְהִ** in **מַה**^x, fit inter-
rogativum de causa, *quare*?

II. cum **וְהִ** in **מַה** inter-
rogat

s) 1. Sam. 19. 22. t) 1. Reg. 13. 12. *qua-*
nam est (coll. §. 3. II. §. 40. 2.) illa via Jes.
50. 1. u) 2. Sam. 1. 3. x) ex **וְהִ** pro **וְהִ**
formæ **וְהִ** Jes. 44. 19. pro **וְהִ** *proven-*
tus. De coalitione vid. Institut. §. 56. I. 7.
y) Jes. 63. 2.

rogat de tempore : *quando, quo tempore*^z? *quum*^a.

2. Subinde nova ei, in profanis, interrogatio *אי* superadditur, v. g. *אימתי* *ecquodnam tempus*^b?

DE PRAEPOSITIONE.

§. 117. *Voces, quæ Nomini- bus junctæ, Præpositiones denotant;*

2. *Infinitivis in tempus finitum resolvendis*^c *præpositæ, resolutione facta, in Conjun-*
ctio-

z) Gen. 20. 30. a) Psalm. 101. 2. coll. Raschio, & Ab. Esra. b) Ita Mischna incipit *אימתי* a quonam tempore recitant Sectionem *Audi?* c) vid. §. 88. II.

quo *etiones abeunt, vel Adverbia d.*

2. Verbo finito *præmissæ*, virtualiter *inferunt* אֲשֶׁר, quandoque expressum.

§. 118. אֵת Particula dicta,

I. Significationem nominalem, qua *essentiam* vel *sub-*

I 3 *stan-*

d) Raro vocis origine manente, ut *e post*, fit *postquam*; ex *ante* dicitur *antequam*; e) *propter* vero *propterea*, vel *propterea ut* &c. In plerisque non tam ad *sonum* vocis attendendum, quam *ejus* valorem. e) 1. Reg. 20. 42. יַעַן שְׁלֹחָתָּהּ pro אֲשֶׁר 1. Reg. 3. 11. *propterea* quod dimisisti &c. Gen. 27. 4. בְּעֵבֹר בְּרַכְּךָ pro אֲשֶׁר בְּעֵבֹר אֲשֶׁר ut 1. c. v. 10. *propterea ut* benedicat tibi. 2. Sam. 10. 5. יַעַן עַד יִצְמַח pro quo dicitur 1. Chr. 19. 5. יַעַן עַד אֲשֶׁר יִצְמַח usque dum propullularit. Jer. 51. 3. אֶל-יִדְרוֹנָהּ pro אֶל-אֲשֶׁר יִדְרוֹן contra eum, qui arcum intendere aufit &c.

stantiam ipsam, ut plurimum *
Patientis ^f, exprimit, (quasi
 ipsei-

f) Kimchi ad Rad. **נָחַ**, post Gen. 1.
 1. huc trahit Exod. 10. 8. & reducta est
substantia Mosis & *substantia* Aaronis :
 quia verbum singulare. it. Jer. 35. 14. ser-
 vatur *substantia*, h. e. tenor verborum Jo-
 nadabi : ob eandem rationem. Cum alias
הוֹקֵמוֹ dicendum fuisset, ob **רְבוּרֵי**
 plur. it. Jos. 2. 4. sumsit mulier *substan-*
tiam duorum virorum, & occultavit eam :
 propter Suffixum sing. cum alias **וְהַיְצִינִים**
 dici debuerit. Talmudici in tribus *scri-*
pturae locis hanc significationem, ex
 mente R. *Ismaelis*, obtinere putant,
 Lev. 22. 16. Num. 6. 13. & Deut. 34. v. 6.
 quæ conjunctim enarrantur in *Siphre*
 ad Num. l. c. f. 7. c. 1. med. Vid. *Raschi* ad
 Lev. l. c. *Pesikta sotarta* f. 93. c. 2. l. 9. Sed
 longe plura hinc inde occurrunt exem-
 pla. * Quod *agenti* quandoque præfiga-
 tur, vid. apud *Ab. Efram* ad Gen. 1. 1. item
 Exod. 10. 8. qui refert eo 1. Sam. 17. 34.
 cui Kimchi l. c. supperaddit. Neh. 9. 34.
 2. Reg. 6. 5. Ez. 39. 14. nisi quod adjiciat,
 in illis omnicus **נָחַ** significare posse *un-*
um, ut Neh. 9. 34.

ipseitatem dixeris., *illud ipsum*,
 vi §. 44.) subinde exerit^g, in-
 primis constructa cum Præpo-
 sitionibus^h. Eam etiam non
 prorsus deserit, quando

II. Neglecta, penes Latinos,
 sui significatione, *denotat*

I. *Cum verbo activo constru-*
*cta, Accusativum*ⁱ *immediate*
sequentem.

2. *Cum passivo vero, No-*

I 4 *mi-*

g) Præter loca jam cit. Vid. Hof. 10.
 v. 6. Exod. 5. 19. Ez. 34. 8. In Profanis
 frequentissime, v. g. Cod. *Berachoth*,
 c. 3. §. 1. *Pea* c. 6. §. 4. *Demai* c. 2. §. 5.
Maaser scheni c. 4. §. 2. *Jevamoth*. c. 16.
 §. 2. Conf. Rabbinif. §. 27. h) Jos. 11. 20.
 c. 21. 16. Exod. 27. 21. Quo trahit Kimchi
 l. c. 1. Reg. 6. 33. Jer. 2. 37. i) Gen. 1. 1. 4.
 Vid. §. 19. I.

minativum^k.

3. Aliquando etiam *Ablativum*^l; sed *Genitivum* nunquam^m.

III. Præterea, potissimum cum *Verbo Neutro constructa*, denotat

1. Præpositiones *cum*ⁿ, *apud*^o, *inter*^p, *coram*^q;

2. Nonnunquam *a*^r, *vel de*^s;

3. In-

k) Is ipse enim *patiens* est, ut *Jos. 7. 15.*
 l) *Exod. 1. 7.* m) *De Jes. 11. 9.* huc relato, vid. potius §. 38. vi *cujus* *veritas* *licet*, *replebit* *terram* *cognoscere* *essentiam* *Dei*, i. e. *cognitione* *Dei*; non v. *plena* *erit* *cognitionis* *Dei.* n) *Jud. 1. 16.* *Gen. 15. 18.* o) *Lev. 19. 13.* p) *Num. 35. 6.* q) *2. Sam. 7. 27.* r) *Gen. 49. 25.* s) *1. Sam. 21. 3.* Vid. *Raschi* ad *Exod. 32. 3.*

3. Interdum *erga*^c, atque *contra*^u.

§. 119. אַחַר ejusque plurale אַחֲרָי *post*^y,

I. *Cum Nominibus Pronominibusque constructum*, tam *loci est*, quam *temporis*^z: & sæpius scopum terminumque prosecutionis innuit^a.

2. *Verbis junctum*, tantum *temporis est*, & significat *postquam*, *postea*^b.

I 5

3. Sub-

t) Ruth. 2. 20. u) Jos. 20. 19. y) forma est constructa: unde & tonus in ultima. Absolutum foret אַחַר, formæ חֵלֶק, אֲשֶׁרֵי, רַחֵם, &c. proprie Infinit. Piel nominascens. Cant. 2. 9. Exod. 11. 5. c. 33. 8. 1. Sam. 14. 12. z) Gen. 22. 1. c. 17. 8. a) Zach. 2. 12. Hof. 2. 7. b) Jer. 40. 1. Job. 42. 7. Gen. 18. 12. Lev. 25. 48. Gen. 10. 18.

3. Subinde, inprimis *cum* *Præpositione constructum*^d, *significationem Nominalem retinet*; notatque idem ac *tergum*, *ultimum*, *posterius*, *pars postica* &c.

§. 120. על ejusque constructum על ac plurale עלי

I. *Nominibus Pronominibusque præmissum*, præpositionis naturam induit, notantis

I. *super ac supra*, de *Objecto*

c) Absque ea est v. g. Num. 25. 8. 2. Reg. 25. 5. 1. Chr. 10. 2. Jud. 20. 45. d) v. g. *cum* על 2. Reg. 9. 19. 2. Sam. 5. 23. cum כ, 2. Sam. 2. 23. cum ב, 2. Sam. 7. 8. Vid. Psal. 78. 21. Jes. 59. 13. 2. Sam. 10. 9. Jes. 30. 21. Exod. 14. 19. *cum* על Neh. 13. 19. *cum* על Ez. 41. 15. &c.

cum jecto tam contiguo ^a, quam
si- non contiguo ^b: ad exprimen-
met ; dum præfecturam ^c debitum ^d,
ulti- impulsum ^e, vicariatum ^f, com-
&c. modum ^g, incrementum ^h, ac
stru- comparationem ⁱ. Quorum
 intuitu veritas licet *pro, in, pro-*
pter, præter, una cum, magis
quam &c. Sæpe

2. *Propinquitatem* denotat,
 reddendam *juxta, prope* ^k, *ad* 1
apud

a) Cant. 2. 8. b) Gen. 1. v. 10. c) Gen. 41. 33. 2. Sam. 20. 23. 24. 1. Reg. 4. v. 4. 5. 6. d) Neh. 10. 33. 1. Reg. 4. v. 7. Pf. 56. 13. e) Jud. 11. 29. f) Deut. 24. v. 16. g) 1. Reg. 2. 18. h) Exod. 35. 22. Gen. 31. 50. c. 32. 12. Vid. R. Salom. ad Lev. 3. 4. inprimis ad Lev. 4. 10. i) Ex. 16. 5. Gen. 48. 22. k) Gen. 24. 13. Psalm. 1. 3. l) 2. Sam. 15. 4.

apud^m, anteⁿ, circa, circum^o, quo
 coram^p, de^q, e, ex^r, inter,
 intra^s, per^t, post^u. Haud jun
 raro

3. Oppositionem notat, ver
 tendam contra, adversus^x, er
 ga^y &c.

II. Verbis prepositum,
 denotat propterea ut^z, vel
 quod est

m) Jud. 3. 19. n) 1. Sam. 25. 24. o)
 Jud. 9. 49. 1. Reg. 18. 26. p) Exod. 18. 13.
 q) Gen. 18. 19. r) Psalm. 81. 6. s) 2.
 Sam. 4. 2. Hof. 11. 8. t) Zeph. 2. 15. u)
 Jes. 32. 10. x) Jud. 16. v. 9. 12. 14. 20.
 2. Sam. 17. 2. 11. 1. Reg. 22. 30. Dan. 11. 28.
 y) 1. Sam. 20. v. 8. z) Dan. 8. v. 18.
 עַל עִמָּרִי adeo ut starem ego: nisi ex
 nom. עִמָּר derives, vertendo in statione
 mea.

um^o quod^a quia^b, quamvis^c &c. ac

inter
Haud
2. quoties tempori finito
jungitur, ellipsin infert relativi
משך^d supplendi.

ver.
, er.
tum,
vel
quod
III. Prepositioni^e inprimis
postpositum, aut sine casu sub-
juncto^f, significationem Nomi-
nalem retinet, supra memora-
tis conformem. Qua idem
est ac

I. Eminentia, majestas, al-
titu-

4. o)

18. 13.

s) 2.

15. u)

4. 20.

11. 28.

v. 18.

nisi ex

statione

a) Job. 32. 2. על צדקו נפשן eo quod
justificasset se ipsum. b) Exod. 17. 7. Amos
1. 3. &c. c) Jes. 53. 9. Job. 17. 17. d) l. c.
Psalm. 119. 136. Esr. 3. 11. e) מ, אל, כ, כ.
f) Vid. 2. Sam. 23. v. 1. Hos. 11. v. 7. c. 7.
v. 16.

titudo^g, *dignitas*^h, *sublime*ⁱ, *summum*, *pars rei superior*^k, in quibusdam *superficies*^l dicta, in aliis *vertex*^m, *tectum*ⁿ, *pagina*^o.

2. *Vicinitas, vicinia, nexus* P₃

con.

g) 2. Sam. 23. 1. constitutus est *eminentia*, i. e. *eminentissimus*, coll. §. 14. 4. * Dan. 4. 33. & *maiestas* imperii mei confirmata fuit. coll. §. 82. Jes. 14. 2. *debilitans eminentiam* gentium. Hag. 1. 10. **עליכם** Ben Melech substitutum putat pro **שמייכם**. h) Genes. 40. 19. removebit Pharaon te ipsum de *dignitate* seu *eminentia* tua. i) Psal. 50. 4. *coeli e sublimi*, i. e. *sublimes*. k) Gen. 1. 7. l) Ez. 1. 19. 21. Gen. 7. 17. m) Exod. 25. 22. Num. 7. 89. c. 17. 11. Gen. 40. 17. 2. Chr. 13. 4. n) Ex. 40. 36. o) Jer. 36. 11. Pro *tergo* videtur poni 1. Sam. 6. 5. p) Jes. 7. 17. a quo die recessit Ephraim **מעל יהודה** a *nexu* Judæ: Exod. 10. 28. **מעלי** e *vicinia mea*: Num. 16. 26. *recedite a vicinia* ten-

connexio ^q.

3. *Contrarietas, adversitas, oppositio, insultus hostilis, hostilitas*.

§. 121. נַחַת s. quamvis

I.

toriorum virorum : 2. Chr. 26. 19. מַעַל
 לְמוֹכַח a vicinia altaris, &c. q) Deut.
 13. 11. quaesivit avertere te a connexione
 Domini Dei tui: Jes. 63. 7. כַּעַל כָּל
 juxta connexionem omnis, quod contulit
 in nos Dominus. r) Jes. 59. v. 18.
 כַּעַל גְּמֵלוֹת כַּעַל יְשִׁימָה לְצַרְיָו
 i. e. juxta oppositionem factorum vel ini-
 mica facta, secundum inimicitiam vel ad-
 versitatem, rependet excandescantiam
 angustiatoribus suis. Sed 2. Chr. 32. 19.
 retineri potest significatio praepositionis.
 Locuti sunt de Deo Hierosolymae
 כַּעַל אֱלֹהֵי ut de Diis gentilium hujus
 terrae. s) Quo minus ex Hiphil
 derives, verbi נַחַת descendere, ad for-
 mam תַּחַם, redditurus quandoque,
 ad naturam Hiphil, dejectionem, depres-

I. *Nominibus*, Pronomini-
 busque *premissum*, *sub*^a, *pro-*
pter^b & *pro*^c reddatur; &
 hoc quidem de *surrogatione*^d
 & *retributione*^e, istud de *situ*^f
 & *subjectione*^g usurpetur: Alte-
 rum vero

2. *Verbis prepositum*, idem
 fit

sionem; obstat tonus vocis in penultima,
 ad analogiam *לַעַל*: item (:), idque sim-
 plex literæ ם cum Suffixo pluralium sub-
 scriptum; atque Dagesch lene posteriori ם
 quandoque impressum. Quæ urgent literas
 meras radicales, thematis verbalis inusitati.
 a) 1. Reg. 19. 4. b) Prov. 30. 21. c)
 Exod. 21. 37. d) Lev. 16. 32. 1. Chr. 6. 10.
 e) 1. Sam. 25. 21. f) Cant. 2. 6. *sub* capite
 meo, vel *subtal* capitis mei. g) Exod. 6. 6.
 Psal. 18. 39. 40. 48. ita Num. 5. 20. Ez. 23. 5.
 vocatur enim uxor *Ἰπρανδρος* Rom. 7. 2. conf.
 Cod. Sota, c. IV. §. 1. Gemar. l. c. f. 24. a. b.

mini. sit ac propterea quod, quia^h &c.
pro- sua tamen natura

& 3. Locum denotat, proprie
one^d depressumⁱ; si non substratum^k,
situ^f semper saltem demissio^l, ac
Alte- partem rei cujuslibet inferio-
rem: nunc imum, infimum^m,
idem pavimentum, fundus, subtal,
fit subjectus, subjectioⁿ dictam;
nunc radix^o, substratum, sup-
positum, vel subcavum^p.

Quam

(β) nominalem significatio-

K

nem

ultima,
e sim-
n sub-
ori 7
literas
usitati.
c)
6. 10.
capite
6. 6.
23. 5.
conf.
a. b.

h) Jes. 60. 15. c. 53. 12. Deut. 21. 14. c. 4.
37. Prov. 1. 29. i) Deut. 33. 13. Gen. 7. 19.
k) Gen. 21. 15. c. 24. 2. 9. l) Exod. 20. 4.
m) Psalm. 45. 6. n) Exod. 6. 6. o) Exod.
32. 19. c. 24. 4. Deut. 4. 11. Jos. 11. 3. 17. p)
Zach. 6. 12. Jer. 3. 6.

nem inprimis retinet, *præposi- notet*
tione præmissa. Nisi hæc infe- Et
 rat

4. *Adverbium*, si sine casu sub- titum
 juncto ponatur ^q; & sine

(β) *Adjectivum*, cum plu- 3
 res se consequuntur Præpositio- ficat
 nes ^r. um

§. 122. בין ^s ejusque plurale
 בֵּינֵיהֶם atque בֵּינֵיהֶן, quamvis,

I. Inprimis absque Præpo- t)
 sitione constructum, sæpius x) Za
 no- men r
 y) L

q) Job. 18. 18. Gen. 49. 25. Deut. 33. 13.
 r) 1. Reg. 7. 32. לַמַּתְחַרֵּת לַמַּסְגָּרוֹת
 ad infimum clausuræ, coll. §. III. §. 20.
 II. s) Formæ רִישׁ *paupertas*, רִיעַ &c.
 non vero בֵּית; quia dicitur Ez. 10. 2.
 בֵּינֵיהֶן וּבֵינֵיהֶן, it. בֵּינֵיהֶן לַגִּלְגָּל non

eposi. notet *inter*^t, *intra*^u atque *in*^x.

infe. Et

2. In eadem sententia *repe-*
titum disjunctive sumatur, pro
sive^y, *tam*, *quam*^z.

3. *Nominalem* tamen *signi-*
ficacionem, qua idem ac *medi-*
um, *interstitium*, *intervallum*,

K 2

di-

repo.
epius
no-
3. 13.
למחר
5. 20.
&c.
o. 2.

t) Gen. 1. 7. u) Job. 24. 11. Neh. 5. 18.
x) Zach. 13. 6. Prov. 26. 13. in quibus ta-
men nominalis significatio non prorsus inepta.
y) Lev. 27. 12. 14. 33. 2. Sam. 19. 36. Jon.
4. 11. z) Sine necessitate huc trahunt 1. Reg.
3. 9. Ez. 44. 23. Mal. 3. 18. Utpote in qui-
bus nominalis significatio omnino præferen-
da; ibi ad intelligendum *discrimen* boni a
malo: illic, docebunt *discrimen* sancti a
profanis: hic *discrimen* justi ab impio,
i. e. *differentiam* colentis Deum, ab eo, qui
non colit ipsum.

distantia, discrimen, differentia, separatio &c. vix unquam exiit; præcipue a Præpositione rectum alia^a, aut relatum ad aliam^b.

§. 123. חוץ *forum, platea,*

I. Præpositionibus ב^c, מ^d,

a) Jes. 44. 4. efflorescent **בְּכִין חֲצִיר** *in medio* graminis : Genes. 49. 10. **מִבֵּין רַגְלָיו** ab *interstitio* pedum ejus. Quomodo honeste circumscribit genitalia, ut Deut. 28. 57. De *interstitio* mammarum sumitur Hof. 2. 4. cum **אֶל** occurrit Ez. 31. 10. 14. c. 20. 2. cum **עַל** Ez. 19. 11. cum **כַּנְגַר** R. Salom. ad Lev. 4. 6. b) Deut. 17. 8. **בֵּין דָּם לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע** *discrimen sanguinis a sanguine, discrimen cause a causa, ac discrimen lepræ a lepræ.* Conf. §. c) Cant. 8. 1. Ez. 7. 15. Jes. 42. 2. d) Gen. 6. 14. Deut. 32. 25.

א^c atque ל^f vel ה^g locali^g jun-
ctum, sæpius denotat extus, extrin-
secus, foris, ac foras.

2. Ante ל^f vocis sequentis, i-
dem est ac *extra*; sive מ^h præfi-
xum sibi habeat^h, sive minusⁱ.

(β) Quod si tamen huic
alia insuper Præpositio præmis-
sa fuerit^k, sensum exigit Ad-
jecti-

K 3

jecti-

e) Ez. 41. 9. conf. c. 34. 21. f) Pf. 41. 7.
Ex. 42. 7. g) Exod. 12. 46. Num. 35. 4.
1. Reg. 6. 6. h) Gen. 19. 16. Lev. 9. 11. i)
in Cod. Menach. c. 1. §. 3. sæpius occurrit
חוץ למקומו וחוץ לזמנו *extra locum*
suum, & extra tempus suum. k) Deut. 23. 11.
אל-מחוץ למחנה ad *exterioris* castro-
rum; coll. §. 15. & §. 20. II. nisi מ^h forte
partitive sumendum, juxta §. 133. I. 2. altero
substantivo adjective sumto, vi §. 26. ad *partem*
exteriorem castrorum: quod coactum.

jectivi *exterius*.

3. Ante ם sequentis vocis 1,
significat *præter, excepto*.

§. 124. יען^m, ac מעןⁿ apocopa-
ta quoad ultimum ה,

I. Vi suæ originis, *respon-*
sionem inferunt, correspondens,
redditionem, redditivum, re-
spectum, intuitum, causam^o
&c.

II. *Cum præpositione (quam*

יען

1) Eccl. 2. 25. m) ך præformativum est, ut
in יצוה, ילקוט &c. rad. ענה. n) ad
formam מער, מער: ex integro מענה
Job. 32. 3. 5. Vid. *Kimchi* in fine rad. מען.
o) Vid. *Kimchi* l. c. & *Elias* in suis ad יען
Kimchii, additionibus.

יַעַן ut plurimum ^h subintelligit,
 לַמַּעַן autem in præfixo לַ perpetuo exprimit ⁱ) *constructa*, denotant *particulas* ^k. Et quidem

I. יַעַן, לַיַעַן, ac לַמַּעַן *Nominibus* ^l *addita*, vel *Pronominibus* ^m, aut quæ horum vices sustinent ⁿ, *valent propter*. Sed

2. *Verbis juncta*, significant

K 4 (α)

h) Raro לַ præfigitur, ut mox. i) Vid. Kimchi ad rad. לַמַּעַן. k) vi §. 91. II. l) Ez. 5. 9. c. 36. v. 3. *ob causam, ob causam*, inquam, *desolationum*. i. e. propter desolationem. R. Salom. ad Lev. 26. 43. interpretatur per גַּמּוּל, i. e. *retributionem*. 1. Reg. 8. 41. Gen. 18. 24. m) Gen. 22. 16. c. 18. 19. Hag. 1. 9. 1. Reg. 11. 39. n) *cujusmodi* כִּי v. g. Num. 11. 20.

(α) quia, eo quod °: item

(β) propterea ut^p, ita ut^q &c. tam causaliter, quam eventualiter & consecutive, per ideo^r vel ita^s reddendum. Similiter

§. 125. עֵבוֹר *transitus, transi-*
tic (causæ ad effectum, & con-
tra), *fructus, causa^r &c.*

II.

o) ut modo, & in seqq. p) Jer. 5. 14. cap. 7. 10. Ez. 36. 3. 1. Reg. 3. 11. Jes. 7. 5. 1. Reg. 20. 42. Ez. 13. 10. q) Ez. 12. 12. Jos. 3. 4. Gen. 27. 25. r) Hof. 8. 4. Psalm. 51. 6. Vid. *Chrysoft.* in Johan. Hom. 66. & 80. *Damasc.* l. 4. *Orthodox. fid.* c. 20. conf. Ex. 10. 1. 2. c. 11. 9 Deut. 2. 30. c. 27. v. 3. Jer. 27. 15. s) Deut. 29. 18. coll. *R. Mos. bar Nachman* ad l. c. t) ad formam עֵבוֹר *terminus.* Ut Jos. 5. 11. 12. Amos 2. 6. *Dav Kimchi* Comment l. c. & in Rad. נָעַל. Exod. 13. 8. ubi conf. *Abendana*, Gen. 3. 17.

II. Si cum prepositione כ coalescat, כִּעֲבוֹר.^u

1. Nomini^x junctum, vel pronomini^y, idem est ac propter. Sed

2. Verbis additum, significat ut, eo quod^z &c.

§. 126. לְפָנַי ad facies, in conspectu^a &c.

II. I. Nominibus junctum vel pronomibus, significat ante, tam loci, quam temporis^b: item prope, apud^c, una cum^d,

K 5 con-

u) Vid. Kimchi rad. עֲבוֹר f. 89. c. i. l. 12.
x) 1. Sam. 12. 22. y) 1. Sam. 23. v. 10.
Gen. 3. 17. Ex. 9. 6. z) Gen. 27. 10. it. v.
4. Mich. 2. 10. a) Vid. §. 29. nr. 5. b)
Esth. 2. 11. Gen. 45. 5. c) Ex. 16. v. 34.
d) Deut. 3. 18.

contra^e, *extra*^f, *propter*^g &c.

2. *Cum Infinitivo* constructum, fit tantum *temporis*, & significat *antequam*^h.

§. 127. לְפִיⁱ I. *Nominibus*^k *propositum*, vel *pronomibus*^l aut *particulis*^m, idem est ac *secundum*, *ad*, *propter* &c.

2. *Cum Verbo* constructum, significat *quum*ⁿ, vel *prouti*^o.

3. Subinde retinet significationem *Nominis*, tam proprie
sum-

e) 1. Sam. 20. 1. f) Ex. 40. 47. g) 2. Sam. 3. 31. h) Gen. 13. 10. i) Etiam hoc nomen est Status constructi, ex abs. פֶּה^{os}. Vid. §. 29. nr. 1. k) Lev. 25. 16. Psalm. 141. 7. l) Lev. 25. 51. m) Vid. Rabbin. לְפִיכֶן^{os} *propter hoc, propterea*. n) Jer. 29. 10. o) Exod. 12. 4.

fumti ^p quam tropice ^q.

§. 128. **עַ**, (quod Præpositionem præmissam non patitur ^r.)

I. Nominibus & pronomibus præpositum, notat ad ^s, usque ad ^t, ante ^u, cum ^x &c.

2. Verbis junctum ^a significat

p) Num. 35. 30.. Job. 29. 9. q) Gen. 34. 26. Prov. 8. 3. Eccl. 6. 7. r) Unde etiam vix nominaliter occurrit. **ב** vocis **בַּעַר** radicale est, ut constat ex usu Arabum. s) Exod. 22. 8. t) Gen. 10. 19. u) 1. Sam. 14. 24. x) Job. 32. 12. a) Vid. *Kimchi* rad. **עַ**. Ordinarie Infinitivis jungitur. Quo etiam referri debent Deut. 28. 48. Jos. 11. 14. 1. Reg. 15. 29. quamvis *chirec* sit sub præformativo. Alternat pro (-). Quo minus enim præteritum concipias, subintellecto **עַ**, repugnant Suffixa, & Contextus totus.

ficat *donec*^b, *usque dum*^c, *antequam*^d, *dum*^e, *quamdiu*^f &c.

II. Continuo *in eadem sententia repetitum*, distributionem indicat; quam commode reddas *sive*^g, *item tam, quam,*^h &ⁱ.

III. Si *ı* præfixum habeat, vel abundat ipsum^k, vel *ı* absorbet^l.

§. 129. *כִּנְיָן* I. per ellipsin Præpositionis^m, notat *coram*ⁿ, *prope*^o &c.

II.

b) Gen. 38. 11. c) Gen. 19. 22. d) Exod. 22. 25. e) Jud. 3. 26. f) 1. Chr. 4. 31. g) Exod. 22. 3. h) Num. 8. v. 4. i) Gen. 7. 23. k) 1. Sam. 18. 4. l) Jos. 6. 21. m) Vid. §. 91. II. n) 1. Sam. 12. v. 3. 2. Sam. 12. 12. o) Neh. 3. 10.

II. *Præpositione præposita,*

1. Sæpius *significationem Nominalem retinet, & idem est ac conspectus, præsentia, vicinitas, (sed e regione sita,) oppositum, objectum, correlatum, correspondens* ^p. Quamvis subinde,

2. *Commodius reddas per particulam, juxta* ^q, *contra* ^r; & ob præpositionem disjunctentem, *procul* ^s &c.

§. 139.

p) v. g. *cum* ^h, Job. 4. 16. Gen. 33. 12. Jos. 5. 13. *cum* ^d, v. g. Jes. 1. 16. Jud. 20. 34. *cum* ^d Genes. 2. 18. *revera correlatum ejus, vel correspondens ipsi*: Conf. §. q) Neh. 12. 24. 1. Chr. 5. 11. r) Prov. 21. 30. 2. Sam. 18. 13. s) Cujusmodi est ^d, v. g. Gen. 21. 16. Psal. 38. 12. Vid. Deut. 32. 52. 2. Reg. 2. 16. Psal. 31. 23.

§. 130. **מִן** sæpe I. etiam sine
præpositione usurpatum, præposi-
 tiones denotat, *apud*^t, *e regione*,
contra^u &c. Hinc

2. *Cum præpositione præpri-
 mis*^x *constructum*, sæpius signi-
 ficationem Nominis retinet;
 & *idem est ac frons*, *pars adver-
 sa*, *plaga opposita*^y, *cuspis*^z
 &c.

§. 131 Etiam **נֹכַח**^a I. Si-
 ne

t) Exod. 18. 19. u) 1. Sam. 14. 5. x) Nam & sine Præpositione nominaliter sumi, declarat 1. Reg. 7. 5. y) 1. Reg. 7. 39. Lev. 5. 8. Jos. 22. 11. Exod. 26. 9. z) Exod. 28. 37. 2. Sam. 11. 15. a) Substantivum, formæ **קָרַח**, **פָּעַל** &c. **נֹכַח** Exod. 14. 2. Ez. 46. 9. est ut **אָמַרְוּ** Job. 20. 29. 9, ex **אָמַר**.

sine ne *præpositione* usurpatum, reddi-
tur *coram*^b, item *e regione*, con-
tra^c. At

II. *Cum Præpositione* præpri-
mis, & sine subjuncto casu, con-
structum,

I. Significationem Nominis
retinet, & *idem* est ac *presen-*
tia^d, *junctura*, *copulatio*, *ne-*
xus; Item *objectum*, *oppositum*,^e
&c.

2. Vel abit in Adverbium.

§. 132. **¶** I. *sequente No-*
mine vel *pronomine*, *idem* est
ac

b) Prov. 5. 21. c) Exod. 26. 35. d) Gen.
30. 38. e) Prov. 4. 25. Num. 19. 4. Jud. 19.
10. c. 20. 44. Ez. 47. 20.

ac cum, *una cum*^f, *apud*^g, *co-*
ram^h, *inter*ⁱ, *ad*^k, *in*^l, *erga*^m,
(item *contra*ⁿ) &c.

2. *Ante infinitivum*, hoc in
tempus finitum resolutum, *deno-*
tat quum^o. Sed subinde,

3. *In primis*^p *præpositione*
præposita, significationem No-
minis

f) Gen. 18. 23. Psal. 91. 15. g) 2. Sam. 6.
7. h) 1. Sam. 2. 21. i) Psal. 69. v. 29. k)
2. Chr. 1. 9. l) Job. 29. 18. m) 2. Chr. 20.
17. Gen. 31. 2. coll. v. 5. n) Quo referunt
Psal. 94. 16. *Kimchi* l. c. &c. Sed satius est,
עם cum לי conjugere, quam cum verbis
יקום & יתיצב hoc sensu: quis *assurgit mihi,*
cum malignantibus scil. *confligenti?* i. e. quis
assistet mihi, cum operantibus iniquitatem oc-
cupato? o) Esd. 1. 11. p) Sine Præposi-
tione enim occurrit Gen. 32. 10. Pf. 73. 25. Job.
30. 1. &c.

minis commode retinet, & *idem* est ac *communio* ^q, *communitas*, *publicum*; *assistencia*, *auxilium*, *consortium*, *societas*, *associatio* ^r; *Paritas*, *par*, *participatio* ^s, *conjunctio*, *nexus*, *propinquitat* ^t &c.

L

§. 133.

q) Vi suæ originis עמ, quæ hodiernum Arabibus notat *communis* fuit. r) Gen. 32. 10. Job. 30. 1. 1. Chr. 12. 21. *Cum Præpositione* v. g. ע, 2. Sam. 3. 15. Gen. 44. 32. 2. Chr. 10. 1. ועמם מהעמונים & *consortium*, vel *societas* aut *auxilium* eorum, præter istos Ammonitas, (quorum jam mentionem fecerat). Conf. ע in significatione *præter*, *post*. 2. Sam. 20. 5. Dan. 11. 23. s) Onkelos ordinarie reddidit עמך, per *in auxilio tuo*, Deus enim non est otiosus spectator nostræ miseræ. Vid. Gen. 21. 22. c. 46. 4. c. 29. 25. c. 30. 15. Ex. 18. 18. Lev. 26. v. 6. 36. 39. 40. 47. &c. Psal. 73. 25. t) Jud. 9. 37.

§. 133. *id* ejusque decurta-
tum *id*.

I. *Nominibus junctum*, pro-
nominibusque, præter ea, quæ
§. 15. & §. 91. II. dicta jam sunt,
significat

1. Ut plurimum *a*^y, (*per*^z),
de^a, *ex*^b, (*inter*)^c, &c. modo

(α) *Efficienti*^d præmissum seu
procreanti^e; modo

(β) *Materia*^f: item

(γ) *Subjecto*^g; atque

(δ) *Integro*^h, sive *obje-*
cto

y) Jud. 20. 32. 1. Reg. 18. 22. z) Obad.
v. 9. a) Jes. 21. 11. * Efr. 7. 26. b) Gen.
2. 19. 23. c) Dan. 1. 19. Joel. 1. 12. 1. Chr.
11. 25. d) Psal. 73. 19. Jer. 49. 45. e) 1.
Sam. 2. 20. Gen. 17. 6. f) Vid. ad lit. (b)
g) Gen. 40. 17. Jes. 40. 15. h) Ex. 29. 22.
2. Reg. 1. 7.

Etⁱ: nec non

(e) *Tempori*^k, aut *loco*^l.

2. Sæpe *partitive* sumitur, & idem est ac *pars*^m, *quidam*, *aliquis* seu *aliquot*ⁿ.

3. Nonnunquam notat *propter*^o, *coram*^p, *contra*^q, *in*^r, *versus*^s.

L 2 (A) 4.

i) Pſal. 22. 26. k) Num. 15. 23. 1. Sam. 30. 25. l) Hof. 2. 2. Gen. 12. 1. m) Lev. 6. 8. *opponitur* toti: 1. Reg. 1. 52. in Cod. Chüllin f. 128. b. l. 12. ך Lev. 11. 39. exponunt per מקצה *partem*. Vid. *Cerithuth*, c. VI. §. 8. coll. Bart. & Gloss. marg. ad Gem. l. c. *Erachin*, c. VII. f. 28. a. l. 8. 14. (in quibusdam est c. VIII. §. 4.) ubi conf. Maim. n) Gen. 25. 30. Jer. 1. 1. Jud. 10. 11. 12. *) Dan. 2. 33. o) Pſalm. 104. 7. Exod. 6. 9. *) Dan. 5. 19. p) Num. 32. 2. q) Lev. 5. 15. 16. Pſal. 43. 1. r) Lev. 14. 16. c. 27. 17. * Dan. 7. 17. coll. v. 23. s) Gen. 13. 11.

4. *Cum illis*, *quæ tempus*,
vel *locum connotant*, denotat
quandoque *post*^t; quin & *an-*
te^u.

5. *In oratione comparativa*,
vel

(α) idem est, ac *præ*^x, *magis*
quam^y, *supra*^z. Vel

(β) *Si unum superatur*,
aut plura saltem, significatione
fui latine neglecta, *Compara-*
tivum format^a; Aut, si, *su-*
pera-

t) Neh. 13. 21. Jos. 23. 1. Gen. 2. 10. **דור**
& *post illum*, sc. hortum. u) Jes. 43. 13. Mich.
5. 1. Psal. 93. 2. Prov. 8. 23. Jes. 48. 16. x)
Eccl. 2. 13. Deut. 14. 2. y) 2. Sam. 10. 6.
Jud. 2. 19. z) Deut. 17. 20. a) Lev. 13. 7.
4. 25. 30. Jud. 14. 18.

peratis omnibus, extremus per
 adjectivum indigitatur excessus,
Superlativum^b ipsum.

6. *Ante Particulas pro-*
pinquitatem inferentes^c, quin
 (β) *ante ipsa nonnunquam*
Nomina^d, quoties illæ signifi-
 cationem *Nominum* respu-
 unt^e, ubi id contextus eviden-
 ter urserit; ן *negative sumitur,*
 vel *privative, Infinitivo verbi*

L 3

היות

b) Gen. 3. 1. c) Gen. 4. 14. 16. 1. Sam.
 17. 30. Gen. 8. 8. Num. 17. 2. 1. Sam. 16. 14.
 d) 1. Sam. 15. 23. etiam te spremit a *Rege*,
 i. e. *ne sis Rex*, coll. v. 26. e) Multa cer-
 te ex citatis ad (c), *Nominum* usum non
 respuunt. Dicit enim poterat pari sensu
 Gen. 4. 14. de *vicinitate* faciei &c. 1. Sam.
 17. 30. a *propinquitate* ejus, ad *frontem* al-
 terius : Num. 17. 2. de *medio* incendiū &c

חַיִּי subintellecto.

7. In Oratione, qua voculam עַר vel וְעַר subjunctam sibi habet, denotat

(α) plerumque continuatio-
nem partis ad partem^f, vel loci
ad locum^g, aut temporis ad tem-
pus^h.

(β) idem ac sive, vel tamⁱ.

II. Verbis praepositum, æquipol-
lenter cum praecedentibus,

I. Idem est ac antequam^k,
post-

f) Jes. 1. 6. g) Exod. 23. 31. h) Gen.
46. 34. Pro עַר quandoque alternat post-
positum וְ, v. g. 1. Sam. 1. 3. מִיָּמֵינוּ יָסִימָה
ab anno in annum, i. e. quotannis Deut. 26.
16. i) Exod. 22. 3. Esth. 3. 13. k) Hag.
2. 16. coll. v. 18. 19. imo in v. 15. diserte ex-

postquamⁱ, si^m, utⁿ, eo quod^o,
ne, ut ne^p, quod non^q.

I. In Oratione comparativa
vero significat, magis quam^r,
vel quam ut^s; etiam ibi, ubi
latine Comparativi notio fuit
assumta.

§. 134. 𐤀 Nomini Pronomi-
nique præmissum, modo

I. Nexum constituit, quo
L 4 Ver-

primitur per 𐤀𐤀𐤀𐤀 *antequam*, de quo Vid.
§. 102. 1) i. Chr. 8. 8. Num. 24. 23.
Vid. Psal. 73. 20. Jef. 44. 7. Zach. 6. 5. m)
Gen. 18. 25. Unde alibi, loco 𐤀 substitui-
tur 𐤀𐤀 v. g. 1. Sam. 24. 7. Vid. 2. Sam. 20.
20. c. 23. 17. Job. 27. 5. n) Deut. 7. 8. *ob*
observare, i. e. *ut observet ille &c.* o) Jef.
48. 4. p) Deut. 33. 11. Psal. 39. 2. q) Jef.
54. 9. r) Prov. 16. 19. s) Gen. 4. 13.

Verbum suo cohæret casui, *latine omittendum*^t; modo

2. *Exprimit Præpositiones*

(α) *Ad*^u, *usque ad*^x, *in*^y,
erga^z, *super*^a, *contra*^b, *de*^c,
propter^d;

(β) *Sæpius apud*^e, *inter*^f,
juxta^g, *coram*^h, *cum*ⁱ, *una*
cum^k.

3. *Cum*

t) Vid. supra §. 85. I. 1. u) Ex. 3. 13. x) Jer. 51. 9. In membro huic subjuncto, pro לְּ ponitur עַ. y) Jud. 6. 39. Prov. 16. 3. z) Psalm. 119. 20. a) Jer. 11. 23. b) Gen. 4. 8. Quod enim לְּ cum עַ permutetur, ipsa testatur Scriptura, v. g. 2. Sam. 2. 9. coll. 2. Chr. 32. 19. &c. ac passim inculcant Judæorum Interpretes. c) Gen. 20. 2. d) 2. Sam. 21. 1. Ez. 27. 31. e) Prov. 30. 10. f) 1. Sam. 10. 22. Vid. Jes. 7. 6. g) Gen. 6. 16. h) 1. Sam. 26. 15. i) Num. 25. 1. k) Thr. 3. 41.

3. Cum præfixo מ, vicem sustinet nominis מֵעַמּוֹ pro Pronomine reciproco¹ positi.

II. Verbis junctum,

I. idem est ac *quod, propterea quod*^m : nisi

2. ante tempus finitum, relativo אֲשֶׁר subintellecto, consuetam præpositionis significa-

L 5 tio-

1) Frequens Rabb. v. g. Cod. Berach. f. 3. b. l. 35. Cythara Davidis pulsabat מֵעַמּוֹ a se ipsa: Maimon. Hilc. שְׂמִיטָה c. IV. §. 1. Herbæ ac olera, quæ assurgunt מֵעַמּוֹ a se ipsis; nec semen habent. Barten. ad Menach. c. 8. §. 4. bis, &c. m) I. Sam. 4. 19. אֲלֵהֶן אֲדָרְבָּי ad vel propter capi, i. e. coll. §. 88. II. quod capta esset arca: ibid. v. 21. propter capi, i. e. propterea quod capta erat arca Dei supremi, & propter socerum suum ac maritum. n) vi §. 117. 3.

tionem ° retineat.

III. Hæ ipsæ Præpositiones מן *a*, & אל *ad*, ante idem nomen sibi invicem subjunctæ, notant *diversitatem*; eamque vel simplicem ^p, vel cum incremento, aut continuatione ^q. Vide plura supra §. 133. I. 7.

§. 135. Præpositiones v. gr. אלⁱ, את^k, על^l, עם^m, בⁿ,

o) Jerem. 51. 3. אל—יִדְרוֹךְ *contra eum*, qui *arcum intendere* ausit, tendat Sagittarius arcum suum: ואל—יִתְעַל & *contra eum*, qui *se extollit* lorica sua &c. I. Chr. 15. 12. אל—הַכִּנְוֹתַי *ad id*, quod *preparavi* eidem. p) I. Chr. 17. 5. q) Psalm. 84. 8. Num. 30. 15. i) Gen. 32. v. 7. k) Exod. 22. 4. c. 35. 5. Gen. 26. 34. Et fallor, aut huc trahi debet Gen. I. 30. עֵשָׂב collatum cum v. 29. את—כָּל—עֵשָׂב ut posteriora

בⁿ, ל^o, atque ׀^p &c. *repetita ante vocem, quæ antecedentis significationem laxiorem, arctius atque in eodum casu restringit, per particulas explanativas nempe, vel scilicet, exponi possunt; cum alioquin videantur abundare.*

§. 136. *Prepositio quandoque non influit in Nomen immediate sibi subiectum, sed in*

explicent priora? *omnem herbam, scil. omnem viridem herbam.* Herba enim jam adulta, utpote semen proferens, trahi potuisset ad aridam, seu fœnum: quod bobus quidem, non hominibus, cibo est. l) 2. Reg. 18. 21. m) Gen. 21. 10. n) 2. Sam. 20. 21. o) Gen. 24. 14. p) Jud. 11. 36.

in remotius^q: cujus tunc suffixum, (si quod habet^r.) indicat casum obliquum nominis præcedentis.

§. 137. *Præpositio I. postposita Verbis absque Casualibus, abit in adverbium^s.*

II. *Præposita tempori finito, importat defectum relativi אשר aut vocis מקום locus^t.*

III. *Superindicta præpositioni*

q) Jud. 5. 15. מְנֵי אֶפְרַיִם שְׂרָטָם [ex Ephraimidarum radice, coll. §. 19. II. §. 29. 2. ita Gen. 49. 20. Jes. 13. 11. Num. 4. 25. I. Sam. 1. 1. vir quidam de Zuphitis utriusque Rama montanis Ephraimitarum. r) ut II. ec. in plerisque. s) Vid. §. 91. I. II. & Vid. Gen. 49. 25. Deut. 2. 12. t) 1. Chr. 15. 12. Zach. 10. 8. Vid. supra §. 117. 3.

tioni alii, vel

1. *Abit in Adverbium* ^u.

2. Indicat, alteram officium suum exercuisse in mutatione Substantivi in Adjectivum ^x, vel Adverbium ^y.

3. In-

u) Cujusmodi ל, quod ante מן idem est ac inde, v. g. Deut. 4. 32. Mich. 7. 12. Jud. 19. 30. Job. 36. 3. 2.) ער ante ל notat usque, Efr. 3. 43. 2. Chr. 26. 15. coll. Jes. 57. 9. Neh. 12. 43. 3.) כ aliis junctum prepositionibus, denotat adverb. similitudinis quasi, sicuti, quemadmodum, prope, vel circiter v. g. 2. Chr. 32. 19. Jes. 1. v. 26. 1. Sam. 14. 14. 4) מ ante ל, אה, עם &c. significat negative, vel privative, vi §. 133. I. 6. x) Lev. 16. 15. אֶל־מִפְּנֵי לַפְּרֹכֶת ad interiora veli: Job. 5. 5. אֶל־מִצְנָם ad scutatos furripiet eum: Jos. 15. 3. אֶל־מִנְגַב לַמַּעְלָה ad australe ascensus. Conf. pro אֶל adhibitum ל eod. sensu, Num. 18. 7. 1. Reg. 7. 32. y) Vid. §. 15.

3. Inluit in Relativum subaudiendum, vel Suffixum ^z.

4. Sed Cognata, significacionem intendit *.

CONIUNCTIONES.

§. 138. וְ & וּ I. seorsum considerata, præter significacionem

I. *Etiam*, *præterea*^a, *certe*^b, *imo*, *quin imo*^c, *Et*^d, *inquam*,

z) Dan. 2. v. 38. *) Exod. 20. v. 17. לְבַעְכוֹר נְסוּתָהּ *propterea ut* tentet: utraque propositio seorsum Verbis juncta, significat *ut*, §. 125. H. 2. §. Vid. 2. Sam. 17. 14. c. 14. 20. *Ut circumcirca, præterpropter* latinorum. a) Eccl. 2. 9. Exod. 11. 3. Deut. 1. 37. b) Num. 16. 14. Gen. 6. 3. c) Esth. 5. 12. o) 1. Sam. 2. v. 7. quem valorem evincit membrum antecedens, eumque recte expresse-

sub. *quam*^c, *quamvis* f, &c. non raro,
potissimum

atio. 2. ante Pronomina posita,
sententiæ augendæ & intenden-
dæ inserviunt^g.

sum
fica. II. ¶ cum sequente ¶ con-
junctum

I. In collatione rerum *affir-
mativa*, denotat *quanto magis*^h ;

cer-
in-
am, 2. In *negativa* autem, *quanto
minus*ⁱ ;

III. ¶ I. cum sequen-
te

17.
ntet ;

jun-
Vid.

circa,
. 9.
. 14.
n. 2.
orum
esse.
runt LXX. Vulg. Syr. Arab. Luth. Angl.
&c. Thr. 4. 15. e) Prov. 22. 19. 1. Sam.
24. 12. f) Psal. 95. 9. g) 2. Reg. 2. 14.
c. 23. 15. Gen. 4. 22. Vid. *Seneca* de Tranq.
c. 1. p. m. 146. h) 1. Sam. 14. 29. 30. i)
1. Reg. 8. 27.

te v conjunctum, sæpius significat *si vel maxime, etiam si*^k.

2. In eadem sententia repetitum, latine reddunt *tam, quam &c.*

§. 139. Conditionale ON *si, quod si,*

I. In juramentis, aut gravioribus asseverationibus usurpatum, si

I. Imprecationem malam fallenti immittendam omittit^m,
ni-

k) *Jes. I. 15.* l) *Gen. 24. 25.* m) *Si inferas dispeream, vel Deus male me puniat, &c. cuilibet Propositioni sua constabit qualitas. Totius enim negotii fundamentum est, quod ON, v &c.*

nisi eam suppleas, significat

(α) **DN** negative ut neⁿ, quod non^o; &c.

(β) **DN** affirmative profecto^p, quod^q, &c.

2. Quod si **DN** praecesserit, quam vere vivit, reddendum; tunc, nullo respectu ad aliquam imprecationem habito, significat

(α) **DN** nihilominus negative, tam vere non^r; &c.

(β) **DN** affirmative tam vere^s.

M II.

interrogative sumantur. Penes quascunque vero Gentes, interrogativa negativa aequipollet enunciationi affirmativæ, & contra. n) Cant. 2. 7. o) Gen. 14. 22. 23. p) Job. 1. 11. q) Jer. 42. 5. r) 1. Sam. 14. 45. Gen. 42. 15. s) Num. 14. 28.

II. In eadem sententia *repetitum*, *disjunctive* sumitur, pro *sive* ^t

III. Quandoque sumitur pro *Conjunctione*

1. *Concessiva*, *si* *vel maxime*, *quamvis* ^u &c. ac

2. Pro *Causali* *quia*, *quandoquidem* ^x.

IV. Quin imo haud raro usurpatur pro *Adverbio*

1. *Asseverandi* *Certe*, *profecto*, *omnino* ^y &c.

2. *Interrogandi* *An*, *num*, *utrum*, *annon* ^z?

3.

t) Eccl. 5. 11. u) Num. 22. 18. Jes. 1. 18.
 x) Gen. 23. 13. Job. 8. 4. Vid. 1. Petr. 1. 17.
 y) Hof. 12. 12. | coll. c. 6. 8. z) Gen. 17. 17.
 c. 27. 21.

3. Temporis tam indeterminati, *quum, quando, quoties*^a; quam præteriti, *postquam*^b.

§. 140. **קָן** & **קָן** *usurpantur modo*

I. *Exceptive, pro tantummodo, saltem, præter, præterquam*^c; modo

M 2

2.

a) Prov. 3. 4. Vid. *Raschi* ad Lev. 2. 14. ubi **ON** inquit, adhibetur loco **קָן** *quum, quando*. Non enim arbitrarium id est. Loquitur quippe Scriptura de Ferto manipuli illius, qui debiti est officii. Et ita Num. 36. 4. & **ON** *quum fuerit Jubileum*. A quo recedunt non nihil in Siphra l. c. f. 7. c. 4. §. 3. b) Gen. 28. 19. c) *Pesikta sotarta* Sect. **עקב** f. 69. c. 2. circa fin. **כל** **מקום שנאמר אך מיעוט**. *Raschi* ad Ex. 31. 13. e *Breschith rabba* f. 4. c. 3. l. 19. it. Sect. 22. f. 25. c. 2. l. 18. Vid. Exod. 10. 17. Gen. 6. 5. Jos. 11. 22.

2. *Affertive*, pro *Certe*, *omni-*
no^d: licet subinde non sine labo-
re & difficultate, pro *vix*, *modo*,
Interdum

3. *Adversative*, pro *sed*, *ta-*
men, *veruntamen*, *enim* *vero*^f,
Et nonnunquam

4. *Ratiocinative*, pro *nam*^h
&c.

§. 141. *Conjunctio Causalis*
quod^h, *quia*, *quoniam*, *quandoqui-*
dem, *nam*, *ut*, *quod*ⁱ &c.

I.

d) Gen. 44. 28. Deut. 4. 6. e) Gen. 27.
30. Jud. 7. 19. Jos. 1. 17. f) Gen. 20. 12. c.
34. 15. Deut. 2. 37. g) 2. Reg. 24. 3. h) *Kim-*
chi semper *causaliter* sumendum putat. Tal-
mudici *quatuor* ei largiuntur significationes, *Si*,
numquid, *sed*, *quia*. Utrunque angustius-
i) Exod. 3. 11. *ut* irem, - - *ut* educerem.
I. Sam. 14. 3.

I. sumitur

1. quandoque pro Adversa-
tiva *sed, at, imo, quinimo, tamen,*
nihilominus^k, *alioquin*^l.

2. Nonnunquam pro Con-
cessiva *etsi, quamvis*^m: atque

3. Pro Ratiocinativa *ideo*ⁿ

ac

4. Pro Conditionali *si*^o.

II. Post formulam jurandi

1. *in quam vere vivit*, signi-
ficat *tam vere*^p.

2. Cum expressa est mala

M 3

im-

k) Jes. 7. 16. Jer. 2. 20. Mal. 1. 12. 1) Hof.
13. 13. Jes. 48. 11. m) Gen. 8. 21. 2. Sam. 2.
v. 7. n) 1. Sam. 2. 25. coll. v. 21. o) Num.
5. 20. p) 1. Sam. 26. 16. Gen. 42. 16.

imprecatio, negative exponi debet, per *si non*, vel *nisi*^p.

III. quandoque sumitur pro Adverbio

1. Asseverandi *profecto* q, vel

2. Dubitandi *fortassis*^r.

3. Interrogandi *an*, *num*, *numquid*, *utrum*, *annon*^s?

4. Temporis, tam indeterminati *quum*, *quando*^t &c. quam præteriti *postquam*^u.

5. Comparandi, *sicut*, *quemadmodum*^x.

IV.

p) 1. Sam. 14. 44. q) Num. 22. 33.
r) 1. Reg. 18. 27. s) Jes. 29. 16. Gen. 4. 23.
c. 18. 5. t) Gen. 4. 12. u) Job. 1. 5. x)
Eccl. 5. 2. Jes. 7. 8. Jud. 16. 25. Jes. 44. 3.
Thr. 4. 3.

IV. Quinimo ipsum כִּי videtur nonnunquam sumi *pro* *Pro-*
nomine Relativo אֲשֶׁר ^y, ac Sub-
stantivo כֵּן *veritas* ^z.

* §. 142. Chaldæorum כִּלְ-קַבֵּל ^a
sequente הִנֵּה vel הִי, significat

1. Illative, *propter hoc, propterea,*
quare ^b &c.

2. Causaliter *propterea quod, eo quod,*
quia, quandoquidem ^c

M 4 3.

y) Psalm. 90. 4. Jes. 7. 5. coll. Gen. 20. 16.
Gen. 26. 13. coll. Num. 11. 20. Ita Jud. 3.
12. coll. 2. Sam. 3. 30. it. Amos 4. 12. coll.
Gen. 26. 5. Vid. Jos. 4. 6. coll. v. 21. z) ²
2. Reg. 20. 10. לֹא כִּי *non ita fiat.* Penes
Rabbinos frequentissime. Conf. Rabbiniſ.
§. 64. 4. *Kethub.* c. 1. §. 6. 7 c. 2. §. 1. *Me-*
nach. c. 4. §. 3. a) Forte una vox כִּלְקַבֵּל
in duas transit, q. d. *omnino in relatione,* vel
respectu ejus, quod. Ut penes Rabb. אַף אֵל פִּי
nasus super os: quod in quocunque animali
extra dubium: unde pro concessiva *quam-*
vis &c. vb) Dan. 2. 24. it. vers. 10. 12. c.
3. 7. 8. 22. c. 6. 10. c) Dan. 3. 29. c. 6. 5.
c. 2. 40.

3. Raro concessivè *quamvis*^d,

§. 143. *in* non modo *dis-*
junctivè sumitur, pro *aut*, *vel*^e,
& *sive*^f. Sed &

2 *Copulative*, pro *et*^g:

3. *Adversative*, pro *sed*^h &c.
atque

4. *Conditionaliter*, per *si*ⁱ
reddendum.

§. 144. *הַלִּילָה* *compunctio*, *vul-*
nus, *piaculum*^k &c.

I.

d) Dan. 5. 22. e) Deut. 13. 2. f) Ex.
21. 31. g) Lev. 4. 23. 28. h) Lev. 13. 16.
i) 1. Sam. 20. 10. R. Sal. ad Lev. 4. 23.
Multoties, inquit, *vox in* *inservit* loco
DN pro *si*, & *DN* loco *in* *sive*. Quo
sensu etiam sumitur Exod. 21. 36. *si* *innotuit*,
quod *bos* *sit* *cornupeta*, & ita Lev. 26. 41. *in*
i. e. *si* *tunc* *humiliabitur*. k) ad lit. *in* *vul-*
nus, *piaculum*, sc. *tibi* *foret*, *vel* *cederet*.

1. Regit Dativum personæ,
verbo (substantivo) subintel-
lecto. Estque

2. *Detestantis*, aut *cum ab-
ominatione prohibentis* ^l: com-
muniter reddunt *absit*.

§. 145. ⁱⁿ proprie excla-
mantis est, & adhortantis, *heus*,
eheu ^m!

2. Sæpius quoque dolentis
ah, *heu* ⁿ! nec non

3. Execrantis ac comminan-
tis, *va* ^o!

§. 146. *Hortantis* vicem
M § regu-

1) Gen. 18. 25. m) Jes. 1. 4. Zach. 2. 10.
n) quasi ⁿ alternaret pro ⁿ, loco ⁱⁿ v. g.
1. Reg. 13. 30. o) (Jes. 5. 8.

regulariter sustinent הַב *da*^p, &
 לֵךְ *i*^q, hujusque pluralis לְכוּ *ite*^t

PARTIC. CONNEXAE.

§. 147. ה initiale exprimit
interrogationem, vel

I. *Simplicem*, in homine du-
 bitationis ut plurimum, aut igno-
 rantiae notam^s; vel

2. Quae *negationem*^r con-
 stituit, aut *affirmationem*^u for-
 titio-

p) Imperat. Kal verbi יָהַב . Sapius est
 cum ה Parag. v. g. Gen. 11. 3. Si verbi
 usus obtineret, dicendum fuisset, הַבּוּ *date*.
 q) Imperat. Kal. rad. יֵלֵךְ itidem cum ה Pa-
 rag. Gen. 31. 44. r) Jes. 1. 18. s) Gen.
 27. 21. t) Gen. 4. 9. Lev. 10. 9. u) Ez.
 37. 3. Gen. 3. 11. 1. Sam. 2. 27.

tiorem: sæpe cum indignatione, increpatione, expostulatione, exprobratione, vel admiratione, conjunctam.

II. Interdum tamen ה, absque interrogatione, *mere dubitativum* ^x est, aut *admirativum* ^y.

§. 148. ה in fine vocis,

I. Urgente ita constructione, *apponitur forma Regiminis* ^z.

Et

2. In Nominibus, præcipue

x) Num. 13. 18. y) Gen. 17. 17. z) Genes. 28. 2. **בֵּיתָהּ בְּחוּמָּאֵל** Si enim Præpositio ab initio apponeretur, dicendum fuisset **בֵּיתָהּ אֶל** ad domum Bethuelis.

pue ^a Locorum, notat Præpo-
sitiones *in* ^b, *ad* ^c, *versus* ^d, *a* ^e
&c.

3. Post terminationem fœ-
mininam ך in ך mutata,
Emphaticum est, seu significa-
tionem intendit ^f.

§. 149. Præfixum ך ampli-
tudine significationis suæ, non
mo-

a) Breschith rabba, Sect. 86. ante
med. כל דבר שצריך למד בתחלתו
בסופו i. e. cuilibet voci
postulanti ל in sui principio, adjici pot-
est ך in fine. b) Genes. 12. 10. c)
Genes. 19. 1. seipsam explicat Scriptura
Gen. 25. 6. d) c. 15. 5. e) c. 3. 1. coll. 3.
Vid. Kimchi & R. Sal. ben Melech, ad Psal.
9. 18. f) Jon. 2. 10. Jer. 11. 15. Jos. 6. 17.
Hof. 8. 7. סופתה turbo vehementissimus.

modo omnes Conjunctionum species pervagatur;

I. Pro varietate contextus (vix determinandi) denotans, nunc

1. Copulativas *Et*^a, *etiam*^b, *item*^c,

2. Continuativas *primum*^d, *præterea*, *insuper*^e, *iterum*, *rursum*^f, *porro*^g, *postea*^h, *denique*, *tandem*ⁱ.

3. Disjunctivas *aut*, *sive*^k.

4.

a) Gen. 14. 18. b) Thr. 3. 32. c) Jer. 50. 20. d) Deut. 20. 10. e) 1. Sam. 28. 19. f) Zach. 2. 5. Ps. 72. 19. coll. v. 18. g) Zach. 4. 11. h) Num. 5. 23. i) 2. Reg. 4. 35. k) Exod. 21. 17. coll. Matth. 15. 4. Marc. 7. 10. Ita Deut. 17. 9. coll. v. 12. ubi substituitur. **IN.** Vid. 2. Sam. 2. 19. coll. v. 21. Prov. 32. 8. Exod. 21. 6.

4. Illativas *ideo, propterea^l, itaque, quare, quamobrem^m, indeⁿ, unde^o &c.*

5. Causales *Nam, enim^p, quandoquidem, quia, eo quod^q, quid^r.*

6. Concessivas *quamvis^s quidem^t*

7. Conditionales *si, quod si^u, modo, dummodo^x.*

II. Ut alibi, ita *determinate*

I. *Ante Futura^y (significatione,*

1) Num. 22. 27. m) Jon. 1. 5. n) Neh. 2. 14. o) Esth. 7. 6. p) Jes. 3. 7. q) Jud. 16. 15. r) Jes. 29. 8. s) Job. 19. 17. t) Ez. 7. 16. u) Gen. 33. 13. x) Gen. 23. 15. y) Num. 2. 19.

tionem, non semper forma), ac
 (β) post verbum וַיִּפֹּד sensus ac-
 cidere^z; in Oratione redditiva,
 denotat VT.

2. Ante (α) Orationem, quæ
 præmissa vel repetit, vel clarius
 aut arctius exprimit; nec non

(β) Adjectivum, suo cum
 Substantivo constructum; no-
 tat particulas explanativas, in-
 quam^a, id est^b, idque^c, nem-
 pe, nimirum, scilicet^d & qui-
 dem

z) Gen. 4. 8. a) Exod. 12. 41. b)
 Gen. 13. 15. c) Jes. 32. 7. Jes. 10. 23. d)
 Jud. 6. 15. ita Gen. 1. 16. 25. וַיַּעַשׂ scilicet
 vel nimirum fecit. Ubivis enim concise præ-
 mittitur, factum fuisse, quod Deus fieri volue-
 rit: & tum demum specialior subjungitur omni-
 um enarratio.

dem^c &c.

3. Ante Orationem præcedenti contrariam, O Adversative, Sed, at^f, atqui^g, tamen, veruntamen^h.

4. Post negationem, hac repetita, idem est ac nec, vel nequeⁱ.

5. Post totum, aut partem unam alteramve sigillatim enarratam; ante partem nobiliorem^b, significat præcipue, inprimis^k, quin potius^l.

c) Psal. 19. 11. f) Gen. 3. 3. g) Psal. 49. 13. h) Esth. 5. 10. i) Exod. 20. 4. k) Jos. 2. 1. 1. Reg. 11. 1. Hof. 7. 1. 2. Sam. 2. 30. Psal. 18. 1. Amos. 1. 3. præcipue propter quartum &c. Inter R. Ismaëlis regulas

tius^l, quin imo^m: & in Oratione
negativa *nedum*, *multo minus*,
tantum abest ut.

6. In Oratione comparati-
va, ante *πρότερον* idem est ac
sicut, *quemadmodum*ⁿ: & ante
ἀπὸδοσιν sic^o, *vicissim*^p.

7. In Oratione relativa repe-
titum, idem est ac *tam*, *quam*,
tum, *tum*^q.

N

8. Post

Hermeneuticas, *oetava* est: דבר שהיה
בכלל ויצא מן הכלל מלמד על עצמו
כולם כנגד כולם i. e. *quum res aliqua*
sub Universalis comprehensa, *seorsim tamen*
enarratur, *docet*, *eandem esse instar omnium*.

l) Ez. 22. 2. Gen. 27. 40. c. 40. 19. 2. Sam. 2.
9. 1. Reg. 1. 31. c. 5. 11. n) Jud. 5. 15.
o) Num. 1. 19. p) 1. Sam. 15. 23. q) Num.
9. 14. Jer. 38. 17.

8. Post formulam jurandi וי
(quam vere vivit, redditam), con-
 venienter vertitur *tam vere*^r. Sed
 &

III. Aliarum partium signifi-
 cationes exprimit, v. g.

I. Pronominis *relativi* אשר *qui*
 &c. ut alibi^s, ita inprimis

(α) Ante שם (*nomen*) cum suf-
 fixo^t; itemque

(β) inter Verba finita diver-
 sorum subjectorum, si posterius
 Verbum non habeat subjectum
 suum in nominativo expref-
 sum^u.

2.

r) Num. 14. 21. s) v. g. Job. 19. 25.
 t) Gen. 24. 29. u) Gen. 3. 6.

2. *Adverbiorum (α) Temporis, præteriti quidem postquam, ante Orationem præmissis tempore priorem^x; Item*

(β) Pro varietate contextus, *Temporis varii, e. gr. quum, quando^y, interim^z, dum^a, tunc^b, donec^c, mox, illico^d, antequam^e. Item*

(γ) *Jam^f, ibi^g, alioquin^h,
N 2 adeo*

x) Jud. 9. 40. Zach. 3. 5. coll. R. Sal. b. Melech. ad l. c. qui huc trahit Exod. 16. 20. Jes. 64. 4. Vid. Rashi ad Lev. 1. 15. e Siphra l. c. Sect. 8. §. 5. Vajikra rabba Sect. I. f. 105. c. 3. ad Gen. 14. 15. Conf. Zach. 7. 2. inprimis Jos. 7. 25. Job. 14. 10. z) 1. Sam. 20. 1. a) Gen. 22. 5. b) Psal. 78. 34. c) Gen. 18. 4. 5. d) Nah. 3. 12. e) Ez. 42. 14. f) Gen. 2. 7. * Dan. 2. 36. g) Jer. 25. 8. h) 1. Reg. 1. 21.

adeoⁱ, sic, ita^k.

(δ) *Certe, profecto^l, cum^m:*
nec non

(ε) *An, numⁿ? &c.*

3. *Interjectionum quæso^o, u-*
tinam^p, ecce^q, heus, age^r, ah^s!

IV. *Hoc ipsum^v In Ver-*
bis sæpe non nude consignificat,
sed simul convertit significatio-
nem

i) Pfal. 64. 7. k) Gen. 2. 1. Lev. 2. 2.
Num. 16. 33. l) Gen. 4. 25. m) 2. Sam.
2. 3. 2. Reg. 4. 41. c. 7. 13. n) Gen. 4. 7.
Jes. 5. 8. 2. Sam. 7. 19. 1. Reg. 5. 17. Hof. 7.
13. Exod. 5. 5. Job. 6. 10. Mal. 1. 8. o)
Ruth. 3. 9. Vid. Jud. 1. 15. p) 2. Sam.
24. 3. q) Gen. 24. 31. r) Jes. 57. 3. s)
Gen. 37. 30.

1. Præteriti in futuram ^t; &

2 Futuri in præteritam ^u.

3. Interdum tamen nude convertit, usu significationis augendæ neglecto ^x. Sicut

V. Idem duo Nomina copulans, vel Verba, *omitti interdum debet, mutato*

I. Posteriori nomine in Genitivum ^y,

2. Verbo autem posteriori in Infinitivum ^z. Sed tamen

3. Subinde Substantivorum alterum adjective ^a deinceps

N 3 ceps

t) Gen. 3. 18. u) l. c. v. 17. x) Gen. 22.

4. c. 3. 23. 2. Chr. 25. 13. 27. y) Gen. 3. 16.

ita Matth. 4. 16. pro Jes. 9. 1. z) Jos. 7. 7.

Genes. 9. 20. c. 42. 25. a) Genes. 47. 29.

וְאֵת חַסְדָּו וְאֵת אֱמֻנָתוֹ benignitatem & veritatem,

m^m:
u-
b^s!
Ver-
ficat,
atio
I.
2. 2.
Sam.
4. 7.
Jos. 7.
o)
Sam.
s)

ceps fumitur, & Verborum unum
adverbialiter ^b.

§. 150. ^c Similitudinis *fi-*
cut

i. e. *veritatis*, h. e. *veram*, beneficium cer-
tum. Quo modo explicatum vide in Bresch.
Rabba Sect. 96. f. 107. c. 4. l. 30. Edit. Franc.
Ut Act. 14. 13. Sacerdos Jovis adduxit ταύρους
κοῦνι σέμματα, i. e. *tauros coronatos*. Ita
Virg. *Æn.* l. 1. v. 6. *molemque & montes*: &
alibi Georg. lib. 2. v. 192. *pateris libamus &*
auro, i. e. *pateris aureis*. Ovid. *epist.* Phædræ
ad Hippolitum v. 53.

Enixa est utero crimen onusque suo,

i. e. *onus crinosum*. Lucanus lib. 6. v. 398.
chalybem frenosque momordit &c.

b) Genes. 25. v. 1. & *addidit & duxit*,
i. e. *iterum duxit uxorem*. Vid. §. 76. III.
2. c) Ex נָדַע decurtatum dixeris, quod
Syriace idem ac nudum נָדַע Ebraeorum.
Quamvis Talmudici ejus loco sæpe ponant
נָדַע, quod interdum idem ac נָדַע *veritas*;
ipsumque נָדַע interdum sit *expressivum veri*,
inf. memb. II. 2. prius tamen præfero. A-
lioquin præfigi debuisset, sequente Da-

cut, secundum, juxta, quasi, tanquam, si, &c.

I. In eadem oratione repetitum, ita exponi debet, ut alterutrum, (modo prius ^a, modo posterius ^c), *πρότερον* similitudinis denotet, alterum *ἀπόδοσιν* *sicut, sic; tam, quam; talis, qualis; tantus, quantus.*

N 4

II.

gesch forti, ut N ex *לN*, D ex *ןD* &c. Inst. §. 50. I. & Obs 4. d) Lev. 7. 7. c. 24. 16. Num. 15. 15. Jos. 14. II. e) Gen. 18. 25. I. Reg. 22. 4. Ab. Efr. ad priorem locum, *Quoties, inquit, ita conjunguntur duo ם, locutio est elliptica. Nam perinde est, ac si diceretur: Erit justus ut impius, & impius erit ut justus. Ad omnimodam prorsus similitudinem innuendam. Quo trahit Gen. 44. 18. I. Reg. 22. 4. Psal. 139. 12.*

II. Hoc ipsum \supset I. sæpius conjecturale est numeri^f, temporis^g, mensuræ^h, ac loci sive spatiiⁱ; *circa, circiter, prope.*

2. Nonnunquam est expressivum veri, *certe, vere, tanquam vere*^k.

III. Interdum \supset I. in primis ante Nomina temporis, videtur significare *post*^a.

Hinc

f) Exod. 12. 37. g) cap. 11. 4. h) Ruth. 2. 17. i) Num. 11. 31. k) Cant. 8. 1. Rab-
bini dicunt לְאִמְרָא דְרַבְרָא *ad verificandam*
rem. Vid. *Chrysof.* ad Joh. 1. 14. Homil.
XI. p. 61. C. *Theophylactus* ad l. c. p. 568.
C. *August.* Psalm. 118. Serm. X. *Gregor. M.* 18.
Moral. c. 4. *Cyrillus Alex.* l. 2. in Joh. c. 41.
Euthymius in c. 1. & 15, Joh. a) 2. Sam.
25. 38.

Hinc etiam

2. Infinitivo præfixum, idem est ac *postquam*^b. Alias

3. cum Infinitivo constructum, ob præcedentes notationes, significat *sicut*^c, item *quum*, *dum*, *si*^d, vel *antequam*^e.

§. 151. Præfixum 7 ex 7N decurtatum^f;

I. Præterquam quod, juxta superius dicta, ulteriori *sui*

N 5 signi-

b) 1. Reg. 1. 21. c) Jes. 5. 24. d) Gen. 39. 8. e) Deut. 24. 13. f) Ipsa Scriptura 7 reponit in locum 7N Exod. 8. 21. Unde Chaldæi & Talmudici N excerpunt, altera litera per Dagesch compensata. Vid. Instit. §. 50. Obs. 4. Rabbinis. §. 54.

significatione neglecta formet

1. *Adjectivum* ex Substantivo ^f ;
item

2. *Genitivum*, autoris ^g inprimis vel possessoris ^h ; nec non

3. *Dativum* ⁱ Ebræorum Chaldæorumque ; &

4. *Accusativum* Chaldæorum ^k ;
item

5. *Infinitivum* ^l, atque *Gerundia* ^m ; quin &

6. *Adverbia ipsa* ⁿ :

7. *Inservit* quandoque *Ab-*
lativo ^o, ac *Accusativo* etiam

Ebræo-

f) Vid. §. 15. g) Psal. 3. 1. Jud. 7. 20.
h) Gen. 7. 11. i) Vid. §. 19. I. k) Vid.
ibid. l) §. 76. I. m) §. 88. n) §. 91. II.
o) 1. Reg. 10. 23.

Ebraorum^p; quin & *Nominativo*
interdum ipsi^q.

II. Sæpius denotat *Præpo-*
sitiones, pro diversitate con-
structionis, *diversas*: v. gr.
ad^r, *quantum ad*^s, *coram*^t,
erga^u, *circum*^x, *apud* vel *pro-*
pe^y, *ante*^z, *a*^a, *de*^b, *ex*^c, *cum*^d,
in^e, *inter*^f, *intra*^g, *pro*^h, *per*ⁱ,
præter^k, *post*^l, *propter*^m, *se-*
cun-

p) 2. Sam. 3. 30. q) 1. Chr. 3. 2. coll. 1.
Sam. 3. 3. r) Ruth. 1. 8. s) Num. 18. v.
17. t) Jer. 26. 6. u) Psalm. 119. 132. x) Jos.
8. 33. y) Exod. 13. 7. z) 1. Reg. 6. 22.
a) Neh. 3. 15. b) Genes. 20. 13. c) Esr.
1. 11. 2. Sam. 2. 15. ubi pro 7 prius dicto
substituatur 2. d) Hof. 14. 9. e) Thr.
5. 15. Job. 2. 13. f) Exod. 12. 2. g) Esr.
10. 8. h) Deut. 3. 22. i) Zeph. 1. 5.
k) Deut. 34. 11. l) Gen. 7. 10. m)
Num. 6. 7.

cundum vel *juxta*ⁿ, *circa* seu *cir-*
citer^o, *loco*^p.

2. Idem ל (determinate) alte-
ri *distinctionis* extremo præposi-
tum, creditur valere וַיִּבֶן &, vel
& *inter*^q. Sed

(β) Si priori Personæ interro-
gativum מַה *quid*, vel negativum
אֵין (*non*)^r præponatur: tunc ל
alteri vel personæ^s, vel rei^t jun-
ctum, significat *cum*; copula, si
adsit, omissa.

III.

n) 1. Sam. 10. 19. o) Gen. 8. 1. p) Vid.
§. 87. I. q) Deut. 17. 8. *inter* sanguinem &
sanguinem &c. Gen. 1. 6. *inter* aquas & aquas.
Sed rectius coll. §. 91. seu §. 122. 3. *discrimen*
sanguinis a sanguine, *discrimen* aquarum
ab aquis. r) Efr. 4. 3. *nil* vobis est nobis *cum*
(negotii.) s) Jud. 11. 12. Jos. 22. 24. t)
Jer. 2. 18.

III. Infinitivo in tempus finitum resolubili (etiam interveniente negatione) junctum, significat *Ut*, tam consecutivum, quam causale^u, it. *quod*, *quia*^x, *ne*^y, *donec*^z, *usque dum*^a, *quum*^b, vel *postquam*^c.

§. 151. כ^c *Prefixum*, itidem

I. Speciali *sui* *significatione neglecta,*

I.

u) 2. Sam. 13. 2. Gen. 23. 8. Deut. 10. 12. Gen. 4. 15. 1. Reg. 16. 7. x) Deut. 10. 11. y) Num. 11. 11. z) Lev. 24. 12. a) Dan. 9. 24. Amos 2. v. 10. b) Exod. 14. v. 27. בְּקֶרֶת לַפְּנֹת *quum* appeteret diluculum. c) Num. 1. 1. d) Talmudici dicunt כִּי in eadem cum כִּי latitudine. An hoc inde decurtatum sit, judicet quisque.

1. *Adjectivum format ex Substantivo^e, & quandoque Adverbium^f:*

2. *Adjectivo postpositum vertit id sæpe in Superlativum^g:*

3. *Nexum constituit, quo mediante Verbum casus regit diversos^h.*

II. *Speciali voce exprimentum*

I. *Nominibus junctum, Pronominibusque, denotat Præpositiones inⁱ, de^k, a^l, ex*

e) Vid. §. 15. f) §. 91. II. g) §. 14. I. h) §. 85. I. i) Gen. 1. 1. h) Deut. 3. 26. 2. Sam. 2. 21. permutatur cum d. l) Gen. 44. 12.

ex^m, adⁿ, juxta^o, apud^p, in-
ter^q, sub^r, circa^s, erga^t, super^u,
contra^x, coram^y, cum^z, intra^a,
per^b, post^c, ante^d, pro^e, pro-
pter^f.

2. Infinitivo præpositum,
significat dum^g, quum^h, post-
quamⁱ, antequam^k, quia,
quan-

m) Lev. 13. 52. n) 1. Sam. 16. 3. o) Lev. 5. 15. p) 1. Reg. 8. 9. Vid. Jos. 10. 10. Jud. 18. 12. 1. Reg. 5. 13. coll. Bochart. Hieroz. Part. 1. col. 590. seqq. q) Thr. 1. 3. r) Psal. 78. 26. s) Exod. 12. 19. coll. c. 11. 4. t) 1. Chr. 29. 3. u) Psal. 119. 135. x) Gen. 16. 12. Job. 7. 8. conf. Nedarim, f. 7. b. l. 11. it. Moed. Katon. f. 17. b. Sota f. 46. b. Chagiga f. 5. b. Plin. H. N. l. 7. c. 2. Gellius N. A. l. 9. c. 4. y) 2. Reg. 4. 16. z) Jud. 11. 34. a) Dan. 11. 20. b) Jos. 2. 18. c) 1. Reg. 19. 19. d) Gen. 2. 2. Vid. Exod. 12. 15. & conf. Ab. Efr. ad utrumque. e) Deut. 19. 21. f) Jon. 1. 14. g) Gen. 2. 4. h) Jud. 13. 20. i) Gen. 33. 18. k) Gen. 19. 29. 2. Sam. 3.

quandoquidem^l, si^m, etiamsiⁿ
&c.

CAP. V.
DE
FIGVRIS.

§. 153. Figurarum hic

I. aliæ in Oratione aliquid mutant, ut *Hypallage*, *Synchysis*, ac *Enallage*.

2. Alia aliquid addit, nempe *Pleonasmus*: & contra

3. Alia, sc. *Ellipsis*, aliquid detrahit.

§. 154. *Hypallage* est talis

con-

v. 13. ubi permutatur cum לִפְנֵי: ita 2. Reg.
2. 1. 1) 2. Chr. 16. 7. Exod. 16. 7. m) Ez.
3. 18. n) Psal. 46. 3.

constructionis mutatio, qua de uno dicitur, quod dici debebat de altero: vel uni attribuitur, quod tribuendum erat alteri °.

§. 115. *Synchysis* est talis vocis unius^p, vel plurium^q *trajectio*, qua, vel

I. Ordine constructionis naturalis turbato, obscurior redditur oratio: vel

2. Integra facta alio recensentur, quam quo contingere, ordine: modo

(α) per *πρόληψιν*, seu *Anticipationem*^r; modo

O

β) per

o) Deut. 2. 34. *Civitatem hominum* pro *מתי העיר* *Homines urbis*. Jud. 1. 8. *urbem miserunt in ignem*, pro, *ignem miserunt in urbem*. Vid. Gen. 17. 14. 2. Reg. 1. 12. c. 9. 30.

p) Ez. 39. 11. Gen. 18. 11. q) Exod. 12. 15.

r) Exod. 16. 33. sqq.

(β) per ὑπερολογίαν, seu *postpositionem*^s.

§. 156. *Enallage* est permutatio, aut

1. Partium Orationis, *Antimeria* dicta: aut

2. Earundem accidentium; quam ἑτεροίωσιν vocant, aut ἄλλοίωσιν.

3. Speciatim Nominativus quandoque ponitur pro casu obliquo^t.

§. 157. Ut 1. *Infinitivi* frequentius *nomina*scunt^u: ita

2. Non

s) Gen. 30. 22. 23. t) Gen. 4. 26. c. 10. 21. & in quibus נון ponitur loco ל: nisi, neglectis punctis, pro יל legeris יל, ל vertendo quantum ad, quod concernit. u) Vid. §. 88. III. Pf. 33. 14.

2. Nonnunquam, *Nomina*, imprimis *Verbalia*, pro *Infinitivis*^x videntur adhibita.

§. 158. Satis frequenter pro *Pronomine* cujuslibet personæ, ponitur ipsum *Nomen*^y, (vel ejus *Synonymum*^z), cujus vicem illud subire debebat: &

2. Pro *Nomine* ponitur nonnunquam *Pronomen*^a.

§. 159. Status Constructus
O 2 quan-

x) Vid. §. 38. Gen. 19. 16. Deut. 1. 27. y) v. g. *Primæ personæ*, Exod. 30. 16. sic Gen. 4. 23. Ez. 1. 3. Gen. 49. 2. bis versu 26. c. 9. 16. 1. Reg. 12. 21. c. 13. 29. *Secundæ personæ*. Zach. 3. 9. Num. 27. 11. 2. Sam. 3. 18. *Tertiæ personæ*, Gen. 2. 20. c. 2. 27. c. 21. 25. c. 19. 24. Num. 10. 29. Dan. 2. 2. 1. Reg. 8. 1. z) Hof. 11. 1. a) Num. 25. 4. Jes. 8. 18. c. 10. 12.

quandoque ponitur pro Absoluto^b: & contra^c.

§. 160. Sæpe Adjectivum, Pronomen, Verbum ac Participium, in numero ac genere cum Substantivo suo vel Subjecto discrepat: ubi nec distributio invenit locum; nec, nisi coacte ad sensum respici, dici potest.

§. 161. *Pluralis pro Singulari* quandoque ponitur tam in Verbis^d, quam Nominibus^e, ut nullam designet Eminentiam: sed

2. *Indefinite pluribus tribuitur, quod eorum uni convenit.*

§. 162.

b) Jes. 15. 5. c) 1. Reg. 22. 27. d) Gen. 34. 27. e) Gen. 19. 29. c. 8. 4. coll. *Ab Esr.* ad Psal. 1. 3.

§. 162. *Præteritum* ponitur

1. Nonnunquam pro Præsen-
ti^c; in ea potissimum Oratione,
in qua modo Præteritum adhibe-
tur, modo Futurum.

2. Interdum *vim habet Futu-
ri^d*; in primis in vaticiniis, ad in-
fallibilem Dei denotandam præ-
scientiam.

§. 163. *Infinitivus* pro quocun-
que alio Tempore poni potest^e:
quemadmodum &

O 3

2. Aliud

c) Psal. 1. 1. 2. d) Jes. 9. 2. e) Prov.
12. 6. 7. Exod. 8. 11. Omnia enim hic indefi-
nita sunt: non solum numerus, persona &
genus: sed ipsa etiam Tempora. Nihil ho-
rum actu definitur in Infinitivo Ebræorum.
Aptus vero est ad ea omnia exprimenda.
Quicquid autem horum concipi debeat, an-
tecedentia determinant, & consequentia. Vid.
Elias Germanus, Præfat. in Massoreth. & conf.
Esth. 9. 6. 12. 16.

2 Aliud tempus quodcunque sæpe in Infinitivum debet resolvi ^f.

§. 164. *Futurum* 1. sæpe ponitur pro Imperfecto ^g.

2. Interdum etiam pro Perfecto ^h, atque Præsenti ⁱ.

3. Rarius, ad exemplum Arabismi, vim habet Participii ^k.

§. 165. *Imperativus* usurpatur quandoque pro Futuro ^l, & contra ^m.

§. 166. *Pleonasmus* est talis
Ver-

f) Vid. §. 149. V. 2. g) Exod. 15. 6. 7.
h) Jud. 2. 1. i) Job. 3. 20. Jes. 26. 14. k)
Hof. 4. 14. populus לֹא יָבִין non intelligens,
vel fecernens. i. e. parum cautus. c. 6. 5.
יָצַח אֲרִיז orietur, i. e. oriens. conf. c. 10. 5.
c. 13. 3. l) Gen. 12. 2. m) Vid. §. 52. II.
53. II. p. 53.

verborum ac fententiarum abundantia, ut etiam, absque iis, fensus integre exhiberetur. e. g.

Quando

1. ad majorem evidentiam, verbo subjungitur nomen conjugatum ⁿ.

2. Pronomen separatum vel suffixo ^o superadditur, vel ipsi Nomini ^p; licet per Enallagen, in Casu sæpe discrepans ^q: ac contra.

3. Suffixum exprimit Casum obliquum, jam ante per propriam suam notam indicatum ^r.

O 4

4. Da-

n) Vid. §. 35. p) Gen. 27. 34. Psal. 9. 7.
p) Jef. 8. 13. cap. 7. 14. q) Genes. 4. 26.
r) Gen. 2. 17.

4. Dativus Pronominum Personalium, Verbis quibusdam ad-jicitur, quæ in aliis linguis Euro-pæis, eadem respuunt s.

5. Numeratum *annus*, vel *dies* geminatur, semel præmissum in statu constructo; & semel numerali, in statu absoluto, post-positum^t. Imo

(β) Numeratum *annus* interdum aliquoties repetitur, uni-cuique numerorum speciei post-positum^u.

§. 167. Inter quamplurimas
Parti-

s) Num. 22. 34. Gen. 12. 1. Cant. 1. 8. Jes.
31. 8. Gen. 21. 16. Ez. 37. 11. Jos. 18. 4.
Deut. 23. 4. t) 2. Reg. 8. 25. Gen. 7. 11.
u) Gen. 25. 7. 17.

Particulas, quæ hinc inde *abundare* multis *videntur*, facile eminet ¶^x, imprimis *ab initio Orationis* positum ¶^y: quod sæpe

I. Præter conversionem temporis, nil videtur importare aliud ¶^z. Quin imo

Interdum ne convertendi quidem officium obtinere, sed *prorsus otiosum creditur* ¶^a.

O 5

§. 168.

x) Gen. 22. 4. c. 27. 34. Hd. 13. 6. y) Ruth. 1. ¶. z) Vid. ad lit. (x). coll. §. 149. IV. 3. a) Gen. 36. 24. Dan. 8. 13. Lev. 7. 16. ubi conf. R. Salom. priora adducens. Modo non in primo ¶ significet *scilicet*, isti sunt filii Zibon, *scil.* Aije &c. in altero *ut*, q. d. quousque dare, h. e. dabitur, coll. §. 163. *ut* Sanctitas & exercitus (sint) conculcatio? In ultimo enim notare potest *etiam*: & postredie *etiam* id, quod relictum fuerit de eo, comedetur. Ægerrime enim in Pleonasmum prorsus otiosum consentio.

§. 168. Rarius, quando *li-*
tera ׀ alii particulæ significatio-
 nis isti contrariæ præfigitur, ita
alterutra ipsarum *abundare* vide-
 tur, ut etiamsi ׀ negative expo-
 fueris ^b, commode tamen non
 possit exprimi ^c.

§. 169. Eadem I. Verba repe-
 tita Emphasin important, stu-
 dium ac affectum vehementio-
 rem ^d.

II. Sic

b) Juxta §. 133. l. 6. c) Exod. 27. 21. Num.
 35. 8. Ibi ׀, hic ׀ נא videtur abundare: nisi
 hoc utrinque reddideris *substantiam*, Vid. §.
 118. 2. Chron. 32. 7. ne consterneris מִפְּנֵי
 a faciebus Regis Assyriæ, aut מִלִּפְנֵי a faciebus
 totius multitudinis. Hic ׀ abundare, com-
 probat præcedens מִפְּנֵי eo destitutum. Conf.
 Eccl. 8. 13. Jerem. 26. 21. d) Dan. 10. 19.

II. Sic idem sensus subinde exprimitur verbis diversis, vel

1. Meræ emphaseos augendæ ergo ^c; vel

2. Membri præmissi explicandi clarius ^f.

§. 170. *Ellipsis* est Vocis vel Orationis ad sensum necessariæ *omissio*: sive ejus in præcedentibus ^g, aut sequentibus ^g fiat mentio, sive minus.

§. 171.

e) Exod. 1. 7. Jes. 4. c. 51. 1. 2. f) Exod. 12. 2. Gen. 11. 1. &c. g) Exod. 20. 4. — וְכֹל negatione ex præcedenti membro repetita, neque &c. Deut. 33. 6. וְיִהְיֶה pro וְיִהְיֶה וְיִהְיֶה. Vid. Jes. 42. 8. Jer. 10. 20. Prov. 6. 4. h) Hæc videtur durior, frequens tamen est. v. g. Genes. 12. 8. וַיֵּצֵא & transtulit, scil. אֶת־הַתְּנַיִם tentori-

§. 171. In formanda constructione Adjectivi cum Substantivo, alterutrumⁱ interdum deficit. Atque ita

2. Quoties יהיה צבאות immediate concurrunt, toties in-

um suum. Mal. 1. 10. qui claudat fores, scilicet seqq. gratis. c. 2. 5. & dedi eadem ipsi (ex seqq. ססני propter) reverentiam, qua me reverebatur. i) v. g. Adjectivum, 1. Reg. 22. 10. Vid. 1. Sam. 1. 2. coll. v. 18. Hof. 14. 3. Jes. 1. 18. c. 37. 25. coll. 2. Reg. 19. 24. 1. Reg. 18. 10. Mal. 1. 14. Prov. 18. 21. Quo referunt nonnulli Gen. 4. 2. סקץ ימים post finem dierum, scilicet רבים plurium. Ne annum concipias, sed plures. Satius v. est, adhibuisse §. 173. in N. T. Rom. 9. 7. &c. Sed Substantivum, v. gr. 2. Sam. 21. 16. 1. Sam. 3. 15. Mal. 2. 15. annon אחד unicum fecit, scilicet זיוג nexum, copulam, vel פטר carnem; ex Genes. 2. 24. coll. Matth. 19. v. 4. 5. 6.

inferendum aliunde ^a subintelligitur **אלהי**.

§. 172. Vox ad sensum explendum deficiens, sæpe virtualiter latet in sua conjugata ^b, contraria ^c, vel analogia ^d, & correlata ^e.

§. 173. **ימים** (*dies*), sine numerali restringente positum, *de-*

a) sc. ductu illorum locorum, quæ id diferte adjiciunt, v. g. 2. Sam. 5. 10. 1. Reg. 19. 10. 14. Jer. 15. 16. c. 35. 17. c. 38. 17. c. 44. 7. Hof. 12. 6. Am. 3. 13. c. 4. 13. c. 5. 14. 15. 16. 27. c. 6. 8. 14. Pf. 59. 6. &c. b) Gen. 4. 1. **וַיִּזְרַח** & *exarsit* sc. **חַרוֹן** *ardor*: 1. Sam. 13. 8. **לְמוֹעֵד** ad *tempus illud condictum*, quod scil. **יַעֲר** *condixerat* Samuel. c) Prov. 19. 1. *melior pauper* incedens in simplicitate sua, quam, subint. *Dives*, qui perversus &c. d) Exod. 13. 15. *sacrifico* - - *masculos*, subint. *bestias*. e) Gen. 6. 4. **יָלְדוּ** *pepererunt* illis, sc. **יְלָדִים** *filios*.

denotat annum ^f; dies scil. ad annum completum sufficientes.

2. *Mensē* postpositum solam ipsi confert integritatem ^g.

§. 174. Frequens est *Ellipsis nominis* איש, ante Substantiva ea, cum quibus constructum, efficit ex illis Concreta denominativa ^h.

§. 175.

f) Jud. 17. 10. לַיָּמִים in *singulos annos*:
 I. Sam. 1. 3. יָמֵימָה מִיָּמִים ab *annis* in *annos*, i. e. annuatim, quotannis. Vid. v. 7. & Exod. 23. 17. Deut. 16. 16. Num. 9. 22. Raschi ad Lev. 25. 29. Et ita etiam Gen. 4. 2. מִקֵּץ יָמִים post. *finem dierum*, i. e. anno integro elapso, ex quo scil. quisque certō vitæ generi se manciparat. Conf. Ab. Efr. & Abarb. ad l. c. a quorum mente non prorsus discrepant R. El-asar, & R. Josua, in Beresch. rabb. Sect. 22. f. 25. c. 2. fin. hac occasione, in finem anni naturalis inquirentes. g) Gen. 29. 14. חֹרֶשׁ יָמִים *mensis integer*. Vid. §. 34. h) Jud. 5. 30.

§. 175. In Numeralibus Ordinalibus, deficit quandoque Numeratum *annus*, *dies*ⁱ, vel *mensis*^{R.}

§. 176. Nota casus obliqui sæpe in pronomine non minus, quam præpositione deest: adeo, ut iste ex solo contextu sit eruendus¹, ubi

2. Naturalis constructionis ordo imprimis servandus^m: nisi res ipsa, contradistinguat Agens patientiⁿ.

§. 177. Verbi Substantivi de-

i) k) Gen. 8. 5. 13. 1) Vid. §. 19. III.
m) Gen. 25. 23. רב יעבר צעיר *major serviet minori.* n) Jes. 5. 24. c. 64. I. Job. 14. 18. coll. R. Sal. b. Melech ad Gen. 1. 1. & Jes. 1. c.

defectus admodum frequens est; etiam ibi, ubi nec in Participio subintelligitur, nec in Adjectivis, vel Pronominibus suo Substantivo præmissis °.

§. 178. Frequens quoque est ellipsis relativi אשר^p, ejusque antecedentis מי^q vel מה^r, supplendorum e contextu, vel constructione.

§. 179. Adverbio Interrogandi deficiente, pronunciatione admirationem indicante, sensui consulitur °.

§. 180.

o) Gen. 1. 2. 4. 10. p) Exod. 6. 28. Thr. 3. 1. Jes. 42. 16. Gen. 39. 4. coll. vers. 5. Psal. 141. 9. &c. Conf. §. 117. 3. q) Jer. 38. 9. Zach. 12. 10. r) Jos. 2. 10. 2. Reg. 8. 12. conf. supra §. 45. s) Exod. 6. 3. Mich. 5. 1. coll. Matth. 2. 6. Vid. Genes. 27. 24.

§. 180. Quod Latini restrin-
gunt per *quoad, quâ, quatenus,*
hîc sæpè nudè ponitur ^t; apud
Arabes ^u & Græcos ^x in Accu-
sativo.

§. 181. Interdum Verbum ita
construitur, ut commodè expo-
ni non possit, nisi alterius cujus-
dam verbi, constructioni istius-
modi convenientis, includatur
significatio ^v: quod *Metalepsin*
vocant, vel *Synthesin*.

1. Sam. 30. 8. 2. Sam. 18. 29. 1. Reg. 21. 7.
Jes. 63. 9. Job. 13. 15. &c. t) Jes. 1. 30.
Jer. 41. 5. Vid. Jud. 1. 7. u) v. g. Sura
Defraudat. v. 16. x) Actor. 18. 3. Vid.
Ebr. 10. 22. 23. Joh. 6. 10. c. 11. 44. 1. Tim.
4. 2. &c. y) Gen. 42. 28. Jes. 7. 6. 1. Sam. 4. 2.
Vid. Gen. 12. 15. cap. 43. 34. 2. Cht. 32. 1.
Ps. 22. 22. Ps. 68. 19. Prov. 25. 22. Rom. 12.
20. Luc. 21. 38. Apoc. 13. 3.

P

IN-

INDEX

Vocum, in ipso plerumque textu explicatarum.

A.

אִם § 31. p. 28. *cum Adverb. negandi, §. 92. p. 97.*

אִנּוּן *quandoque de unico, §. 10. p. 9.*

אִרְיָן §. 101. p. 109.

אִו §. 143. p. 184.

אִוּוּרָה §. 29. 6. p. 25.

אִוּוּרָה §. 105. I. p. 115.

אִוּוּרָה } *in Kal, modò intransitivè sumuntur, modo transitivè*
 אִוּוּרָה } *§. 56. II. p. 58. sqq.*

אִוּוּרָה §. 101. p. 109.

אִוּוּרָה *perrexit, §. 78. p. 78. sqq.*

אִוּוּרָה §. 32. p. 28. sqq.

אִוּוּרָה *cum negatione, §. 92. p. 97.*

אִוּוּרָה §. 119. p. 137. sqq.

אִוּוּרָה §. 115. p. 129. sqq.

אִוּוּרָה §. 113. p. 127.

אִוּוּרָה §. 115. IV. 2. p. 131.

אִוּוּרָה, אִוּוּרָה, אִוּוּרָה, אִוּוּרָה, §. 115.

אִוּוּרָה §. 115. IV. 2. p. 131.

אִוּוּרָה

אִמְתִּי §. 116. II. p. 132.

אִין & Const. אִין §. 94. p. 98.

אִין §. 94. III. p. 102.

אִינָה §. 115. p. 130.

אִישׁ §. 27. p. 23. *sqq.* §. 31. & 32 p. 28.

אִתְּ *vel* אִתִּי §. 55. II. p. 55. *sqq.*

אִתְּ §. 140. p. 179.

אִל §. 95. p. 103.

אִל Deus, *vel* אִלְהִים, *Superlativum format*, §. 14. 6. p. 14.

אִל *ad* & c. §. 134. p. 167. *sqq.*

אִל & אִל *sibi correspondentes*, §. 134. III. p. 170.

— *repetitum*, §. 135. p. 170. *sqq.*

אִלְהִים non est nomen *Dominii*, *ad* §. 10. p. 10. *Vid. ad* p. 81.

אִם §. 139. p. 176. *sqq.*

— *repetitum* §. 139. II. p. 178.

אִנָּה & אִן §. 113. II. p. 127.

אִף §. 138. p. 174. *sqq.*

אִפִּי §. 29. 5. p. 25.

אִף כִּי §. 138. II. p. 175.

אִשָּׁה §. 27. p. 23. *sqq.*

אִשֶּׁר §. 45. p. 38. *sqq.*

אִרְךָ §. 19. I. p. 17. §. 118. p. 133. *sqq.*

ב.

- ב *Prefixum*, §. 14. I. §. 15. §. 19. I.
 p. 17. §. 88. p. 89. *inprimis* §.
 152. p. 205. *sqq.*
- בין *פינים*, *פינות*, §. 122. p. 146. *sqq.*
 ביען §. 124. II. p. 151.
- ביר §. 28. p. 24.
- בל *בלתי*, *בלו*, §. 97. p. 105.
- בן §. 27. p. 23.
- בעבור §. 12. II. p. 153.
- בער *in notis* §. 155.
- בעל *פועלת* §. 27. p. 23.
- בעלים *de unico*, §. 10. p. 9.

ג.

- גכר §. 31. p. 28.
- גלל §. 29. 7. p. 25.
- גם §. 138. p. 174. *sqq.*
 — *repetitum*, §. 138. III. 2. p. 176.
- גם כן §. 138. III. 1. p. 17. *sqq.*

ד.

- ד *Prefixum*, §. 19. I. p. 17.
- דבר *vel* דברר §. 27. 4. p. 25.
 — *cum Negatione* §. 92. p. 97.
- די . 45. p. 37.
- דק *in Kal*, *modò transitive significat*,

ficat, modò intransitivè, §. 56.
II. p. 59.

ה.

ה *Præfix. Artic. §. 49. p. 43. sqq.*

— *Interrog. §. 147. p. 186. sqq.*

ה *Suffixum §. 148. p. 187. sqq.*

הב *vel הבה §. 146. p. 156.*

הוא §. 40. II. p. 34.

הוי §. 145. p. 185.

היה *cum Infinitivo constructum, facit
Gerund. §. 87. II. p. 89. Vid.
p. 101.*

היטיב *Infinitivo junctum, adverbiascit,
§. 76. III. p. 77.*

הלא §. 114. p. 128.

הלך *continuationem notat, §. 78. p. 78.
in Kal nunc transitivè signifi-
cat, nunc intransitivè, §. 56.
II. p. 59.*

הלם *transitivè & intr. §. 56. II. p. 59.*

הלם §. III. p. 123.

הם *pro Verbo Substant. diversarum
person. §. 40. II. p. 34.*

הן *vel הנה §. 104. p. 113.*

הנה §. III. p. 123.

הַפֶּךְ *in Kal transitivè & intrans.*
§. 50 II. p. 59.

הַשְּׂכִימִים *Infinitivo junctum, adverbial-*
scit, §. 76. III. p. 77.

ךְ.

ךְ *Prefix. varia notat, §. 149. p. 188.*
sqq

— *in Verbis, Conversivum Tem-*
porum, §. 149. IV. p. 196.

— *certâ Constructione lat. omit-*
tendum, §. 149 V. p. 197.

וְעַרְךָ §. 128. III p. 156, *Vid. §. 133. I. 7.*
p. 166.

ךְ.

וְהָהָא §. 43. II. p. 36.

— *repetitum §. 43. p. 36.*

— *cum praefixo וְהָהָא §. 115. IV. p. 131.*

— *cum praeposit. §. 43. II. 2. p. 37.*

ךְ.

חַרְחָלָה *numerali junctum, efficit pro-*
portionale, §. 7. Obs. p. 8.

חַרְחָלָה §. 123 p. 148. *sqq.*

חַרְחָלָה *quàm verè vivit, cum וְחַרְחָלָה §.*
139. I. 2. p. 177.

— *cum וְחַרְחָלָה §. 141. II. I. p. 181.*

— *cum וְחַרְחָלָה, §. 149. II. 8. p. 194.*

חַרְחָלָה

חֲלִילָה §. 144. p. 14. sqq.

חָלַשׁ in Kal, transitive & intransitive,
§. 56. II. p. 59.

חָ.

חָטָא §. 110. p. 110. sqq.

חָ.

חַד §. 29. 3. p. 24.

חַדָּה vel חַדְדָּה Superlativum format, §.
14. 6. p. 14.

חַדְדָּה anno vel mensi junctum, §. 34.
p. 29.

— sine numerali restringente, §. 173.
p. 221. sqq.

חַדְדָּה Infinitivo junctum, adverbiascit,
§. 76. III. p. 77.

חַדְדָּה §. 124. p. 150. sqq.

חַדְדָּה transitive & intransitive, §. 56.
II. p. 58. sqq.

חַדְדָּה tantum descendit, §. 66. II. p. 71.

חַדְדָּה §. 55. II. p. 55. sqq.

— cum Infinitivo constructum, parit Gerundium, l. c. II. 2. β. p.
57. sqq. Vid. p. 101.

חַדְדָּה §. 19. I. p. 17.

ב

- ב *Prefixum*, §. 150. p. 198. *sqq.*
 בַּח §. III. p. 123. §. 115. II. p. 130.
 בִּי §. 141. p. 180. *sqq.*
 בִּי אִף §. 138. II. p. 175.
 בִּי גַם §. 18 III. p. 175.
 בִּי vel בְּכַח §. 115. I. p. 129.
 בִּל *cum adv. negandi*, §. 92. p. 97.
 בִּל-קַבֵּל §. 142. p. 183.
 בֵּין §. 110. p. 120. *sqq. nunc pro פֵּתוּחַ*
nunc ex בֵּין l. c.

ל

- ל *Prefixum format Adjectivum*,
 §. 15. p. 15.
 — *Dativum* §. 19. I. p. 17.
 — *Genitivum* §. 20. II. p. 19.
 — *Infinitivum* §. 76. I. p. 76.
 — *Gerundia omnia* §. 88. p. 89. 90.
 — *diversa denotat*, §. 151. p. 201.
sqq. imprimis 203. sqq.
 לֵא §. 96. p. 104.
 לְבַד §. 107. p. 117.
 לְבַד, אוֹת לְבַד, לְבַד §. 146. p. 185. 186.
 לְמִי §. 46. III. p. 41.
 לְמִן *inde*, §. 137. III. p. 173.
 לְמַעַן §. 124. II. I. p. 151. *sqq.*

לְעַמ.

לעֲמַת ad §. 91. II. p. 96.

לְפִי §. 127. p. 134. coll. §. 29. I. p. 24.

לְפָנַי §. 126. p. 153. sqq.

ם *Prefixum*, §. 12. 15. 19. 91. II. *it.*

§. 133. p. 162. sqq.

— *relatum ad ער* §. 133. I. 7. p. 166.

מֵאֵד §. 14. 2. *it.* ad §. 91. I. p. 95.

מֵאֵיז §. 94. III. 2. p. 102.

מֵהוּע §. 116. I. p. 13.

מֵהָ §. 47. p. 41. sqq.

— *Demonstrativo prepositum*, §.

43. II. 3. β. §. 47. II. p. 42.

— *Substantivo postpositum*, §. 47.

II. 2. p. 42.

— *pro מי* §. 46. IV. p. 41.

מֵיִר *Infinitivo junctum, adverbiascit*,

§. 76. III. p. 77.

מֵוֹל §. 130. p. 158.

מֵמָה §. 109. p. 119.

מֵי §. 46. p. 40.

— *Substantivo postpositum*, §. 46. III.

p. 40. 41.

— *pro מה interrogativo Rei*, §. 46.

IV. p. 41.

מימר

מִיָּסֵר §. 29. 12 p. 26. §. 44. II. 2. p. 38.

מָלֵא *transitive & intransitive* §. 56. II.

p. 59.

מִן §. 46. p. 40.

מִן §. 133. p. 162. *sqq.*

— *ad עַד relatum*, §. 133. I. 7. p. 166.

מַעַל §. 108. p. 118. *sqq.*

מַעַן §. 124. p. 150. *sqq.*

מָקוֹם *quando subintelligatur*, §. 43. II.

2. p. 37.

מָתִי §. 116. II. p. 131. *sqq.*

נ.

נָגַד §. 129. p. 156. *sqq.*

נָדַבַר *frequentative*, §. 58. IV. p. 63.

נֹכַח §. 131. p. 158. *sqq.*

נֹוֹל *transitive & intransitive*, §. 56.

II. p. 59.

נָפֵשׁ §. 29. 10. p. 25. §. 44. p. 37. *sqq.*

נָקַם *transitive & intransitive*, §. 56.

II. p. 59.

ע.

עָבַר §. 125. p. 152. *sqq.*

עַד §. 99. p. 107. §. 128. p. 155. *sqq.*

in relatione ad מִן, §. 133. I. 7.

p. 166.

עַר עָהָה §. 103. 2. p. 113.

עוֹר §. 100. p. 107.

עַל §. 120. p. 138. *sqq.*

עָלָה *femper ascendit*, §. 66. II. p. 71.

עִם §. 132. p. 159. *sqq.*

עִמָּת *ad* §. 91. I. p. 96.

עֵסֶק §. 29. 6. p. 25.

עֲצַב *transitivè & intransitivè*, §. 56.

II. p. 59.

עֲצָם §. 29. 9. p. 25. §. 44. p. 38.

עֵתָה §. 103. p. 112. *sqq.*

פ.

פָּה §. 29. I. p. 24.

פָּרָה §. III. p. 123. §. 115. III. p. 130.

פּוֹם §. 29. I. p. 24.

פֶּן §. 105. II. p. 115.

פָּנִים §. 29. 5. p. 25.

פָּתָח *vel פֶּתַח* §. 106. p. 116.

צ.

צָמַח *in Kal transitivè & intransitivè*

§. 56. II. p. 59.

ק.

קָרַב §. 30. p. 27.

דָּחָה

עַב

ר.

- רָאָה *pro ecce* §. 104. III. p. 114.
 ראש *pro toto supposito*, §. 29. 8. p. 25.
 רב *Substantivo quandoque premit-
tur*, §. 4. p. 3.
 רגע §. 106. p. 116.
 רוח §. 29. p. 25. §. 44. II. 2. p. 38.
 רמש *transitive & intransitive*, §. 56.
 II. p. 59.
 רק §. 140. p. 179. *seqq.*

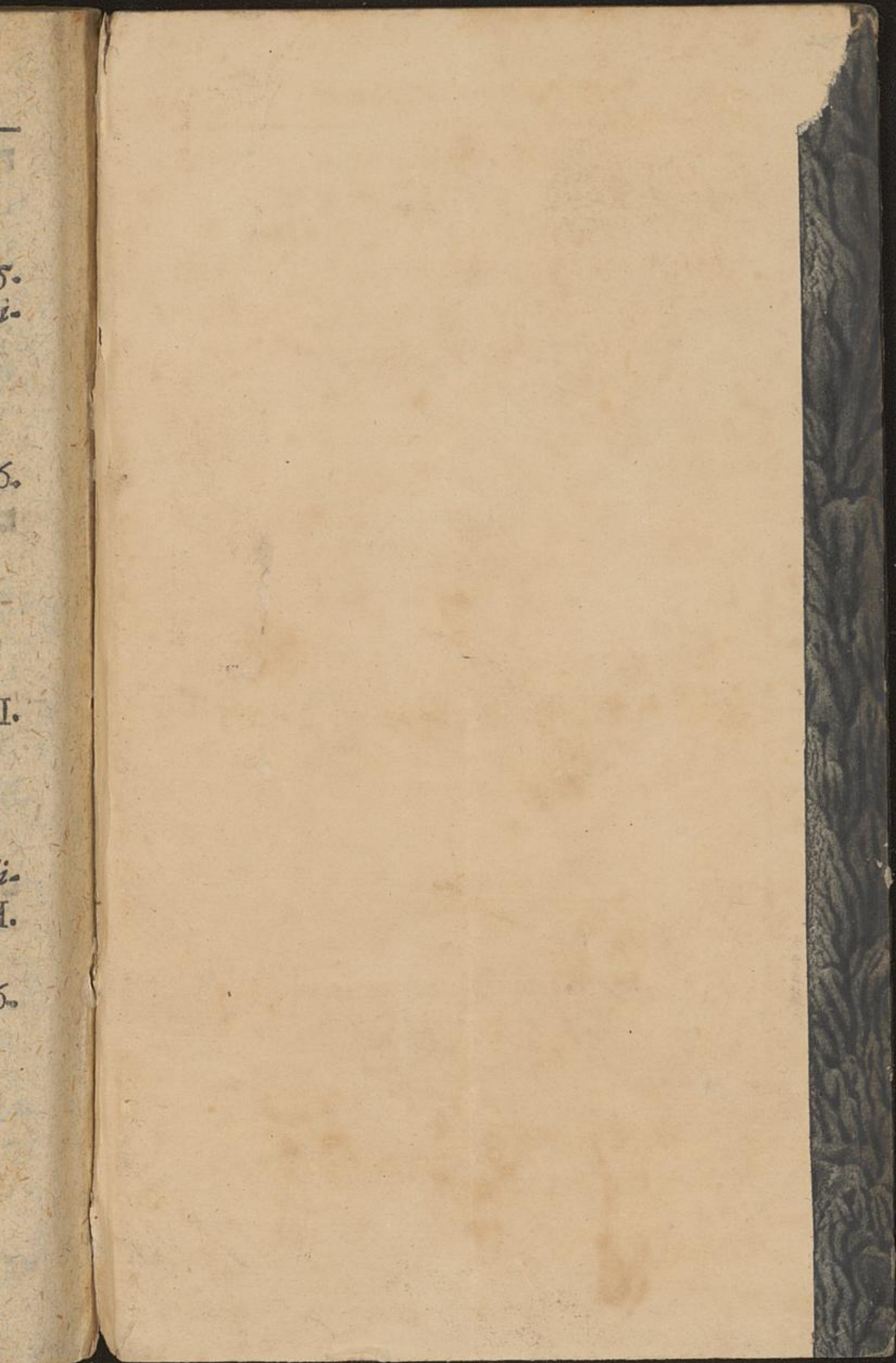
ש.

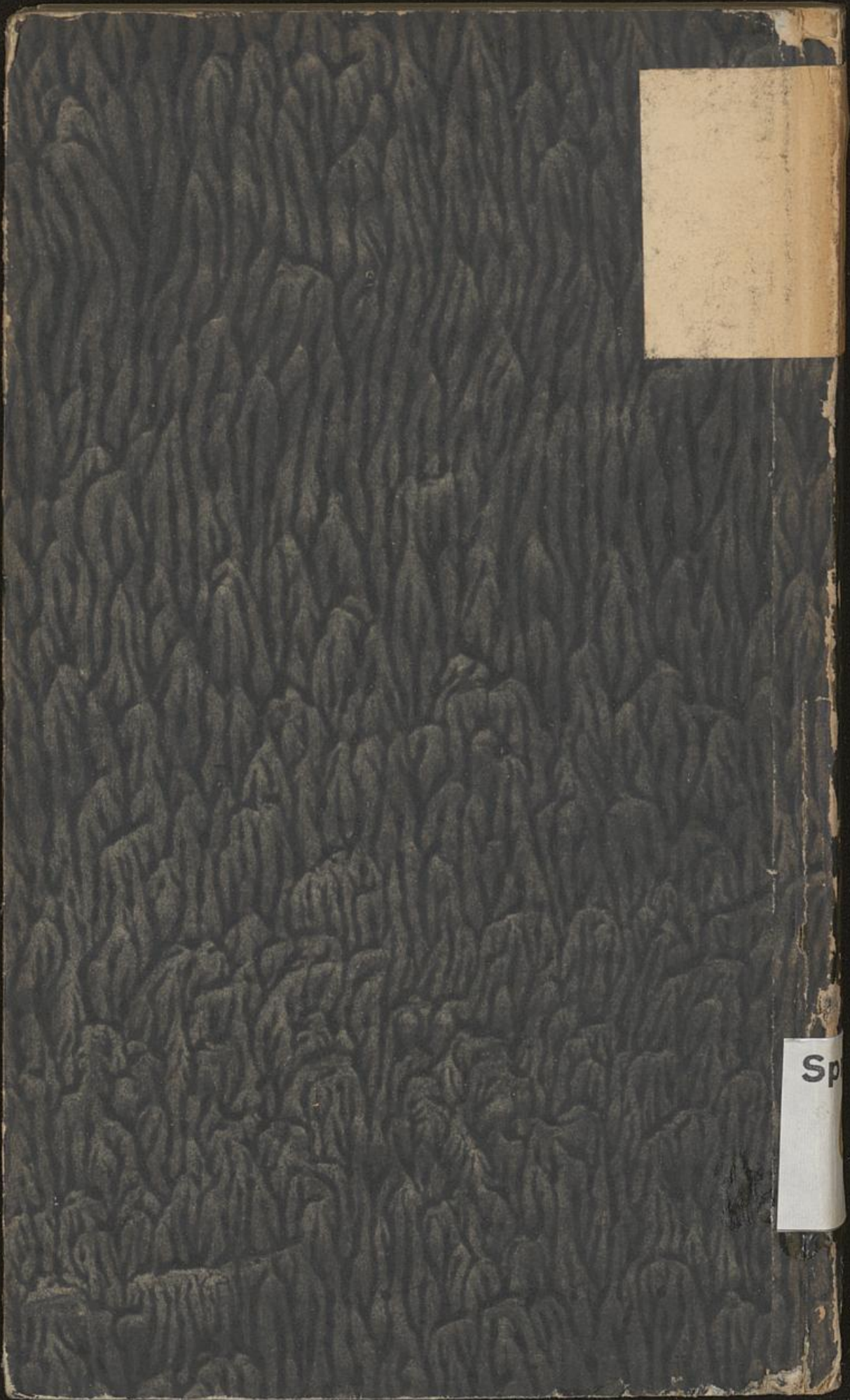
- שוב *adverbiascens*, §. 76. III. p. 77.
 — *transitive & intransitive* §. 56. II.
 p. 59.
 שם §. 112. p. 124. *seqq.*
 שם §. 29. 2. p. 24.
 שפע *pro varietate constructionis di-
versimodè sumitur*, ad §. 86. I.
 p. 87.
 שרץ *transitive & intransitive*, §. 56.
 II. p. 59.

ת.

- תוך §. 30. p. 27.
 תחת §. 121. p. 143. *seqq.*

S. D. G.

Sp

Parti: un...
Parti: un...

Spr IV
645